

ସାହିତ୍ୟକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୦୮

ବା ୨୦ ରୁପ ଲାଭ ଅପ୍ରେଲ ସତ୍ତା ହୋଇଥାଏ । ୧୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇଥାଏ ।

ପର୍ବତୀଦେବୀ ୩୭

ବିଜ୍ଞାନ

600

ସତ୍ୟାକାଶ ମହିଦାଳ

ନୀତିନ ପଞ୍ଜିକା ।

କବିତା ପ୍ରେସ୍‌ରଙ୍ଗାଳକ ସମ୍ମାନସ୍ଥରେ ପ୍ରକା-
ଶାସ୍ତ୍ର ଜାଗି ହୋଇ ବିଜୟ ହେଉଥିଲା ।

ଦିନ ଖୁବି କୁଟୁମ୍ବ ପାଇଁ ତାରମାତ୍ରର ତଥା
ଶୈଳ ଖୁବି କୁଟୁମ୍ବ ପାଇଁ ତାରମାତ୍ରର ତଥା

ଏସପ୍ରାଦରେ ବନ୍ଧୁଦେଶ୍ୱର ପାଥୀ ସତକ
ଜିଲ୍ଲାରେ ଛକ୍ରମ ହୃଦୀ ହୋଇଥାଏ ଏହି ସହ-
ଦରେ ଉଦ୍‌ବାର୍ଯ୍ୟ ଥରମ ହୋଇଥାଏ ।

ନିବ୍ରାତମଳ କାମକ ପେଷକାରର
ଚକ୍ର ବଳୀର ତତ୍ତ୍ଵର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପଦ
ସାହାରେ ସୁରୂପ । ୫ ବଜାର ଟଙ୍ଗା ଗବ୍ରୁଣେ-
ଶକ୍ତି ମାତି ଅଛନ୍ତି । ଗବ୍ରୁଣେଖ ଏହା ଚକ୍ର
କରିବେ ବ ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ ମାତ୍ର ମଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଦେବ ରଜତଲିଙ୍କ ପରିଚୟ ଦେବକାରୀ ।

ମାନ୍ୟବର ନଗୀୟ ପ୍ରେକ୍ଷଣ ସମ୍ବଲପୁଣ୍ଡ
ବାହ୍ୟାତ୍ମର ଗତ ଥୋମବାର କଳିକବାରୁ
ସାହ୍ୟାତ୍ମର ପିଲଗୁର ଓ କୁରସ୍ତଙ୍କ ନଗରମାଳ
ମର୍ଦ୍ଦିକ ପଥର ଗତ ଉତ୍ସବର ଅର୍ଥବତରେ

ଦାରକିଳଙ୍ଗରେ ପଡ଼ୁଥ ଅଛିନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଗ୍ରାମୀ
କାବଜୀ ସେଠାରେ ବଢ଼ାଇବେ । କହିଲା
ଏଥିପଣେ ଶୈଳ ଦିବାରକୁ ବିଚେ କରାଯାଇନ୍ତି
ମୁହଁର୍ବଂକିଳାକ ଉମନ୍ତେ କଲିକଥାର ଗଢ଼ି
ତବଳ ସୁହିତ ହେଲା ।

ପାହାଳତାରୁ ଗୋପିରଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଲ
କାଟ ଲମ୍ବିଶ ବରବା ଅଳପ୍ରାୟରେ ଘାଟାଳର
ଜମ୍ବାର ଓ ମହାକଳମାନେ ସମବେଳ ଦୋହା
ଏକ ସର୍ବ କରଥିଲେ ଏହି ମେହନ୍ତିରର
ବରେବେଳ ସଙ୍ଗତି କୋରିଥିଲେ । ଏହି
ରେବବାଟ ଲମ୍ବିଶ ଓ ଶୁଣିଛିବାରଣ ଗୋଟିଏ
କମିଷ୍ଟ ଗଠିତହେଉଁ ଅଧିଷ୍ଟାତ୍ମ୍ୟ ମୂଳ ଧନ
ଏହି ନିରାପଦ କରିବାରାରେ କଲେବ୍ସ
କେବାର ଖାର୍ଯ୍ୟ ଦୋହାଅଛି ।

ଭବ୍ରଦେବ ସତିବାଜରେ ଅମେବ କାଳ
ଷେଷ କଥ ପରିମେଷରେ ଗତ ଶୁଧିବାର ଅ-
ପରିଷ ତାଳରେ ଏକ ଅଙ୍ଗ ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତ
ପ୍ରଦାନ କଲେ । ପ୍ରଚୁର ଦୃଷ୍ଟିଷ୍ଠରେ ପ୍ରକଳ
ପହଳ ଏମ ବନ୍ଦତ ବରାଧାର ହୋଇଥିଲା
ଏହି ରାତି ପ୍ରାୟ ବ ୧୦ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେଘ
ହୋଇବହିଥିଲା । ସମ୍ବନ୍ଧ ମୋହରିଲାର ଅ-
ନେବାନ୍ତାଳରେ ଏହି ତତ୍ତ୍ଵ ହୋଇଥିବ ଏହି

ଶୁଣିମାନେ ହଳ ବାହାର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ
ହୋଇଥିଲେ ।

କୁ ପାରହେଥିଲୁ-ମରଦ୍ଦିବେଳବାଟିଅର ହେ
ଶୀଘ୍ର ଲୋକଙ୍କ ଧନ ଓ କଷ୍ଟ ଲୁହେ ସେଇତିଥି
ବେଳବାଟ ଏ ଦେଶରେ ହେବ ତେଣୁଠି ମଞ୍ଜଳ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର କହି ସଙ୍ଗେ ସେବେ
ଏବେଶୀଯ ଲୋକଙ୍କ ବିବଦ୍ଧାଶୟ ଦୂରମାନ
ଏବେଶରେ ତିମ୍ବୁତ ଦେବାର ବ୍ୟକ୍ତିଶୟ ଦୂର
ନ ହେବ ଅଥବା ବିଲାପ ଦୂରର ବ୍ୟକ୍ତିଶୟ ଦୂର
ଦେବରେ ଦୂର ତ ହେବେ କେବେ ଏ ସମସ୍ତ
ବେଳବାଟ ପରି ବୋଲି ବିହିତ କର ଆବୁ-
ଦୁ ଜାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରାଶ୍ରମ
ଦେଶର ଅଶାନଗୁଣ ଲାହ ହେବ ଜାହିଁ ।

ଆମେମାରେ ଅଧିକ ଦୁଃଖର ସହିତ ପ୍ରକା-
ଶ କରୁଥିଲୁ କି ଏ ଲାଗଇର ଜଣେ ଦୁଃଖର
ଦୂତ୍ସବ ପାତ୍ର ଜାତୀୟ କରନ୍ତି ସହଧରିତା
ଜୀମତିର ସାବକଳା କର ସେମତାର ସହାୟ-
କେନେ ଏ ସଧାର ଶତ ସର୍ଗ ଥାମର ଜମନ
କଲେ । କିନ୍ତୁ କବଳ ମାତା ଅଷନା ସୁମେହ
ସଦ୍ବୁଦ୍ଧ ମାକରରେ ଭୁଷିତ ହୋଇ ଅଭିନନ୍ଦେ
ବୈପ ଦେବତା ହବା ଓ ହୁଏ ଅଭିନନ୍ଦ କର-
ଥିଲେ । ମୁହଁମ ସମୟରେ ରାଜାରୁଚିତ ଲାହାର୍

କୟାମ ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍ବେମାନେ ଏବଂପୁରେ
ଝଣ୍ଡର ପଢ଼ ପାଇଥାଇଁ ମାତ୍ର ଶ୍ଵାଙ୍ଗବଳ୍ବ ଏସ-
ପାଦରେ ପ୍ରକାଶ ଲବର ଆମାମେଲ୍ଲ ଉଛିଦେଲ୍ ।

ପ୍ରାଚୀମୋହଳ ବାଲ୍ମୀକି ଏହି ହୁଇଲଣ୍ଡୁ
କମିଷନ ଫୁଲ ଭରିଅଗ୍ନି । ଏମାଗେ ତାବାକୁ
ଯାଇ ମୋହଳମାର ଦିଲ୍ଲିର ବରିବେ ।

ଏଠା ତୁମ୍ଭୁକୁ ବୋରଦିବ ନୂହଳ ଶ୍ଵରସ
ଚେଅରମାର ନିଯୁକ୍ତ କବିବାରାଇଏ ଗପ
ଧେରବାର ବାଲବଳେ ଏକ ବିଶେଷ ଅଥ୍
ବେବଳ ଦୋଷଥିଲେ ଏହ ଅନେକ ସହି ଉପର
ପୁର ହୋଇଥିଲେ । ସନ୍ତେଷେ ଏହ ଦାନିଜେ
ବାହୁ ସହିତର ତନ୍ଦୁକୁ ସେହି ପରିବେ
ନିଯୁକ୍ତ ଲଲେ ଏବି କାହୁ ମଧ୍ୟସହିଦିଲ ଦାନ
ଅନେକ କଣ୍ଠ ଓ ଶରୀରର ପୁରକ ଦର୍ଶି
କାଳ ଅଛି ସୋରଖା ସହି ସେହି କର୍ଯ୍ୟ
ନିବାହ କରିଥିବାକୁ ସବୁ ଜହାଜଠାରେ
ହୃଦୟର ଶ୍ଵରାର ପୂରକ ତାହାକୁ ଥିଲେ
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ । ସହିତର ତାହୁ ମଧ୍ୟ
ଅନେକ କଣ୍ଠ ଶ୍ଵରାର ପୁରକ ଏ ଏହ ତୁମ୍ଭ
ଦରିକାରୁ ସମ୍ମତ ଦେବାରୁ ଆମ୍ବମାତ୍ର ତାହା
ଧଳିବାଦ ଦେଇଥାଏ ।

ଅସ୍ତ୍ର ସମିତିର ଦିଶୋଟ ଏହି ଶୁଭ୍ରବା
ଦିଲ୍ଲାର ଶାର୍ମିନେଷ୍ଟରେ ଛପଣ୍ଡିକ ଦୋଷଶ୍ଵର
ଏହି ଭାବିଷ୍ୟାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସତିତ ଥିଲା
ଦିଶୋଟରେ ଲେଖି ଥିଲା କି ଅସ୍ତ୍ରର ଦୂର୍ବଳ
ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ମୁଖ୍ୟାଧ୍ୟମାନ
ଯେମନ୍ତ ଅଭିନିତ ଶ୍ରୀ କବିଦାର କବି
ଭାବିତବାହୀନେ ଅତୁ ତେମନ୍ତ ଅପରିନ୍ଦେ
ଚୂପ କବିଦାର ଦରନ୍ତ କହିଛି । ଅତିକା
ର୍ମାତ୍ରକ୍ଷଣ କଷ୍ଟକଷ୍ଟ ଦିନା ଅସୁରକ୍ଷ୍ୟ କଥ କହ
ବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ଭବ ନ ଦେଇ ତେବେ
ଅସ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ କରେଇବା କିନ୍ତୁ ଓ ମହି
ବିମଳ ଉତ୍ତା କରିବା ସମ୍ଭବରେ କେବେ
ନେଇମ ଖାପି କରିବାର ଫର୍ମମର୍ତ୍ତ କେବେ
ଅଛନ୍ତି । ଉପୋର୍ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସବୁ
ଜଣା ଯିବା ।

ଶେଷା ଜାଳ କେବୁ ଦେବର ରାତ
ଦେସୁଟି କଲେବନ୍ଦର ଗାଁ କମହମୟଦା
ଦେମାର କୁଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ଧୋର
ଏଠାକୁ ବଢ଼ି ହୋଇ ବଳେ । ଗାହାଙ୍କ
ରେ ଦେସୁଟି କଲେବନ୍ଦର ଗାଁ ମାଧ୍ୟବ
ଖୋଲ ଦେବର ବବଳହୋଇ ଅଧି ସେବ

କାର୍ତ୍ତିକାର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କଲେ । ସାବୁ ଜୀବଦମସାହା
ଠୋକୁ ଅସି ପ୍ରଥମବ୍ୟାବେ ବ୍ୟାପ କାଳ
ଗର୍ଭସ କ୍ଷେତ୍ର କର ଯେପରି ସଖାଙ୍କ ଲଭିଷ୍ଟ
ଲେ ବହିରୁ ବୋଧ ହେଉଥିଲା ଯେ ସେ ଦାର୍ଢା
କାଳ ଏପାରେ ରହିବେ । ବନ୍ଦୁ ସେ କାଳ
ଏବନାରୁ ଅପସାରକ ଦୋଷ ହୃଦୀଅନ୍ତେ ସାଥୀ-
ରଙ୍ଗ ଡେବୁଟି ହଲେକର୍ତ୍ତବ୍ୟାକ୍ କର୍ମ୍ମ କରିବାର
ଅଦେଶ ଦେବାରୁ ଅନୁମାନ ହେଉଥିଲୁ ଏଣେହି
ହାହାର କାର୍ତ୍ତିକରେ ବଚ୍ଛମେଶ୍ଵର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ
ଜାହାଜି ।

ତାଙ୍କ ଜାପାର ସୁନ୍ଦରୀପୁ ସମାଦରୁ ପ୍ର-
ବାନ୍ଧ ଯେ ତାଙ୍କ ଗଲାହଳିଖ ଲିହିଲାଙ୍କ
ଅବସର୍ୟ ଲାଭଦର୍ଶ ଧରିପାଇବ ଅଥବେଷକରେ
ହୋଇ ଦେବାକୁ ସନ୍ତର୍ତ୍ତ ଦୋଳ ଅଛନ୍ତି
ଏବଂ କହିଲ ତୁଆର ଯେ ଶାଶ୍ଵତ ସନ୍ଧ ହେବାର
କଣ୍ଠୀ ଆଶା ଅଛୁ । ଥରିବ ହୃଦୟମାଳ ବି ପ୍ରେର
ଦେବାରେ ଭୋଗସେ ପରିପାରୁ ଅବସ୍ଥ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇ ଲାହି । ଜନରତ ସେ ହୋଇଥା ବଜ୍ର-
ରେ ଲାପାଳର ଏକାଧ୍ୟତ୍ତ୍ୟ ସାହାର ବରବା,
ଦୟିର ମାତ୍ର ରଥ ଅର୍ଥର ବଦର ଓ ଘରମୋ-
ଶାହୀପ ତାର୍ପିନଙ୍କୁ ପ୍ରତାନ ବରବା, ଚୀତର
ସମସ୍ତ ବନ୍ଦର ଓ କଳାରେ ବିବେଶୀୟମାନଙ୍କୁ
ବାଣୀଜନ କହିବା ହାରି ଅନୁମତି ଦେବା ଏବଂ
ସନ୍ଧର ପତି ପୂର୍ବପୁରୁଷ ଜ୍ଞାପାନଙ୍କୁ ଲାପ-
ବୋଟ ପରା ଦେବାକୁ ଚୀନ ସମ୍ରତ ଦେବରେ
ଜାପାକ ହନ୍ତ ଲାଗିଲେ । ତ କଟା ଅବସର୍କ
ବୋଥ ହେଉଥାବୁ ମାତ୍ର ଜ୍ଞାପାନ ଜୟୀ ହେବା
ପ୍ରତି ସବୁ କହିଥାବନ୍ତୁ । ଯେଷବିବରି ବି ରହନ
ଅବସରେ ଜାମ ପଡ଼ିବ ।

ବର୍ଷପରି ମହାବିତାକୁ ଦିନର ମୂଳବା-
ଶର ଏହି ସମ୍ପଦଟିରେ ଏହିପର ପ୍ରଧାନ
କୋଣପତ୍ର, ଯଥା-ପୃଷ୍ଠା ମହାବିତାଯିଶୋଭନ୍ତି-
କେ କଥାରୀ କେବୁଚର ଅନ୍ୟେବ୍ୟାପା ଦେଖି
କଳିବୁପରିବୁ ଗତ ଦେହାର କ୍ଷାଳରିଥିଲେ
ମାତ୍ର ଆହାର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସାହୀ ତ ଏ କିମ୍ବା
ଜାଣ୍ୟାବୁ କୁହାଯା ବର୍ଷପରିବାରେ ପ୍ରାଧାଳ୍ୟ
ଲହରିର ଲାକା ହତ୍ୟା କିଳାର ଘରୀ ବଳ୍ପ
ଜଣରେ ବସାଇ ଦେଲେ ଏହି ସେତର
ଶୋଭାକର ଏହିଏ ବର୍ଷପରିକାଳେ ଲାକା
ହୋଇଥେ ପ୍ରମାଣ ଲାକାର ଅନ୍ୟବ୍ୟାପକ କାହା

ଶ୍ରୀମାତ୍ରବଜ୍ରାର ଅପଶାର ଉଣ୍ଡାର ପୂଣ୍ଡ କଲ-
ବାକୁ ଅର୍ଥ ବଳେ । ମହାବଜା ତାହାଯେ-
ବେ ଗନ୍ଧ ପାଇଥିବାର ମନେକର ତାହାଙ୍କ
କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ବର୍ଣ୍ଣିଲେଚିଲ ବଦଳ
ଦେବାରୁ କଣ୍ଠେଲ ପ୍ରେଇର ସୋଟାକୁ ଥିବିଲେ
ଓ ବାଣୀଙ୍କ ପ୍ରାହ୍ଲାଦ ତାହାଙ୍କ ପଞ୍ଚାଇ ପାଇଲେ
ନାହିଁ ତହୁଁ ପ୍ରାହ୍ଲାଦ କରୁଥିଲ ପ୍ରସାଦା ଦେଲେ
ମାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣିଲ ହେବର ତାହା ଜୀବନ ନ କରି
ତାହାକୁ ପ୍ରତିପାଳନ ଲୋକମାତକୁ ବରାପାୟ
ଦରିଦ୍ରାରେ ଲାଗିଥିଲାଣ୍ଟି । ମହାବଜା ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ମଥୁରାର୍ଥବାସୀ ହୋଇଥିଲାଣ୍ଟି । ପଣ୍ଡିତଙ୍କା
ଧର୍ମ ପଢିବେ କେବେ ?

ପୁରୀ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ସମେଲିର ସଜ୍ଜି ୧୯୯୫ ସାଲରେ
କଥାରେ ପାଇଁ କଳିତମାର ଗା ୧୧ ହିନ୍ଦେ
ଶ୍ରୀଆ କବିତମେଖ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥିଲା ।

ବ୍ୟାକିରଣ ଯୁ ଅଞ୍ଚଳୀ—୧୮ ଶେଷରେ
କଣ ଗୁ ଯୁରେ ଲକ୍ଷ ଏବା ସ୍ଥତେ ଯୁ
କଣ ।

କାବ୍ୟ ପ୍ରଥମ ସଂପର୍କ—୧ ମ ଶେଷରେ
ଜୀବନ, ଗ୍ରୂହରେ ଜୀବନ ଏବଂ ଜୀବନରେ ଜୀବନ ।
କେବଳିଲ ପ୍ରଥମ ସଂପର୍କ—୧ ମ ଶେଷରେ
ଜୀବନ ଏବଂ ଜୀବନରେ ଜୀବନ ।

କାବ୍ୟ ସୁପରାଶା—୧୯ ଶ୍ରେଣିରେ ଜ ୫୫
୨୫ରେ କ ୨ ଶ ଏବଂ ଯୁବେ ଜ ୨ ଶ ।

ମୁଢି ପ୍ରଧାନ—୧୯୫୩ରେ ଜୀବ
ଏବଂ ପ୍ରତିକାଳେ ଜୀବ ।

ପୁରୁଷ ଏଥି ସ୍ଵାମୀ—କ୍ଷେତ୍ରେ
କେବଳ।

କବ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପଦାଳ୍ପା—ଯୁ ଗ୍ରେହେ
୧୯୫୮।

ନୀତି ମେ ପାଞ୍ଚଶା—୫ ଶେଷରେ ଛେତ୍ର
ଦର୍ଶକ ମେ ପାଞ୍ଚଶା—୫ ମଧ୍ୟରେ ଛେତ୍ର

ଏହି ଶ୍ରାନ୍ତମାଳକେ ସୁଧା ସମ୍ମାନ ମୁଣ୍ଡ ଏବଂ
ବଳମୋଦାଳ ମଠ, ଟିମାଳମଠ, ଦୋଲମଣ୍ଡପ
ସାହୁ, ମୌତ୍ତାକ ଶାହୁ, ବୁଣ୍ଡାରେ ଶାହୁ,
ମାର୍କଣ୍ଡେଶ୍ଵର ଶାହୁ, ଉପଜୀବର, ବିଷନାଥ-
ପୁର, ମରଦରେଖାପୁର, ଦବ୍ୟଦିନ ଦୟପୁର, ଦୂର-
ଜୀବର, ମାହେଶ ଓ ଜନେଶ ଶୋଇମାନଙ୍କରୁ
ପଞ୍ଚଶା ଦେଇଥିଲେ । ପୁଣ୍ସବର ଓ ଗୋପ-
ବଳରେ ଏହେ ମୁକ୍ତି ଏ ସମ୍ମାନ ତୋର ଅଛି
କିନ୍ତୁ ମୁଖେ ବିଷୟ ଅଛି ।

ମାନ୍ଦୁଜ କିଣ କିବ୍ୟାଳୟୁର ଲତ କାଷିକ
ଅଧିକେତକରେ ମାନ୍ଦୁଜର ଗର୍ଭରୁ ମହାମାନ୍ୟ
ଲଞ୍ଛ ଓ ଏହଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନୁ ସଥାପିତର କାର୍ଯ୍ୟ
ନିର୍ବାହ କର ଯୋଜନାକୁହା କରିବାରେ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ
ର ସାର ଫର୍ମ ଏହାତ ଶିଳ୍ପ ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ଇନ-
ଦି, ଶିଖା ବିଦ୍ୟାର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ଇତ୍ୟାହ ଏ
ଦେଶର ପ୍ରଥାନ ଅଭାବ । ଦେଖାୟ ଶିଖିତ
ବୈଜ୍ଞାନିକର ଏବଂ ବିଦ୍ୟରେ ମହୋ-
ମୋଗୀ ହେବା ଏହ ବିଜ୍ଞାନର ଜ୍ଞାନ୍ୟମାନ
ଅବଳମ୍ବନ ପୂରବ ମୂଳଧନ ଓ ସମୟୁକ୍ତ ସକଳ
ବିଦ୍ୟାର କରିବା ଉଚ୍ଚତା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ
କୃତି ଏ ଦେଶର ପ୍ରଥାନ ବିଦ୍ୟବସାୟ ଦେଉ
ଅଛି । ଯକ୍ଷରେଥର କୃତି ସାହର ଅନନ୍ଦବିରା-
ରେ ଏ ଦେଖାୟ ଶିଖିତମାନେ କୃତି ତିର୍ଯ୍ୟାନ-
ମେଘାଦିତ ବନ୍ଦବନ୍ଦିତାକର ଆରାନ୍ତି । ଶେଳ
ଶିଖାପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଅଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ ।
ପୁରର ବିଷୟ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକପ୍ରଥାନ୍ୟ-
ଯାବ ଶିଳ୍ପ ଜ୍ଞାନର ସାଧନର ଚେତ୍ତା ନ କଲେ
ବ୍ୟାପ ଲୁହବାନ ହେବାର ଅଧା ଲାଗୁ । ଏଥି
ବ୍ୟାପରୁ ସେ ଶିଖମାନଙ୍କ ଉପଦେଶ ଦେବେ ଯେ
ବିଦ୍ୟାକୁ ନ ଶତବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜନେତିକ
ଅନୋକରେ ଯୋଗ ନ ଦେଇ କେବଳ
ପ୍ରତିବରେ ମହ ଦେବା ଏହ ବିଜ୍ଞାନ୍ୟମାନଙ୍କ
ପ୍ରକାଶ ମୂଳର ଅଭିଭାବ କରିବା ଉଚ୍ଚତା ।

ମହାମାଳ୍ୟ ଲର୍ଡ ଓଏନଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏହି
ସମସ୍ତ ଛପବେଶ ଜ୍ଞାତମ ଅଟେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ
ଆହି ଯେତୁ ବାଣିଜ୍ୟର ଜ୍ଞାନର ଯେ ଗନ୍ଧିମେଧିକ
ବୃଦ୍ଧା ଜ୍ଞାନ ଉପରେ କିର୍ତ୍ତର କରେ ସେଇଥାର
ସାଥକର୍ତ୍ତାମାଳେ ସଥୋଚିତରୂପେ ବୃଦ୍ଧମୁଖୀ
ମନ କରେ କିନ୍ତୁ ଫଳ ପଦବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଶିଳ୍ପ ବାଣିଜ୍ୟପତି ଏ ଦେଶୀୟଙ୍କ ମନ୍ଦିର
ହେବ ପରମାର୍ଥରେ ଅକ୍ଷୟ କୋର ଅଛି
ଆହି ବକ୍ଷିମେଧିକର ସେ ପରମାର୍ଥ ଜ୍ଞାନର
ଦବା ଡରି ସେଇର କରେଲେ ଦେଶୀୟ
ଲକ୍ଷମାଳେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟର ଲଭକରିବି କି ?
ବନ୍ଧୁମେଧିକ ଦ୍ୱାମାନ୍ତର ସାଧୀକ ବାଣିଜ୍ୟମାଳି
ଦେଶର ବାର ଜ୍ଞାନାତ୍ମି ଏବଂ ସେହିଜାତ୍ମି
ଲଭେ କିମ୍ବା ତୁଳ୍ୟ ଏକେଶର ମାତ୍ରମାର୍ଗ
ମେଳେ ଏକ ଶେଷେର ବ୍ୟବସାୟମେଳର ଜ୍ଞାନ
ଧ୍ୟା ଘଟାଇ ଅଛି । ଆଧିକର୍ତ୍ତାମାଳକର୍ତ୍ତା
ପିତାର ଯେ କେବଳ ଉପବେଶ ପ୍ରଥାନରେ
ବୃଦ୍ଧ କରି ବିହିତ ପରାବାତ ନରନ୍ତ୍ରେ ।

ବିହାଳ ସୁଦର୍ଶନ ନିଷ୍ଠାକୁ ହେବା ଉପରେ
ସେଲା କଗଗର ସାରିରେ ଅଗ୍ରପଥ ହେଉଥି-
ଲେ ଦୋଷସ ବିଶେଷ ବାଧା ପାଇବାର ସମ୍ଭାବ
ଏ ସମ୍ଭାବରେ ଥୟି ନାହିଁ ବରଂ ଏଥିମଧ୍ୟରେ
ସାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଅଛି ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଏ
ଯେ ଏ ସୁଦର୍ଶନ ଶୀଘ୍ର ଶେଷ ହେବାର ଆଶା ଦି-
ଶୁଆଇଁ । ଲାଲଖାନ ଲାମକ ଜଳେ ଜମାଦାର
ଚିରାଳାରୁ ଘଲାର ଆସେ ତଳର ମାସ ତା-
୧୦ ରଙ୍ଗରେ ପଢ଼ିବୁ ଅଛି । ସେ କହେ ବି ଜଳ
ଫେରୁଥୀରୁ ମାସ ତା ୨୪ ରଙ୍ଗରେ ଲେଖି-
ନାନ ପାଇବର ଓ ଲେଖିଲାଏ ଏତିଥିର୍ଭର୍ତ୍ତ
ବିହାଳକୁ କଳାଇ କରିବାର ଆଦେଶ ପାଇ
ମାର୍ତ୍ତ ମାସ ତା ୯ ରଙ୍ଗରେ ରେଖାକାଳୀରେ
ପଢ଼ୁଥିବା ସମୟରେ ଶତ୍ରୁଦଳ ସେମାନଙ୍କୁ ଅକ୍ଷ-
ମଣି କରି ବେଳେ ଜଣକୁ ଦତ ଓ ଅକ୍ଷର
କଲେ । କେତ୍କନନ୍ଦମାତ୍ର ଅଗ୍ରପଥ ହେବା
ଅସମ୍ଭବ ଦେଖି ଅବଶିଷ୍ଟ ସେଲା ସହି ଏକ
ପ୍ରାମରେ ବି ୨ କ ଅଭୁବନ୍ଧ କଲେ । ସହ-
ଶେଷରେ ସେଇଅଧିକରି ଭାଇ ମହମ୍ବଦ ଲସା-
ଆନ ପ୍ରଭାବରା ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କୁ ବଜ କର
ତୁମ୍ଭାଙ୍କାଳ କିଟକିଟକୁ ପଠାଇ ଦେଇଲେ । ଲାଲ-
ଖାନ ଜମାଦାର ଏହି ବନ୍ଦମାଳଙ୍କ ସବରେ
ଜଳେ ଥିଲ ମାତ୍ର ସେ ବୌରଳ ହମେ ଧାର
ଦେଖ ଥର ପଲାର ଅସିଲ । ଉମରଜାନ ମୁଲ-
ଲମାନ ବନ୍ଦମାଳଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଲେଇଥାକଣ୍ଠ-
ମାନଙ୍କୁ ଅପଣା ସଙ୍ଗରେ ରଖି ଅଭିନ୍ନ ଏହି
ବେମାନରେତ୍ରିକ ସଦବ୍ୟବହାର କରୁଥାଏନ୍ତି ।
ତାତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିରେ ବିହାଳ ସାହେବକଷ୍ଟପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଭୋଗସି
ଦୂର୍ବିବହାର ହୋଇ ନାହିଁ କେବଳ ପଢ଼ାନରୁ
ଦାଖାଇ ଯିହାର ଆଦେଶ ହେବାରୁ ସେ ତାହା
ପାଇବାକୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ଅଛିବୁ । ଏହି ଜମା-
ଦାରଙ୍କ କହୁଥାରୁ ଅବୁର ପ୍ରକାଶ ବି ସେତେ
ଦେଇଲେ ବନ୍ଦମାଳେ ପଢ଼ାନରେ ଅନ୍ତରେ
କପ୍ରାକ ଗର୍ଭନ ୨୦୨୨ ଜଣ କାଶେଷ ସେଇଥେ
ସହି ସେଇଅଧିକରି ଗବ ଅବରେଥିଲମାନେ
କଳାଇ କଲେ ମାତ୍ର ଶତ୍ରୁଦଳ ଛାଇଛମେ ପର-
ିବୁ ରହୁଥାଏ କପ୍ରାକ ସବ ସମୟ ସେଇକୁ
ନହିଁ କଲେ ଏହି ସେମାନଙ୍କ ବନ୍ଦବନ୍ଦାର-
ବି ସମସ୍ତ ସେତ ଗଲେ । ବିର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜ
ଅଧିକର ବି ଉମରଜାନ ଲେଖିଲାଏ ଏତିବାର୍ତ୍ତମାନ-
କୁ ମୁଣ୍ଡି ଦେବାରୁ ସେ ମାଗୋତାରେ ପଢ଼ିବୁ
ଅନ୍ତରୁ ଏହି ବେଳକ ଲେଖିଲାଏ ପାଇନବକୁ

ଅଟକାଇ ରଖି ଥିଲୁଛି । ଏଥରୁ ଅନୁମାଳ
ହାତର ସେ ଉମଗୁଡ଼ାକ ବନ୍ଦର ଚଢ଼ୁଣ୍ଡା ବରୁ
ଅଛନ୍ତି ।

ବିଜେତାର ସମାପ୍ନୋଦନ ।

ଭାବର୍ଦ୍ଧନର ବଜେଟ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବନ୍ଦ
ଛଇବି କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରାଣକ ସମ୍ବନ୍ଧେ ସେହି ଲର୍ଦ୍ଦ
ବିବର ଦୋଷଶ୍ଵର ଗର୍ଭେ ମର୍ମ ଲମ୍ବେ ପ୍ରବାସ
କରୁଥିଲୁ ପ୍ରଥମେ ମାନ୍ୟବର ଜେମସ ଆମ୍ବାଦ
ଡାକ ବସନ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରବ୍ୟର କଥା ଉଚ୍ଛ୍ଵେଷ
ଦର ବହିଲେ ଓ ଏତେକାଳ ଏହିଶବ୍ଦର
କ୍ୟାମ୍ବକୁ ଆୟ ଶାଖା ଦେବାରୁ ସବବାର ଭୃତୀ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏବର୍ଷ କ୍ୟାମ୍ବ ଅପେକ୍ଷା ଆୟ ଅଧି-
କ ହେଲା ବନ୍ଦ ସ୍ତରର ବର୍ଷଯୁ । ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚତା
ଟିକ୍କାରୁ ସବବାର ବଜେଟବୋଲି ପ୍ରବାସ ନ କରି
ଆବଶ୍ୟକ କରିବାରେ ଶବ୍ଦର ନିବବା କରି-
ଛି ମହାରାଜର ପ୍ରେସ ମରାକ୍ଷରାହସ୍ୟ ପ୍ରେସ ଲାଭ୍ୟାଦ
ତଥାଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ମୁଖ୍ୟର ଅନ୍ତେଖାର ମହାପକା ଏ ଦେଶୀ-
ଯୁ ଲଳକାର ସୁଚାଳମାରେ ମ୍ୟାନ ଦସାଇବା
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦିଷ୍ଟାତ କର କହିଲେ ବି ଏଥର
ଶତାବ୍ଦୀର ଗାର୍ଜିକ ଅୟ ଏକକର୍ଣ୍ଣ ଟଙ୍କା
ମୁଦ୍ରା ହେବ ନାହିଁ ଅଥବା ମେଣ୍ଡାମ୍ବୁ ମାଣିଲାଗର
ଦ୍ୱାରା ଦେବ । ଅଛେବ ଏ ମାନ୍ଦିଲ ଛାନ୍ଦ
ଦେବା ଉଚ୍ଚର ।

ମାଳିଦର ପେ ପାଦର ସାହେବ ରେଳକା
ବିଷ୍ଣୁର ବନ୍ଦଶ୍ଵର ପୋଷକରା କର କହିଲେ
ତ ଗର୍ବମେଳଙ୍କ ପରେପୂଜନୟ ଧେ ସମସ୍ତ
ଦୁଃଖ ସହେଲରେ ଦ୍ୱାକ ବରରେ ପ୍ରଥମ ତୁ
ପାପ ଦେଉ ଅଛି ଯେ ସମୟ ବିଲକ୍ଷତୁ ଅଶ୍ଵାମ
ବା ଛତର ଲୁହିବା ଗର୍ବମେଳଙ୍କ ଅବର ଅନେକ
କ ଦୁଃଖ ପରାଇବୁ ଅଶ୍ଵାମଙ୍କ ସାହାର
ସରତର ବ୍ୟବସାୟିଗାନେ ଅନାମ୍ୟରେ ସରବର
ଦେଇବେ ଯୋଗାର ଆବଶ୍ୟକ । ସରବର ତୁମାର
କ ଦେଲେ କେବଳିମ୍ବ ବାରିଦ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟିକ
ହିତର ଦେଇ କାହିଁ ।

ମାନ୍ୟବର ଥିଲାକୁ ନବର୍ତ୍ତମେଘର
ସୀମାକୁ ପ୍ରଦେଶ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଗତର ପ୍ରକଳନ
କରି କହିଲେ ତ ଶାମାକୁ ସୁଅରେ ଅଛେବ ଥିଲୁ
କୃଥାରେ ବ୍ୟକ୍ତ ହେଉଥିଲା । ନବର୍ତ୍ତମେଘର
ଏ ଉଷ୍ଣପୂରେ ସାବଧାନ ଦେବୀ ଛାତିଲା ।

ମନ୍ଦିରର ଦରେକଣାହା ମନ୍ଦିରର ଦରେକଣା
ସଙ୍ଗମରେ ପ୍ରେକ୍ଷଯର ଏବଂ ଉଧୟତ୍ରେ ହୋଇ

ଥିଲା । ସେ କହିଲେ କି ସେପରି ଖବରେ
ବଡେଟ ପ୍ରକରଣକ ଦୋଇଅଛି ଗର୍ହରେ ସ୍ଥାପି
ଭାବର ବରୁ ତଥା ତଥା ନାହିଁ କେବଳ ଟଙ୍କାଟଙ୍କର
ଅୟ ବ୍ୟକ୍ତ ମିଶାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଏହି ଜୀବନ୍ୟ
କଷତଃ କିନ୍ତୁ ସକଳ ଅଧିକା ଥାଏ ଯିବାରୁ
ସେପରି ଦିଅଛି । ଆମକାମ ମାସିଲ ଉତ୍ସବରେ
ବର ଧାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଦିନକୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକା ଅୟ
ହେବ ପ୍ରକାଶକ ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ପାଇଁ କୁ ବରଗଭର
ଲବହୁମେଘ କେବଳ ଏଇ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉତ୍ସବରେ
ଦେଖାଇବାରୁ ସର୍ବର୍ଥ ଦୋଇ ଅଛି; ଅଥବା
ଏବର୍ଗ କୌଣସି ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ବା ସୁନ୍ଦର ଏ ଦେଖିବେ
ସହ କାହିଁ ! ଯେବେ ଶାକୁ ଓ ଶୈଳାଶ୍ୟ ସମ-
ସୂରେ ଏପରି ହେଲା କେବେ ଅବସ୍ଥାରେ କି
ହେବ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାତ୍ର
ପଦେଶରେ ସୁନ୍ଦର ସୁତ୍ରଧାର ଦୋଇ ଅଛି ।
ଏଥରେ କେତେ ବ୍ୟକ୍ତି ହେବ ତାର କହିପା-
ରେ ? କାପୁକରେ ହାତର ବର ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ବା ବରଗ-
ଭ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ଏକମାତ୍ର ବାଲକ ନୁହେ ।
ଏହି ଅସ୍ଥାୟୀ କାହାର ଏହି ସମସ୍ତରେ ଯୁଧ ଯିବ
ମାତ୍ର ମେଲକ ବ୍ୟକ୍ତି ସୀମାନ୍ତରେ ଯହି ବ୍ୟକ୍ତି
ଏହି ଅନ୍ୟଧାଳ୍ୟ ଅତେବ ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତି ହେବୁ
ଭାବର ବନ୍ଦର ଲକ୍ଷ ଲାଭ ହେଉଅଛି ଏହି
ସେପରିକୁ ଏଥର ଉପର ପ୍ରକାର କୋଟି
ନାହିଁ ସେପରିକୁ ଭାବର ଥର୍ମବ ଅବସା-
ନ୍ନ ହେବ ନାହିଁ ।

ସରକାର ସନ୍ଦର୍ଭାବେ କଣ୍ଠରେ ସମ୍ପର୍କ ହେତେ ବଥା ବହୁଲ ଉତ୍ସବ ସମ୍ପର୍କ ମହିମାନ୍ୟ ଏବଂ ଶରୀର କେନ୍ଦ୍ରର ବାହୀରେ ଏବଂ ଯାର୍ଥ କରୁଥା ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବର ବାର୍ଷିକ ଶେଷ କଲେ । ଯେ ମାଳିକର ମହିମାନ୍ୟକୁ ଜାଣିବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେବା ଅଧିକତ ଚୋଥବାର ହେବଳ ମାତ୍ରକର ସର ଇତ୍ତାମ୍ବୁ ସାହେବଙ୍କ ସାମାଜିକ ସହାଯ୍ୟତାରେ ବିପ୍ରାର୍ଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସବ ହେଲେ । ଅମ୍ବେମାଙ୍କ ଏଥର ସନ୍ଦର୍ଭ କବରୁଳ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରକାଶ ବରିଦ୍ଵାରା ପଳିମାର ଲେଖିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାହିଁ ।

ପାରିଷଦାଳ୍ଙ୍କ ।

ଜମ ଲିଖିଛ ପ୍ରତିବାକୀ ଦନ୍ତଦିନରୁ ଅମ୍ବା
ନିବର ଦସ୍ତାବେ ହୋଇଥିଲା । ଅନୟଙ୍କ ଅବା
ଦିଲ୍ ପଠା ସମୟରେ ଛାତ୍ରକାମାଳାବାଟାବେ
ବୃଦ୍ଧଶା ପୀକାର କରିବାକେ ମୁଣ୍ଡ ଦେବାରୁ
ହୁଅବିର ହୋଇ ଶମ ଶାର୍ଟର୍ସ କରିଥିଲା ।

ଅକ୍ଷୟ, ମାୟାଗବତୀ, ସ୍ଵର୍ଗ, ପାରତୀ
ମାନା—ଏହି ଶୁଣିବାରେ ମୁଦ୍ର ପକ୍ଷପତ୍ରିବା
ବାମଶ୍ରାବ ସୁଦର୍ଶନ ଶ୍ରୀକୃତିବାନନ୍ଦ ହେବାର
ବଚିତ ଏହି ବାମଶ୍ରା ପ୍ରତିକ ହଜରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
ଶେଷବଣ୍ଟି ଦୁଲଖାପ୍ରଦିଵ ଅବର୍ତ୍ତରେ ବଚିତ
ହୋଇଥାଏ । ଉତ୍ତନ ସ୍ଵରତକଙ୍କ ପ୍ରତି
ପ୍ରଶଂସନାୟ ସନେବ କାହା । ଏହିନ୍ତି ବିନା
ମୂଳରେ ବିରାଜ ।

ଶୁଣି ସୁନ୍ଦରୀ—ବାମଶ୍ରା ବଜାଲୁନାର୍କୁଳର
ପତ୍ରିତ ଓ ଭାଗୀରଥ ବାହୁଦାଶ କିମ୍ବା
ତିତ ଏହି ବାମଶ୍ରା ସୁତଳପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
ମୂଳ୍ୟ ଏକଅଶ୍ରୀ, ପ୍ରତିକାର ଏ ମଧ୍ୟରେ ହିଣ୍ଡେ-
କର ସତାଙ୍କ ପାଞ୍ଚଭାରେ ରେଟିବେ ବୋଲି
ବକଳ କରିଥିଲେ । ତେ ଅବସର କି ବାଟିବାରୁ
କୁଟୁମ୍ବିବାରରେ ପ୍ରବାସ କଲେ ଏହି
ଜନ୍ମାଶ କଲାପାଖାବରଣରେ ଏହା ପ୍ରକାଶ ହେଲା
ସୁର ଦିନ୍ଦୁ ଥିଲା ଅଛେ । ଏବେଳାଗୁରୁ ବାଜିବା-
କରି ଘରତବାଲୋପଯୋଗୀ ଖେଳନାଳ
ବୌଦ୍ଧବଜକରଣେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କୋଳିଥାଏ ।

ପୁରୁଷମାନୀ—ଶୁଣ୍ଟିଗାରମୋଦର ଥେଳାପତ୍ରକାଳୀନ
ହାର ଦରତ ଏବ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗଜ୍ଞାନକା-
ଳାପ ମୃଦୁର । ମୁଖ୍ୟତତ୍ତ୍ଵରେ—ଏହା ଖଣ୍ଡିବ
ସବ୍ୟଧ୍ୟସ୍ଥବ । ଇମ୍ବେ ସାନ ବଢ଼ି ବନ୍ଧୁରୁ ରୋ-
ତିଏହି କବିତା ଏଥରେ ସବେ ହେଲେଇ ଏହି
ଏହା ପୁ ୫୯ ଶ୍ଲୋଚେ ସମାପ୍ତ । ଧାରା ମୋହର
ବାହୁ ଉପରେ କରିପୁରିଷ୍ଠ ବଦି, ବାହୀର ବ୍ୟାମନ-
ଅର ଭାବର ପଦମାନବାକ ସାହାକ ଅର କରି
ଦେଇ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲୁ ପାଦମାନ
ଅନ୍ୟ ଖାତି ଅଛେ । ଯୁଦ୍ଧର ବାହାମର ଆହ
ବ ପରିଚୟ ଦେବା । ବାହାମ ଏହି କୃପାପୂର୍ବମା-
ସାହେବୀ ବହୁ କାଳହେଲ ସ୍ଵର୍ଗଗାମିନୀ ଦେବତା-
କୁ ଦେବ କମନ୍ତେ ବୋକପରାମ୍ଭ କରିବା ଏବଂ
ବାହାମ ଜାନତିର୍ପୁରଣୀୟ ବରହା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୱରେ
ଏହି ସ୍ଵର୍ଗ ଉତ୍ସର୍ଗ ଓ ପ୍ରକାମ ନହିଁଲୁଗନ୍ତୁ ।
କବିତା ଶ୍ଲୋଚର ଲ୍ଲାଙ୍କ ଧରି ଅଥବା ସର୍ବତ୍ର
ଭାବଧୂରୀ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ପ୍ରକଳିତିବାରେ ଲୋକଦର
ଧର୍ମଧ୍ୟାସର ପରିଚୟ ଦେବାପତ୍ର । ଏହା ସବେ
ସାଧାରଣତଃ ପଢ଼ିବାର ପୋଷଣ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର—ଯକ୍ଷମୀତି ଏଥର ମୁଖ୍ୟମାନ କିମ୍ବା
ବାବୁ ରତ୍ନ ପ୍ରଭାଗତ ଦୟା ମୁକ୍ତିଭାବର
ପଥରେ ସୋଧନ ଲୁହାରୁ କଥାର ଅଧିକାରୀ
ଦେଖିପାରୁ ଜଣାଯାଇଥିବୁ ଯେ ବାବୁ ଫଳାବ-
ମୋଦନ ଦେବାପତି ମୁଖ୍ୟମାନ ଘର ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟ
ତେବେ ଶିର୍ମଣ୍ଡଳ କୁଳକୁମାରାଳିନୀ ମାଳେ
ଦୂରଧୂର ଦେଲାଖୀ ଓ ତର୍ଫ ଦେଖୁ ଏହି କିମ୍ବା

ମସ୍ତକରେ ନାହିଁ ଦେବେ ପ୍ରଭେଦ ।” ଉଚ୍ଛବି
ବାହୁ ଲକ୍ଷଣଶେ ସୁପଞ୍ଜଳିକୁପ୍ରାଣିତ, ଆଶ୍ରମର
ଶିଖ ବ୍ୟଥି, ଧୀରଙ୍ଗାଭୂତ ନବ୍ୟ ସୁମାରକମାନକୁବ୍ର
ଅଶ୍ରୁ ସ୍ଥଳେ । ଏବଳକୁ କୃପାକୁ ତାହାଙ୍କର
ହୃଦୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂର୍ବ ସ୍ଵାର ଜାଗଇ ହୋଇ-
ଥିଲା—ଏହିକୁ ମୋହାଦରଣ କହି ପଡ଼ିଥିଲା—ଏବଳ
ପ୍ରକୃତି କୁଷସାବ ବଥାଗ ତାହା ବୃଦ୍ଧେତାର ଅନ୍ତରୁ
ଦୃଢ଼ିଯାଇ ନିମନ୍ତେ ଅକ୍ଷୟର ଦୋଇଥିଲା, ।
ସେହିମାନେ କୁଷସାବ-ଫୋରସା ସେବରେ
ଅନ୍ତରୁ ଦୋଇଥିଲା—ହିନ୍ଦୁ ଶିଖ ଓ କାନ୍ତା,
ଆହୁର ଓ କ୍ୟବହାର, ବେଶ ଓ କୁଣ୍ଡା, ଧର୍ମ ଓ
ବର୍ଷ ପ୍ରଦତ୍ତକୁ ଦେଖିଲେ “କୁଷସାବ କୁଷସାବ”
କୋଣ ନାହିଁବା କୁଷକ ଧର୍ମକ କିନାଳୟ ଦୃଶ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି—ସେହିମାନେ କୁଷସାବକୁ, କୁଷ-
ନାଲିପରମ୍ପର, କୁରୁତକଣ୍ଠ ସମାଜର ସ୍ଵାର
ସାଧନରେ ବନ୍ଦପରିକର ହୋଇଥିଲା—ସେମା-
ନକୁ ଅମ୍ବେମାନେ ବଜୁଦ୍ୟ ବାହୁବଳ “କୁଷସାବ”
ଶାର୍ଦ୍ଦକ ପ୍ରକର ଧାତ କରିବାକୁ ଅବେ ଅନୁରୋଧ
କରୁ । ତାହାରେଲେ ପ୍ରକୃତ କୁଷସାବ କଥା
ସେମାନେ ତାହା କୁହି ପାରିବେ । ପ୍ରାନ୍ତର ନବରେ
ଶିଶୁ ଅଳ୍ପ ହେଉଛି, ମତ୍ତୁମୁନରେ ମୃଗରୁଣ
ଦେଖି ଅଛି ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ନାହିଁ । ଇହ :—

To THE EDITOR OF UTKAL DIPAKA,
SIR,

You have often noticed the entertainments given by our friends of the P. W. Department. It will be ludicrous if a man like me goes to enter on a criticism of their performances so well spoken of on all hands. I beg simply to invite attention to the rapid progress in every respect during so short a time and the zeal and perseverance of our friends. We cannot sufficiently thank them for what they have done and we do not know what they will do. I take their performances as so many lectures to revive and foster the taste for drama created by Babu Ram Sunker Roy, the father of Uriya Drama. Their performances have already tempted many to think of drama in Uriya and we shall not be surprised if a Uriya *Kanta* or *Babana* is killed ere long. Our friends of the

P. W. Department are thus doing far greater service to the Oriya literature than those who do not scruple to glorify themselves by painting Upendra Bhanja or the like in the darkest possible color. They do not tell us that this thing or that thing is bad, that people should not see Bohu Natch but simply send cards to us to see that Prahlad is the best character conceivable, how the prostitute Chintamoni becomes a religious convert and how Harish Chandra sells wife and sons to keep his words. A revolution is thus being brought about silently and slowly.

So much for the Uriya literature. We cannot thank our friends sufficiently for the amusement they give at so short intervals. They break the dead monotony of the station and give a great relief to the quiet driver to whom recreation is far more beneficial than half a dozen bottles of mother Seigem's syrup or many tolas of Makardhwaja. It is holding a candle to the sun to say more to those whose heads are full of western ideas and Natch Tomashal are among the necessities of life as it were of the people of the east.

Our friends of the P. W. Departments have done so much for us. Are we not to entertain them in return? It is not the etiquette? How are we to show our gratitude. They seem to take great delight in teaching and amusing us? Is it not the best way to help them in their performances so that we may have one common amusement? I am sorry to hear that attempt is being made to start another party. Does the station want two such things? If not, I think it is our duty to preserve and improve that on which our friends have already spent so much money and labour. I am afraid I have grown too long so I must take leave here for the present.

Yours faithfully,
Urga.

ମୂଲ୍ୟଶାପି ।	
କାହିଁ ସବେସ୍ତର କର ବାହୁଦ୍ଵାରା ଧର୍ମଶାଳା	ଟ ୫୯
ବଳା କରେ ଚାମଣ୍ଡା ଦୀ, ଆଇ, ଇ,	ଟ ୧୫
ଶାକାର୍ତ୍ତ ସନ୍ଧିଦ୍ଵାରା କରିବ କାମଣ୍ଡା	ଟ ୧୨
ବଳା କରେ ପଟ୍ଟିଲା	ଟ ୧୮
କାହିଁ ସବେହାର ପାଇୟକ	ଟ ୧୯
• ପରିଚକର, ଗର୍ଜ	ଟ ୧୮
• ଶାକକର୍ତ୍ତ ସନ୍ଧିଦ୍ଵାରା କରିବ କରିବ	ଟ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ

କଟା ମରାମତୀ ।

ଏଥାରେ କାନାପ୍ରକାର ଶେଷ ବଜ ଘନଃ-
ଘଡ଼ି ମସନ୍ଦର ଘାଁର ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣ୍ୟଶେଷ
ଭବନ ବିଷ୍ଣୁମରେ କିମ୍ବଳ ଘାଁରଙ୍ଗରହନ୍ତାର
ଧନିତ ଦେବତାତି । ସାହାର ଉନ୍ନତାର ହେବ
ସେ ଏଠାରେ ଚର୍ଚ ବଳେ ସମସ୍ତବିଷ୍ଣୁ
ଲାଭପାଇବେ ଏହାରୁଚା ବାରମବ୍ୟାଖ୍ୟା,
ମିଳିବଳେନାହାତୁ ଏହାଙ୍କରାଧିକାରକଳ ପରାତ୍ମ
ମସନ୍ଦର ଦୟାହୃତିରେ ।

ପତ୍ର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଶମାରଠାରୁ ଦୂର
କର୍ତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେଲେବେ ବିଧ୍ୟାବିଦ ଅର୍ଥାତ୍
ମୁଖ୍ୟମଙ୍ଗ ବୋଷରୁ ନିଯ୍ୟମିତ ସମୟ ନାହରେ କାତ୍ର
କାତ୍ର ଉଚ୍ଚଲେ ଯୁକ୍ତବାର ଦୂରସ୍ଥ କରନ୍ତି ଅର୍ଥିତ ।

ପ୍ରକାଶଥାରୁ ଶ୍ରୀପାଣିମାନାରୁ ଲାଇଗ୍‌ର
ଦୋର ଦୌଷିଷି ଭ୍ୟାଙ୍କୁ ସ୍ଵତାରୂପାଧିକ ପ୍ରାଚୀ-
ବଳ ହବଟରେ ପରିଚୟ ଦେବାର ଅସମ୍ଭବ
ନୁହେ । ଏହିପଥ ଦଳାଳକ ଘଟନା ଶୁଣିଗୋ-
ବର ଦେବାରୁ ପ୍ରାଦୁର୍ବୁ ସର୍ବର ବର୍ଜନେଶ୍ୱର-
ଅନ୍ତରେ, ସେମାନେ ଉପରକରିତ ପ୍ରକାଶ
ଦେବକର କଥାରେ ଲାଲ ଯଦ୍ବିଧାମରେ ଶତାବ୍ଦୀ
ଶ୍ରୀପାଣିମାନାରୁ ଧାରାଦରନ ପଞ୍ଚ ରାତ୍ରିର
ମନେ ପ୍ରକାଶର ଦେବେ ନାହିଁ ।

“ପ୍ରଥାନ ଏବେଳେ ମେର୍ଯ୍ୟ ବକ୍ତ୍ଵା ପାଇ ଏବେ
ଦୋଃ, ଜୋଗପଣୀ, ତିଜାକଜାର କଲିଦିତ”

ବକ୍ତ୍ଵା ଏବେଳେ
ବାହୁ ଏକ, ଏକ, ଲାବୁକ
ମନ୍ତ୍ରରୂପ ମେତିଲାହାର ।
ବକ୍ତ୍ଵା ଡେଖା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କ୍ଷେତ୍ର ଶୁଭାପଦଚାରୀ । କ୍ଷେତ୍ର
ନୂପର ଓ ବ୍ୟକ୍ତି ଆପନଙ୍କର
ପଦମିଳ—ପଦମିଳ—ପଦମିଳ ।

ଏହା ଜୀବନ କିମ୍ବାକରରେ ବାଜକ, ଟିକକ,
ଶୁଭୁକ, ଅରକ ଓ ପରିଶାମରିଲ ଉଜ୍ଜ୍ଵାଳ ମନ୍ତ୍ରପଦାର ଥିଲ ଓ ଅଗ୍ନିମାନୀ, ଅଗ୍ନି, କୋଣ୍ଠ-
କକ, ଅନ୍ତିର ବକ୍ତ୍ଵାର ଲାଭାବ ସବୁପଦାର
ଭବର ବାୟୁଷେଜ ଅତ୍ସୁର ଅଶେଷ
ଏହା । ଏହା ଅଗ୍ନି ବରେଷନ୍ତୁପେ ପଦମିଳ
ଆସି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେଳକ ବଳେ ମହାପଦାରାହ୍ୟ
କୁଳକାର ଘାର ପାରିବେ ବନ୍ଦେଶ ଥତ୍ତିର-
ଧୂମ୍ବୁ ବିଜ୍ଞାପନ କ୍ଷେତ୍ରପଦାର (ପଦେ-
ତ ପଦମିଳର) ପେର୍ମାନେ ଶୁଳକରେଗାଣ୍ଠା
ଦୋକ ମାମାପଦାର ତାତ୍ପାଦାର ବ୍ୟବହାର
ଏହା ପଦମିଳ କୁଳକାର ପାଇ ଲାଭାବ
ଏମାନେ ଅମ୍ଭ ଅବ୍ସତ୍ତା ଏହା ନୀତିକ ଜୀବନ
ବ୍ୟବହାର କରିବ ଅବଶ୍ୟକ ପାଇବେ ଏହା
ଅମ୍ଭ ମୁକୁତରେ ଶୀଳକାର କରୁଥିଲୁ । ମଧ୍ୟ-
ରାତ୍ରି ଅନ୍ତରେଥେ ସେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କର
ବେଗମୁକ୍ତ ଦେଇଲୁ ।

ଏଥାର ପ୍ରତି ବୌଢାର ମୂଳ୍ୟ ଟ ୧ ଲା
ମୋହନ୍ତି ପାର୍ଟ୍ ପାଦମାନ୍ଦିଲ ଟ ୦ ।

ଏହା କ୍ଷେତ୍ର ବକ୍ତ୍ଵା ଏବେଳେ ମୁକୁତ
ଦୋକାନରେ ଓ ଅମ୍ଭକଟରେ ଶାପ୍ରଦେଶ
ଆସିଥାଏଇ କୁଳକାର ପଦମିଳର ବିଅନ୍ତିର ।

କୁଳକାର
ସହର କଟକ
ବିଭାଗାଧିକାରୀ
ଅବକାରର ବିଧାରେ ।

କୁଳା ଓ ନାନାଦୁର୍ବ୍ୟର ଦୋରାନ୍ତା ।

ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧର ବକ୍ତ୍ଵା କୋଣ୍ଠାକାର ଅମ୍ଭର
ବାହୁ ମୋହନ୍ତିର ମୁକୁତ ବସା ଦୂରୁତ୍ବେ
ଆସାନକର ଦୋକାନରେ କୁଳକାର, କି-
ମକ, କେମା ଉପରେ ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରଯୋଗସ୍ଥ କୁଳକ ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏହା ଏହା

କୁଳକ ବରରେ କବିତ ହେଉଥିଲା
ପ୍ରଥମେତି ଲୁଗାର ଅରଦ ଦୂର ସେହି ଲୁଗା
ଲିଥରେ ଲେଖ ଥିଲ ବହୁ ପ୍ରାବହମାକର ପଦ-
ମରେ ଏହା କର ପୁରଖା । ଯେହେତୁ ବର-
ଦୀନ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବନ
ବାହୁ ଦେଖି ପହିଁ ରାତରେ ମୁକୁତ କରି ମୁକୁତ
ଦେଲେ ଲୁଗା କେଇ ପାରିବୋ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରାବହମର ପଦରେ ଏହଦର ବାହାରିତାରୁ ଅଧିକ
ବି ଉତ୍ତା ଶୀଘ୍ର ପାଏ ଗାହିଁ ।

ଅଭ୍ୟାସ୍ୟ କ୍ରମ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖେବ ଦୁଇର
ଲାମ ଓ ମୁକୁତ ଲମ୍ବେ ଲେଖା ଗଲା ଗ୍ରାହକ-
ମାନେ ଉଚିତ ଦେଖି ବଜାର ଥିଲେ ମିଶାଇଲେ
ପ୍ରଥମ ଦେଖିବେ ସେ ଅମ୍ଭମାନକର ମୁକୁତ
ମାଥାରମୁକ୍ତ ଅଛି ଅଛି ।

ନିରବ ମୁକୁତରେ ଖୋଜସନ୍ତୁ ଜାହା-
ଯୋଗେ କ୍ରମ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବେ କିମ୍ବା ପଢ଼
ଅନ୍ତରୀ ସରଥା ଅଗ୍ନିମ ପଠାଇଲେ ଦେଲୁ
ପେବନର ପାଇଲେ କ୍ରମ୍ୟ ପଠାଇବାର ପ୍ରପୁର
ଅଛି ।

ଜମ୍ପିଲ ।

କିମ୍ବାର ଲାମ

ଅଟମେଟ ପେନଥାଲ ମୂଳ୍ୟ ଟ ୧ ଟ ୦ ।

ଲାମ ଓ ମେଲ ଜେତଥାଲ ମୋ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଡକ୍ଟର ପେନଥାଲ ଟ ୧ ଟ ୦ ।

କବାର କାରକ ଟ ୧ ଟ ୦ ।

ଫୁଲସତ୍ତେଷ କାରକ ସରମ ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଏକର ବୁଲଗଲ ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଏକର ନରଥା ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଫାରାରୀହୋଟପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

କାରାଥା ଟ ୧ ଟ ୦ ।

କାରବାରି ସରମ ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଏକର ମନ୍ତ୍ରମ ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଏକର ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଏକର ପେନଥାଲ ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଏକର ପ୍ରାବହମ ଟ ୧ ଟ ୦ ୦ ୫

ଏକର ତିକାର ଟ ୧ ଟ ୦ ୯
ଏକର ବଜାରମାନରେ କୋଟି ୩ ୦ ୯୯
ବାବୁଅଧିକ ଭାବୁରେ ସହିତ

(କିମ୍ବାରାର) ମୋ ୧ ଟ ୦ ।

ଏକର ସାଥାର ଗ୍ରାହକ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୭
ବଜାରମାନ ସରମ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୮

ବୋର୍ଦ୍ସାର ବେର ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
କାହିଁବର ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ମନ୍ତ୍ରମେ କ୍ରମ୍ୟ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ମୁକୁତିପଥର ପରାପରାକାର ଟ ୧

ବୁଲେକାରମାନର ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ବେବେଶ୍ୱର ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ବେକସର କିମ୍ବାର ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ସାରୁତ ସରଥା ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ଫଳଦାର ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ଦେବାଲାଗର କାରିପା ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ଏକର ଏକରାକାର ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପେନଥାଲ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ପାର୍ମିଟିପେନ ଟ ୧ ଟ ୦ ୯୯

Supplement to the Utkal Dipika, C

April 1895.

129

ANISHMENT OF URIYA FROM THE CENTRAL PROVINCES.

We have at last got hold of the Chief Commissioner's orders in original given in another column, and may be nothing striking to the officials and people of the Central Provinces, but live as we do under the Government of Bengal, we have been in quite aback by the reasons and conclusions of the Chief Commissioner. Here we find that the Bengal Government compels its officers to learn the language of the people; officers are bound to pass prescribed standard of examination in vernacular of the District in which they are stationed on pain of loss of chance of their promotion, the reverse is the order of things in Central Provinces; the people now to learn the language of the officials!! Here the Bengal Government awards prizes for learning the language of the people, but in the Central Provinces rewards are now

language
not be
told that
the Cen-

as this to
Chief Commiss-

the people form combinations by ties of *Mahaprasad*, which hinders the administration of justice. We have gone through Captain BROOK's note on Mahaprasad, and he does not say that it is a peculiarity of the Uriya speaking people only; on the contrary it is said to be the peculiarity of the children of the soil including even the Meherandas. We fail to see how it can be put down if Hindi be made the court language. On the contrary there appear to be dangers, the people are so ignorant superstition leads to form combinations against the administration which is carried on by officers imported from outside and will be kept quite in the dark as

to what is going on among the people and quite at the mercy of a few acquainted with the languages. It is easy to imagine what will be the abuse of such a system as this, not to speak of the others. We need not dwell at length on this point as it will be simply adding candle to the sun to point out such things to the administration of a province.

We are sorry that our limited space does not permit us to proceed further with the resolution in question; we hope to speak more in our next issue.

The following Resolution by the Chief Commissioner, on the subject of the substitution of Hindi for Uriya, as the Court, revenue and official language of Sambalpur, is published for general information.

A. L. Saunders

ff. Chief Secy to the Chief Comissr.

25th Jany, 1895 C. P.

No. 237

Extract from the proceedings of the Chief Commissioner, Central Provinces, in the General Department—dated Camp, the 15th January 1895

Read—

Correspondence with the Inspector General of Police, the Commissioner, Orhattisgarh Division, and the Registrar, Judicial Commissioner's court, on the subject of the substitution of Hindi for Uriya as the Court, revenue and official language of Sambalpur.

RESOLUTION

The position of the Sambalpur District as possessing an official language—Uriya—distinct from that in use in any other district of the Central Provinces, gives rise to difficulties which have more than once engaged the attention of the Administration,

which the circumstances of recent years have brought into greater prominence. The importance of transfers among officials in maintaining the general standard of work, pre-

venting the formation of cliques and family connections, and infusing fresh blood, where work is stagnant or backward, is recognised in all departments. But the exceptional character of the language renders such transfers impossible in Sambalpur. This disadvantage is aggravated by the local custom of "Mahaprasads" or brotherhoods, a custom described by Captain Saurin Brooke in a Note published in the Central Provinces Gazette of July 21st 1877. Under this custom, in Orissa, men of different castes bind themselves to one another in an offensive and defensive alliance, which, if originally designed as a cement of friendship, has certainly proved an effectual barrier to the discovery and remedy of administrative evils. Recent enquiries into the unsatisfactory condition and working of the Sambalpur Police have led the Inspector General to press on the Chief Commissioner the need for the adoption of Hindi as the language for Police work in Sambalpur, in order to render possible an interchange of officers with other districts, a step for which there is urgent necessity. It would, however, hardly be practicable to have the Police language different from that in use in the courts and other departments, nor is the difficulty caused by the isolation of Sambalpur confined to the police.

On the other hand, the want of communication by way of a road between Sambalpur and the adjoining districts of the Central Provinces affords an additional introduction

more common to the native population of Sambalpur officials that larger areas adjoining lie idle and closed to them.

Sambalpur was for a short time the British capital, and Hindi is the language both in the court of

the British Resident at Sambalpur and in the office of the Commissioner of Chhotanagpur. The only Uriya papers found among the records of this period are exhibits filed by private persons. On the transfer of the districts to the Cuttack Division, where the language was Uriya, the Commissioner directed that Uriya alone should be used, and in order to secure this he had to import officials from Cuttack. This plan lasted less than a year, and on the transfer of Sambalpur to the Central Provinces the old system was reverted to. Apparently little difficulty was caused to people by this order, but on a visit to the Chief Commissioner it was decided that the exclusion of the Uriya was objectionable and the other languages, Urdu and Oriya, allowed to remain in use side by side until 1875 when Uriya was finally declared the court language.

Even with the length of possession thus given, however, Uriya is far from being the language in exclusive use in Sambalpur. Hindi is the mother of, at the lowest estimate, two-thirds of the people. It is spoken and used officially to a considerable extent, and a still larger number both of officials and of the people generally are sufficiently familiar with it for ordinary intercourse. Its use is prevalent along the railway line. The Oriya of Sambalpur is really a broken Crissa language. It is purely a local dialect, with a considerable admixture of Hindi or Bengali, and the people generally find no difficulty in picking up the latter language.

The Chief Commissioner has received petitions from Sambalpur against the use of the Oriya language in the courts. He has largely sympathized with the petitioners in expressing his desire that the language should be used in the general intercourse,

is the opinion of every officer consulted, some of whom have a long and intimate knowledge of the circumstances and people of Sambalpur, that the introduction of Hindi must ultimately come about, and that the difficulties attendant upon it are incomensurate with the advantage of the assimilation of the language to the rest of the Central Province. The Chief Commissioner has therefore decided, with the concurrence of the Judicial Commissioner, to make a change which has been shown to be now imperatively necessary in the interests of good administration of the district, but he will use every endeavour to have its adoption accompanied with as little inconvenience as possible to the servants of Government and to the public generally.

5. The introduction of Hindi as the Court and official language of Sambalpur will take effect from the first January 1876. If a longer date is fixed, immediate action will be delayed, and the time given is, in the Chief Commissioner's opinion, amply sufficient notice. Before that date all officials drawing not less than Rs. 10 a month will be required to qualify in Hindi on pain of reduction, unless specially exempted. For this purpose half yearly examinations will be held before a Board. The Commissioner is requested to submit for the Chief Commissioner's approval the tests to be prescribed and the rules to be observed in connection with this examination. The change may also be facilitated by the transfer to Sambalpur of Hindi officials, and the introduction of Hindi registers and returns where the officials preparing them are already acquainted with the language. A colloquial knowledge of Uriya must, however, be acquired within a certain period by officials transferred from other districts. In the case of lower grades of officials of certain departments, such as the Police and Forests, whose duties are not of a clerical

nature, it may perhaps not be necessary to enforce the above rule strictly. The heads of the departments concerned can take this into consideration. Every facility possible in the way of leave, transfer, &c., should be allowed to men required to qualify in Hindi.

6. To facilitate compliance with these orders, it is necessary to make arrangements for the instruction of officials in Hindi. The Chief Commissioner understands, too, that an extension of Hindi instruction in the schools of the district is desirable, and would be welcomed by the people. At present only 3 schools out of 123 teach Hindi. One of these is at Sambalpur. The steps which the Inspector-General of education, who has been consulted in the matter, proposes to take are: (1) to teach a master on Rs. 15 per month to the tahasili head-quarters school at Bargarh to teach Hindi to officials and to such boys as, after passing the Lower Primary Standard

desire, study under him; (2) to engage a master on Rs. 15 per month to the Police, (3) to offer a reward for learning Hindi; (4) to offer a reward to school masters for teaching Hindi to boys who have passed the Lower Primary Standard Examination; and (5) in order to make the Hindi instruction more thorough, to send five certificated teachers for six months to Raipur, ten being sent in each year at a cost of Rs. 30 a month. The first two of these proposals have already been sanctioned, and arrangements should now be made for the purpose of giving effect to the last two.

The necessary notifications under the codes of Civil and Criminal Procedure have been published in the Gazette.

ପାତ୍ରହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ନାମ ଓ
ପତ୍ର ନାମ

୧୯୨୨ ଫେବୃଆରୀ ମାହର ଅନ୍ତରେ ପଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରର ଲାଖାରୁ ୨୨୨୨ ଦିନୋଟ ସହ ଏବେଳେ ବାଲ ଜାଗାର ।

ଅଟିମ କାଷକ ମୂଳିକ ଟଙ୍କା

ପଞ୍ଚଶଶୀ

୩୭

ବିଜ୍ଞାପନ

ଓମ୍ପୁଣ୍ଡ

ସତ୍ତାରେ ପଢ଼ିବାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଥକ ପ୍ରଦିଂବନମାଳକ ଯତ୍ତାଳସ୍ଵରେ ପୁଣ୍ୟ ଶଶି ହୋଇ ବିଦ୍ୟୁ ଦେବାରୁ ।

ବନ୍ଦ ଖେଳୁ ଟଙ୍କା ବିଦ୍ୟୁ କମାସ୍ତଳ ଟଙ୍କା ।

ବନ୍ଦ ଖେଳୁ ଟଙ୍କା । / ତାକମାସ୍ତଳ ଟଙ୍କା ।

BANISHMENT OF URIBA FROM
THE CENTRAL PROVINCES.

IV.

In our last issue we said that there will be gross abuses if Hindi is made the court language of Sambalpur. In support of this we would simply refer to that part of Mr. Beame's grammar quoted in our issue of the 10 ultimo where he says "it throws ill influence into their (Here the Hindi speaking people's) hands and delivers the wretched peasant bound hand and foot by the chains of ignorance, into the power of his oppressor." We do not know what was said in the petitions of protest referred to in para 4 of the Chief Commissioner's Resolution. It is but natural that

the petitioners should complain of the evils of a foreign language being made the court language. The Chief Commissioner understands, and largely sympathizes with the feelings of the petitioners, but calls them *sentimental*. It is therefore necessary first to show practical evils to open the eyes of those who have no doubt misled the Chief Commissioner.

It is for the better administration of justice that Hindi is to be the court language. We are at a loss to understand how the Hindi knowing administrators imported from the Hindi speaking tract will deal with the private documents in Uriya, such as deeds of sale, mortgage and a host of others on which the administration of civil justice depends mainly. The intention, of the parties, their rights and liabilities will entirely depend upon the competency and morals of the translators. Are the translators to be imported from the Hindi speaking tract or to be picked up from among the children of the soil? If the latter what will be the effect, if the people are of so low morals, so superstitious

and so apt to form combinations by Mahaprasad? Is the poor peasant likely to get justice against his mighty landlord or money lender? If the translators are to be imported from outside are they not likely to translate "Se kuade gala" (where he went) into "he went to the well" as was once done for "Ajmir giya" into "Aj mar gaya" as the story goes? It is easy to imagine the dangers of such an administration of justice both civil and criminal. If the translators are to be imported along with the officers it is not clear why the officers themselves should not be made to learn the language of the people and why the Government should incur an additional expenditure in the shape of the pay of the translators, as the imported ones will no doubt cost more than the local men. It will thus be necessary to employ local men and that will go to aggravate the very evil which the Chief Commissioner means to eradicate. We shall be very glad if the fallacy of our argument is pointed out.

It will thus be necessary for the Chief Commissioner to issue an order that all the documents should be in

Hindi; that the Patwari should keep the accounts of the peasant in Hindi and so forth. Such an order will not be out until the miscarriage of justice has become a crying evil which the Chief Commissioner's present Resolution does not appear to have taken into account far from providing for it. When such an order is passed sooner or later what will be the effect? We take the Patwari papers for instance. From the questions put by the Honorable Mr. Chitnavis in the Supreme Council towards the end of March 1894, we find that the people pay a cess for maintaining the Patwari whose duty it is to keep an account of the cultivator. Now the Patwari is to keep the papers in Hindi under the orders of the Chief Commissioner and the cultivator will have to pay something to get his document translated so that he may understand his rights and liabilities. Is not this imposing another Patwari cess indirectly? And this is why? Simply because the Government of the Central Provinces cannot, like that of Bengal, make its officers learn the language of the people. The people will have to pay not only an additional Patwari cess but many more in the shape of translation fees for their other documents. Is the state to be benefitted at the expence of the mass? No, it is the people who are now in the good graces of the high officials of the Central Provinces. These burdens are thrown on the people for the hobby of some official and that is in addition to what is spent from the Indian Exchequer for the purposes of primary education. The mass of Sambalpur will thus contribute their mite towards primary education on the one hand and an indirect tax to understand their legal rights and liabilities. We leave it to the reader to chose an epithet for the policy of the Resolution in question. Had the burden of indirect taxation thus thrown on the people by the

Chief Commissioner been for the exigencies or benefit of the State or the Local Government we would not have raised our voice.

It may be urged here how the administration of justice was carried on when Urdu, Persian and Hindi were the court languages in the past as set forth in para 2 of the Resolution. If at the fag end of the nineteenth century the Chief Commissioner thinks that the administration of justice of that time is preferable to what is going on elsewhere in India at least, we simply bow to him as a high official and leave it to his own country men to pass judgment upon him.

It may be said that our argument of indirect taxation applies with equal force to the official papers being in English. But in that case Hindi throws a third burden on the people of Sambalpur, and the argument comes to this that they are to bear this only because they are bearing another. Besides, the spread of Hindi knowledge will not confer the same benefit as that of English. It is needless here to compare the advantages of the study of the two languages. It will no doubt be pointed out that we have been anticipated by the Chief Commissioner. He expects that Hindi will gradually replace Uriya and the difficulties we have pointed out will soon cease to exist. Admitting that Uriya is the language of the $\frac{2}{3}$ of the population, the Chief Commissioner wants to replace it by another language. This is a work which, to quote the words of Mr. Besant, even the Russians or the Australians do not feel justified in trying. The Chief Commissioner apparently thinks that Sambalpur forms but a very small part of the territory under his administration. We would simply ask to look at a wall map and to tell us whether Poland is not to Russia what a pea is to a coconut. Why does not Russia then try the policy of the Government

of the Central Provinces? Nothing can be more atrocious than to try to smother one's mother tongue and to kill a language. We have already quoted from Mr. Besant's grammar to show that this is impossible for the Chief Commissioner and the handful of his subordinates, and that it is simply hoping against hope to attempt to replace Uriya by Hindi we shall endeavour to prove in our next issue.

ପ୍ରାଚୀକର ତଥା ବୋଲିରେ ଅନେକ କର୍ମ୍ମ କାଳ ପତିବାରୁ ସେହି ଅବାରୁତରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଛବି ସାଥେ ପରୁଦତ୍ତ କଟ୍ଟୋଡ଼ା ଆୟୁ ଅତିରକ୍ତ କଳ ଚିପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମୋହନମାନାଙ୍କ ମଜ୍ଜା ଅବସ୍ଥା ଜ୍ଞାନ ଦେବକାରୁ ସେ ଅତୁର ଦୂରଦର୍ଶ ସକାଳେ ଲିପିତ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ ।

ମାଗସୁରରେ ଲୁଗାରୁଣିକାର ଯୋଡ଼ି ଏ କଳ ପୂର୍ବରୁ ଅଛି । ସମ୍ମର ଅଛି ଏକ କମ୍ପାଲ ଏଇ ପ୍ରେସିଲ କାମରେ ଅତି ଗୋଟିଏ କଳ ପିଣ୍ଡାର ଅଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟ ପରେଶର ପ୍ରଥାତ କିମନର ସେଇକି ଏ କଳର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଅଜ୍ୟ ଦୂରଦର୍ଶର ଏ କଳର ମାଲିମାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯୁ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ଅମେରାନେ ଏହି କଳର ମରାନ କାମକା ଦିଲୁଆଛି ।

ଗର୍ବସ୍ଵାଦରେ ଏ କଳରେ ପିଣ୍ଡାର ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲେକେ କର୍ମାତ ପ୍ରାୟ ଦୂରଦର୍ଶର ପରିଦିଶ ଏହା ସମୟରେ ମେଲ୍ ଉଦୟ ହୋଇ ଏବଂ ପ୍ରାକରେ ଚାହୁଁ କରିବାରୁ ଏମର୍ଦ୍ଦିନୀ ଭାୟୁ ଶାତିଲ ଶୁଲ୍କ ମାତ୍ର ବରି ଦୂରଦର୍ଶର ପ୍ରାୟ କିମନ୍ତା ଦୂରି ଦେଇଅଛି । କଥାର ଏପରିଯନ୍ତ ଭାୟୁ ଦୟାରେ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ଥାଏ ଏବଂ ଏଥାରେ କୁଳିତ ପାତ୍ରାର ସାମାଜିକରୁକେ ପ୍ରାତ୍ମାବି ହୋଇଥିଲୁ ।

ଏ କଳାକ ଅଭିନନ୍ଦ ଅବଳମ୍ବନ ଦେବାର ପ୍ରସାଦ ଅଛିଥାରୁ । ମାଗକ ସେବା ସେବାରେ ଏହା କାମକା କଳର ମେଲମନ୍ଦ୍ର ଉବାର କରିଥିଲୁ । ଏବେ କମଳାଙ୍କ ଓ ସେବା ଅଭିନନ୍ଦ ଦୂରେ ମଧ୍ୟ ଲାଦରେ ପକାଯୁକ୍ତ ଦୂରଦର୍ଶ କେଉଁ ଅନେକ

卷之三

ଜୀବା ସତ କାହିଁ । ସୁନ ଲାଗୁ ଘେର ଦେଇ
ବଢି ଅନେବ ବିଷୟ । ବ୍ୟାଳଙ ବିବରଣ
ଅବ୍ୟଧ ହୃଦୟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ତୀର ଜାପାଳ ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଧ ଯତ୍ତ ସ୍ଵାର୍ଗରୁ
ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଗୀତ ପ୍ରକଳିତ ସବେଷନ୍ତି
ଦେଇଅପ୍ରକାଶିତରୁ । ସନ୍ଧ କିମ୍ବାଗତ ସମ୍ମୁଖୀ-
ବୁଝେ ପ୍ରବାସ ପାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର କଣାପାଇ ଥାଏ
ସେ କାପାଳ ପାହା ବାହ ନରବଲେ ତହିଁ କୁ
ବେଳେକ ଗୁଡ଼ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ତଥାତ ସନ୍ଧ କିମ୍ବା
ଦେଇ ଉଚ୍ଚବେଷରେ କମେଷଙ୍କ ଉପରେ
ଏବଂ ପାନପରେ କାଷ ଅନୋହନ ଲମିଅଛି ।
ବୁଝିଥାର ଅନ୍ତର୍ମାସ ଏହି ଗୀତ ଶକ୍ତିର କୌ-
ରୂପ ଅଂଶ ଜାପାଳ ପାଇବ ନାହିଁ । ସନ୍ଧ କିମ୍ବା
କିମ୍ବାଗତ ଗୀତ୍ର ଜାପାଳରୁ । ଅଧାରଙ୍କ ପୃଷ୍ଠ-
ଦେଖ ଦେଇ ସଙ୍ଗର ବିଷୟ ଅଟେ ।

କଲିବାରେ ବସନ୍ତ ଏବଂ ଖେଳଠାର
ପ୍ରଭୁ ବହୁ ଭଣା ଦୋଷାଥାତ୍ । ତଳମାସ
ତା ୧୯ ଜାନ୍ବରେ ଶୈଖବେଦା ସ୍ଥାନରେ
ବସନ୍ତ ବେଗରେ ୫୨ ମୁଦ୍ରା ଘାଁଥିଲା ଉଚ୍ଛବି
ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀଦୂର ମୁଦ୍ରାରେ ୫୨ ମୁଦ୍ରା ।
ଖେଳଠା ମୁଦ୍ରା ଦୂର ଦୂର ସ୍ତ୍ରୀଦୂରରେ ଯଥା
କିମେ ୧୦ ଟଙ୍କା ମୁଦ୍ରାପରିବରେ ଶୈଖ ସ୍ଥାନ
ରେ ୨୦ ଦୋଷାଥାତ୍ । ଗର୍ଭପଦ ମଙ୍ଗଳବାର
କଲିବାରେ ପ୍ରତିବ ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଷାଥାତ୍ ।
ଏଥିରୁ ଥଣା ଦେଉଥାବେ କିନ୍ତୁ ଦୂରବେଗ
ଏଣେବ ଅନ୍ତର ଭଣା ପଢ଼ିବ ମାତ୍ର କିନ୍ତୁ
କଥପୁର ଜାନା ନ ହୋଇ ଦରଂ କିନ୍ତୁ ଦକ୍ଷିଣ
ହୋଇଥାଏ ।

ଦୟାପୁରର ମହାରଜାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଇଁ
ମୂର୍ତ୍ତି ଥାହେବ ବିଲାର ପାରଲିମେଣ୍ଟ ସଙ୍ଗ-
ରେ ଯେଥି ବାଧୀତ୍ତବ ଓ ମହାରଜା ଅପଣା
ପିତାଙ୍କ ମୁଖ୍ୟମାନ୍ତ ଜନରେ ବସି ଛେବିଲା
ମା ୧୯୫୩ ସ ସରକାରୀ ନିକାହ କରିଥିବା ଏବଂ
ତେବେବେଳେ ଗବର୍ନ୍ମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଯୋଗାନ୍ତାଙ୍କ
ସରଗାସା ତେବେଇବା ଏହିର୍ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିଚାଳନ କରିବା ବଥା ପ୍ରମୁଖ ବର-
ହିବା ସ୍ଥଳେ ଏହି ମା ୧୯୫୩ ସନ୍ଧାରେ ମହାରଜା
ଶ୍ରୀ କରାର୍ଯ୍ୟ ବରେ ସେ ଗବର୍ନ୍ମେଣ୍ଟ ଭାବରେ
କି ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏହି ତେବେଇ ଅପଣା
ବାଧ ନିମନ୍ତେ ମହାରଜାଙ୍କଙ୍କ ସବ୍ୟତାଙ୍କ ହେବା

କି ବଠିକ ବ୍ୟୁ ବିଧାକ ହୋଇଅଛି ? କବିଗୀର୍ମୁଖ
ଖୁଣ୍ଡ ସେହିଶ୍ଵର ପମ୍ବରୁ ଶମ୍ଭୁରୁ ଉପେକ୍ଷନ
ସାହେବ ଜୁଦିର ଦେଇଅଛନ୍ତି ବି ସମ୍ବନ୍ଧିତରେ
ନାହା ପ୍ରକାଶ କୋଇଅଛି ଜାମା ହୁଣ୍ଡା ଅଛି
କିନ୍ତୁ ଜାମାଙ୍କ କଣା ନାହିଁ । ରରନ ନବର୍ତ୍ତ
ମେଲାଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ଉପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଚଲକ ହୋଇ
ଅଛି ।

କୁଣ୍ଡବେଶଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଣୋଦ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତପ୍ରାୟ
କ ସବୁରେ ଗେହିଁ ଅଭିନ୍ନ ପାଶୁଲୁହି
ଉପରୀତ କୋଳଥୁଳ ପାହା ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥା
ଛି । ଅପାହରଃ କଳିବଜା ସଦରୁଚେ ଏବଂ
ମୋଦ୍ୟରନ ମିଛନୀସିଥାଲିମାଳକ ଭଲ
କାରେ ଏହା ପ୍ରବଳର ହେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଶ୍ଵାସରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦେଖାଇ ଉପାଦ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦେଖା ଯାଇବାହିଁ । ଅଭିନ୍ନ ପ୍ରଥାନ ଅଭିପ୍ରାୟ
ଏହିକ ଦରନ୍ତରେ ଅଭିନ୍ନ ଗନ୍ଧର କୁଣ୍ଡବେଶି-
ମାଳେ ଦାଶରେ ଦୂଲ ଯାଇବେ ଲାହିଁ । ସେମା-
ନର ତିମନ୍ତେ ଅଭିନ୍ନ ପ୍ରମୁଦ ଦୋର ଯେତାରେ
ଅଷ୍ଟବ ରକ୍ଷିତାକୁ ଦେବ । ଏପର କୋଣପି
ନେଇଛିସିଥାଲିମ୍ବୀ ମଧ୍ୟରେ କୁଣ୍ଡବେଶମାଳେ ଆ-
ଦ୍ୟ ଥାନ୍ୟ ଦୁଇ ବିତନ୍ତୁ, ଦେଖାଯାଇବି କମ୍ପା
ଥୋକା ବଣ୍ଣାରୁ ଭାର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵ କରିଥାଇବେ ଲାହିଁ ।
ଏ ବିଷୟରେ ମିଛନୀସିଲ କମିଶନଇମାଳେ
ଦୂଷକଥ ଲାଗୁ କରିବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶୀୟ
ଆପତ-ବର୍ତ୍ତମାଳକୁ ମଧ୍ୟ ଏହିପର ଅଭି
ନ୍ୟ କରିବା ବିଷୟରେ ଲାଗୁଥିଲ ଗବହୀମେଷ
ଏବେଥ କେଉଁଥାକୁ

ପାଠକମାଳକର ସ୍ଵରଗ ଥିବ ଯେ ମାନୁଷ
ଜିବାସି ଏହି ଶ୍ରମାୟୀଙ୍କ ଚେହୀ ଏମ, ଏ, ବି,
ଏଇ, ଖାଣୁଆଜି ଧରି ଅବଲମ୍ବନ କର କହି-
ବାକ ଅନ୍ତରେ ବିଧମରେ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିରେ କର ଧନକାର
ହୃଦୟର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରେ ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କ
ଫେର ଅସିଲେ ମାତ୍ର ଜାହାଜ ତାତିପ୍ରଦମନଙ୍କ
ସମସ୍ତେ କାହାକୁ ଜାତରେ ବିଳାର କେବାକୁ
ହଜାର କି ହେବାକୁ ଗପିବା ତା ॥ ୧ ॥ ପରିରେ
ମାନୁଷ କମରର ମିଥ୍ରୀଟରେ ଏହି ଶରୀର
ସବୁ ଦୋହିଥିବା ଜନର ଦୈଶ୍ୟ କେବଳ ସମ-
ବଳ କହୋଇଥିଲେ ଏହି ଉତ୍ସମୟରେ ତେବେ-
କର ପଣ୍ଡିତ ମଧ୍ୟ ଥୁବେ । ଖାଣୁଆଜି ଧର୍ମାବଳମ୍ବନ
ହୁଣ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିରେ କର ସର୍ବରେ ପୁନଃ ପ୍ରଦବନ

ଦେଶପାରେ କି ନା ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ବର୍ଣ୍ଣର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଦୋଷରୁଥିଲା । ଅବେଳା ଗାଁଯୀ ବିଷ୍ଣୁ ଉତ୍ସବ
ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ଦେଲ କି ଗ୍ରସୁକୁ ସମୟର ଫେରୀ
ଗାଁଯୀକୁବାରେ ପ୍ରାୟକୁଣ୍ଡର କରିଅଛନ୍ତି ଏହି କେବେ
ଏବେଳ ଅବଧି କୁଣ୍ଡ ହଜାରିବ ନଥରେ ତଳ-
ପ୍ରତଳ ହେବେ ।

ଏଠା ବାରକମାୟୁର କରିପୁଣିରେ କଳ
ଶନବାରଦିନ ସଧବାର ଏବାଦିଶୀ ଜୀବନ
ପ୍ରହସନର ଅଭିନୟ ହୋଇଥିଲ ଏବ ଅମ୍ବୁ
ମାନେ ଅଭିନର ହହିବ ପ୍ରବାସ କରୁଥିବୁ
ସେ ଏ ମାଟିକର ଅଭିନୟରେ ଅଭିନେତା
ମାନେ ପ୍ରହସନପୂରୁଷ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ତିମଙ୍କର ଅଭିନୟ ଅଛିଯନ୍ତର
ହୋଇଥିଲ । ଏବା ଅଭିନେତାମାନେ ମଞ୍ଚ
ରିଲ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରାଣେବମାଜ-
କର ଦୋକର୍ଷ ଖୁବା ଓ ମୁହଁରର ବନ୍ଦା
ଦାର୍ଢିରେ ଟିକିଏ ଅଭିନାମ ହୋଇଥିଲ ।
କଥାପି ଦର୍ଶକ ରିଲ ମୋଟରେ ବଡ଼ ଅଭିନ
ହୋଇଥିବାର ସଙ୍ଗ କରିତାମ ନନ୍ଦାବିନ୍ଦୁ
ପାଇଁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲ । ଖୁବାହୁ ଏବାର
ସକାମେ ଅଭିନେତାମାନେ ଏହଠାରୁ ଅଭିନୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ଭନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏବାଦିଶୀର ଅଭି-
ନୟରେ ବନ୍ଦବନିବାଣ ରିଲ ଲୁହେ । ଅମ୍ବୁ-
ନାଟ ବିବେକନାରେ ବହିର ଘାରଣା ଫରୁଥ
ଆଇଥରେ ଅଭିନୟ ଦେଖାଇ ବନ କଲେ ରିଲ
ଫୁଥକୁ । ଏହିର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅମ୍ବୁ-
ମାନେ ଖଣ୍ଡ ଏ ମଂଜୁଜାହ ଆବଶ୍ୟକ ମାତ୍ର
ମାନେବରୁ ବରିଦେବାକୁ ବାଧ ହେଲ ।

କଣେ ପଢ଼ିପ୍ରେସିବ ମୋଟିଏ ଥର୍ମ
ଯତନାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବରଣ୍ୟ ମେଲି ଘଟାଇ
ଅଛି । ସଥାପନା

ଗତ ମଞ୍ଜଳବାର ଅପସ୍ଥିତ କିମ୍ବାହର
ମୟେ । ୩ । କେଇଁ ହର । ସା । ଶନିଦୟତ୍ତ
ନୂରଜ ସମଶ୍ଵର ମୋତୀଠାର ଏକାବେଳେ
ବାଧରୁ ଜଳ ପଦନ ଓ ଅଗ୍ନି ବାହାର ଏକ-
ଏ ଗୌଡ଼ରେ ତୁମିବନ ହୋଇ ଷେହଠାରୁ
ତୁମାରିମୁଖ ଘର କଲ ଓ ତାହା ନାରୀରେ
ତଥା ଦୃଶ୍ୟ ହସ୍ତାଚ କର ମାରିଲ ଅନ୍ଧର
କିବରୁଥ ପ୍ରାମ ଅମ୍ବାହର ଦୟିଗ ଏକ
ରଥାଳରେ ପଦିଥା ସମୟେ ଜଳ ପଢନ
ନି ଉଦ୍‌ଦେଶ କରିଲ ମୁଣ୍ଡ ଧାରୀଙ୍କ ନିରାପତ୍ତାରୁ

ଭାବୀ ପ୍ରଗତରେ ବୃଦ୍ଧତିର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବୃଦ୍ଧ
ଶତ ଉତ୍ତରପାତ୍ର ମନୁଷ୍ୟରେ ଅଥବା କୁ
ଅଧିକ ସମୟ ରହ ଅପରାଧର ପ୍ରାଣ ରଖା କଲେ
କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ଆଜି ହେଉ ଅନ୍ତର୍ମୁ
ଦିବ୍ସର ଲାହିଁ ସେଠାରୁ ନେବା ଗର୍ଭ-
ହାର କ୍ରାତ୍ରିଶବ୍ଦ ନାମକ ମର୍ଦ୍ଦିକରେ ଉପ-
କ୍ରମ ହୋଇ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ମୃଦୁରଣୀର ଛଳ
ମୟ କୁମିରତାହ ଭାବର କେଇ ସୁନ୍ଦରୀର
ଚଭୂଷାର୍ଥରେ ଗତ କର ସେହି ପୁରୁଷଙ୍କ ଶାଢ଼ି
ବେ ବାଯ କରିଥିବା ମହିଳାର୍ଥୀ ବ୍ୟକ୍ତି-
ମାନୁଷ ବୁଦ୍ଧି ଶୁଦ୍ଧିର ସାକାରୀଟି ଏବଂ ଏ
ସେଠାରେ ପରୁଥିବା ଗୋରୁ ଶୁଣିଥାଏ
ଯଶମାଲଙ୍କ କଞ୍ଚି ଗୈଥିବାରୁ ପ୍ରାମବିନାନେ
ବିଥଦାପଦ୍ଧରେ ସନ୍ତୋଷଲୁଙ୍କୁ । ତତ୍ତ୍ଵର ସେହି
ବିବସଳ ମୁଣ୍ଡ ପଣ୍ଡିତମନୁଷ୍ୟରେ ସର୍ବ କ୍ରମିଣ-
ଦାର ପଣ୍ଡିତମାରି ଅନ୍ତର ଲୁଗଦାର
ମର୍ଦ୍ଦିକରେ ପଦିଷ୍ଠ ଭାବୁ ମର୍ଦ୍ଦିକାନିହାସିଙ୍କ
ମଧ୍ୟ ଦଶ ବାର ଲୋକଦର ଶୁଭ ଦଶ ଓ
ଦୂରଜଗ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଅଜ୍ଞେତ ପଶୁ କଞ୍ଚି କର
ସେହି ଗ୍ରାମର ପଣ୍ଡିତ ଅଣ୍ଠ କୁରରେ ଲୁପ୍ତ
ଦେଇଥିଲୁ ତିଥିର ଲୁହତ ବିକାଶ ମୁଣ୍ଡିର
ଶଥର ତଳ ବିନ ଅଗ୍ନିହତ୍ତାର ଗଠିତ ହୋଇ
ଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭାବର ବନ୍ଦି-ନାର୍ତ୍ତରେ କଳ ପବନ
ଅଣ୍ଠ ପଦିଷ୍ଠ ହେବାର ଦୁଇ କ ହୁଲୁ, ଲତା ।

ଯୀବୁଗୁରୁଙ୍କ ପିଲା କି ଦେବତାର ?

ବନ୍ଦରଗାର କୋଣାମଳ ଘାଁରଙ୍ଗ ସମାଜ
ପତ୍ରରେ ଧାରା ହଲୁ ଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିର୍ଷକିତପ୍ରକଟ
କଲାପରିବର ଉଥିଲୁଛି ହୋଇ ବହିର ଭରି ଜୀ-
ଗିଥିଲା । ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଦ୍ୱଦ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷଦେଶୀୟ
ତଥେ ତୃପ୍ତିକାରୀ ଏ ନିରାଳେ ନିଷ୍ଠାବିବା
ସାହେବ ଅଟିଲୁ । ସେ ଦୂରଦୂର୍ବ ଦେଇ ଦିନ-
ଭବେଶ ତୁମର କରି ଫର୍ରିର ବିଦରଗ ମୁମ୍ବାନୀ
କାରରେ ଘରସିନ୍ଧାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛିଲୁ
ଏହି ଅଳ୍ପମନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପୁସ୍ତକର କେତେ
କ୍ଷେତ୍ରର କାହାର ପ୍ରାଚୀକରିତାପେ ପ୍ରମାଣିତ
ହୋଇଥିଲା । ସେ ଯୁଧିତରେ ଅଭ୍ୟାସିପ୍ରକାଶ
ପଥରେ ନିଷ୍ଠାବିମ ଲାହୋର ଲେଖି ଅଛିଲୁ କି
ଅମାମାମର ବୌକ ପୁଷ୍ଟେହମାନଙ୍କ ହନ୍ତର
ନାନା ବିଷୟର ଚର୍ଚି ଦେଇଥିଲା ତାଳକେ
ପ୍ରକାଶ ପାଇଲ ସେ ଧେରାକେ ବିଦିଷାର ବ
ନ୍ତା ଲୋକଙ୍କ ମାନ୍ୟକରିଲୁ ଏହି ସେହି ଜ୍ଞାନ
ଦ୍ୱାରେ ପାଇଯାଇଲୁ କହା ହୁଏ କେ
ନୁହିଲା । ଯାମୁକ ଜଥା ବେଶକୁହ କପର ଜା-

ଲେ ପାଦେବ ସର୍ବତକାଳ ସେମାନେ ଛାଡ଼ିବ
ଦେଲେଯେ ଲିଙ୍ଗାରମଠରେ ଯେ ସବୁ ଧର୍ମପୁ
ଶୁଳ୍କ ଅଛି କହିଲିମ୍ବାର ଉଥାଳ ବାକିଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବଢ଼ିଏ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଅଛି । ସାରଦବ ଏ ସକାଳ
ତାର ବନ୍ଦୁବନ୍ଦୁରେ ସେଠାରେ ବନ୍ଦୁର ଅନେକ
ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ସାଧନାରେ ସେ ନନ୍ଦରର ଅନ୍ଧରେ
ଅନୁପ୍ରକାଶକାଳ ହେଲେ ଏବଂ ଅନ୍ଧର ମହାଶୟା
ଅଛି ପ୍ରାଚୀର ବାଳର ଲେଖା ବୁଝାଗ୍ରୁ ଦକ୍ଷ
ଶେଷ ଚାହାର କରି ଥଣି ସାରେବକଳ ଦେଖାଇ
ଲେ ଏବଂ ଲାହାର ଚନ୍ଦରେ ଅନ୍ୟ ପଣ୍ଡିତଙ୍ଗାଙ୍କୁ
ଲେନେ । ଜଣନ୍ତ୍ରଭାଷେର ସାହାଯ୍ୟରେ ମହେବ
ବନ୍ଦୁର ମର୍ମ ଅବଗତ ହୋଇ ଅପଣାଭୂଷାରେ
ଲେଇ ଉଚ୍ଛିତକାଳ । ସେହିପୁଷ୍ଟବରେ ଉଥାଳ ଜାଗା
ପାଶମନ୍ତରେ ଲେଖି ଅଛି ବିଷ ଉଚ୍ଚବୈଲାତା
ରେ ମେଟିଏ ଗାନ୍ଧାରିବୃଷ୍ଟ ସରେ ଜନ୍ମ ହେଲା
ଏ ପେଲାଫଲ୍ମୁଳ୍ଲ ଏବଂ ତିରଭାବ୍ୟ ଦୋଷରେ
କରୁଥିଲେ । ବ ୧୩ ର୍ଥ ବିଷୟ ସମୟରେ ସେ
ଦେଖାଗୁରୁ ମନ୍ଦିର ହାତକ ନ ହୋଇ ବଣେତା
ମନ୍ଦିର ଦଙ୍ଗେ ଲେନ୍ଦୁଦେଶକୁ ପଲାର ଅସେଇ
ଏବଂ ଅର୍ପନର ସହବାସରେ ରହିଲେ । ତରକାରୀ
ଏ ତ ବରଗୁର ତୁମଣ ଦୂରାକୁ ବନାଇଯାବା
କାଣୀଧାମରେ ବେବ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଣ କରିଲା । ମାତ୍ର
ଏବଂତମ ବାହ୍ୟରଙ୍ଗଠାରୁ ଦିକ୍ଷିତଦୋଷ ଦେବର
କରିବିବିମ୍ବନ୍ତ ଏବଂ ସରବରହିତ ଅବତାର ଅଧ୍ୟା-
ତାର କବ ଗୋମେଦେଶ ଅର୍ଥାତ୍ ବୌକଳ
ଅଶ୍ୟା ଦେଲେ ଓ ମା କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପାଲିଭାଷା
ଓ ବୌଦ୍ଧମର୍ମର ଜ୍ଞାନକର୍ତ୍ତା ଅବଶ୍ୟକ ଦେଲେ ।
ପର୍ବତୀଶ୍ୱର ଗୋତିଳେଶ୍ୱରପ୍ରକାଶ ଦୋଷକା
କଲୁଁ ପରମାରମ୍ଭମୁଣ୍ଡେ ଯାତ୍ରା ବର ଆଶ୍ୟକେ-
ବରେ ଉଚ୍ଚକାଳ ରହିଲେ ଏବଂ ୧୨୦୮ ବିଷୟ
ସମୟରେ ସୁନ୍ଦରଭାବୁ ଘେରିପାର ପୃଷ୍ଠମ
ପ୍ରଗତ କଲା । ପରମେଷ୍ଟରେ ସେଠା ରକାର
କୁତକରେ ତାହାରର ପ୍ରାଣ ନାହିଁ ହେଲା ।

ରେ ଏକ ପ୍ରେରଣାପଦ୍ଧତି ପ୍ରକାଶ ହର କହାନୀରୁ
ବାହାଳ୍ ଲାଙ୍ଘନ ବିବରଣ ସମ୍ମୂହ ସତ୍ୟ । ସେ
ଅନୁଭବ କହାନୀରୁ ବି ସେ ଏକବର୍ଷରୁ ଦ୍ୱାରା
ସ୍ଵର୍ଗ ଦେବତାଙ୍କ ଯାଇ ସେ ଫୋଥିବ ପ୍ରଭାଲପି
ଆଗେପାଇ ଏବଂ ଚାଲିବାରେ ଦେଖି ମୁହଁପରି
ଆଗୁ ଚର୍ଚିର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାଲିଯେ ଥାଣି ପ୍ରକାଶ ଦି
ଇବେବା ପରିଶାସ ଯାହା ଦେବ ଦେଖିବାରେ
ଆପରି ।

ସାହୁହିନ୍ଦେଶ୍ୱର ।

ବ୍ୟାପକ ସମେଟ ଜୀବନୁ କେତେ ବିଧା ଓ ଏକାଶରେ
ନମ୍ରମ ହେ ଖେଳଗାଇଦାର ଦେଇଛା । ଏବେଳେ ନମ୍ର-
ମ୍ବା ଭାବୁ ବୈଷ୍ଣବ ହୋଇ ଥାଏ ।

କାଳେଶ୍ୱରରେ ଲଭ ସପ୍ତାହିକର ଚ ୨୦ ଟ ପ୍ରଦର୍ଶ ଦିନ
ତାମ ଦୁଷ୍ଟବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁଭୂତି ଦ୍ରୋଘ ଶିଳ୍ପିଙ୍କର ଲଭ
ଏ ନିରାନ୍ତର ହୃଦୟ ଏହ ଦୂର ଦୂରଥା ହେବ ।
ଦେଖ କାନ୍ଦିବାର ଅନୁଭୂତି ମଧ୍ୟ ତଥ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ।

ସୁରଣ ପାଇଁଥିରେ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଦୁଇ ହେଲାଇ ପାଇଁଥିରେ ଦେଖି ପାଇଁଥିରେ
ଯାଏ ଦେଖି । ତେଣୁ ଦେଖିଲେ କବା ଧ୍ୟାନ କବା ଦୂରୀର
ଜନ୍ମାର ପାଇଁଥିରେ କହେ କି ଏହି କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପାଇଁଥିରେ ତାଙ୍କ ଉଠି ପୋଖରୀରେ ମାତ୍ରଦେଇ ଦୂରୀର
ଧ୍ୟାନ କବାଦ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ଏହି ପୂର୍ବ ଦେଖିଲୁଗାରେ କଥା କଥା କଥା କଥା ।
ମୋଟାର ଗୋଟିଏଥି । ଦେଖିଲୁଗା କଥାରେ କଥାକଥା ।
ମୋଟାରରେ କେବେଳକ କେବେଳକ ଏହି ଅଥ କଥା
କଥାକଥା ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମହାତ୍ମା

ବାଲେଶ୍ଵର ମୋହନର ଦିକ୍ଷିକୁ ମୁଦ୍ରକ ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍, ଗାନ୍ଧୀ କେତେବେଳେ କୁନ୍ତିବରତ ଟେଲେ ଓ ତାଙ୍କ ପାଇଁରେ ଦିକ୍ଷିକ୍ଷଣ କାହିଁ ସୁମୁଦ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଲାମାତ୍ରାମାତ୍ର ।

ଶ୍ରୀପଦ ଦିନାକାଂତର ସମ୍ବନ୍ଧ ସହଦେହୁଣ୍ଡ ଦିଲାନ୍ତିର
ବୁଝାଇଥିଲ ତା ଏବ ଜିନିର ପାଇଁ ଦସ୍ତଖତ
କରିଛି ଯାହାର ପିଲାଙ୍କର ନାମୀ ହେଲା

ଅନ୍ୟଥିବା ଆମେର କହିଲୁ ଏହାକୁ ମାତ୍ରିକା
ଏହାକିମ୍ ସବୁଳାର କହିଲୁ କାହିଁ କେ ମୁହଁ
ଦୂର ଏ କାହିଁ ଜାମରେ ପାଇଛି କେତେବୁଦ୍ଧି ପରି
ଏହା ଏହାକିମ୍ କହିଲୁ ଏହାକିମ୍ ଏହାକିମ୍

ଯା ମୁଣ୍ଡକୁଳ ମିଳି ତେ, ସମ୍ମ, ଏବଂ, ଲଜ୍ଜା କାହାରେ
ପରିଦର୍ଶନ ହୁଅରେ ଏବରାକ୍ ପରିଚୟ ମୁଣ୍ଡକୁଳ ପଦରେ
ପରିବଳି ପରିବଳି ହେଉଁ ।

କେବଳ ଏ ମନ୍ଦିରର ଯେତୁ ସହ କେବଳ କଲେବ୍ଦନ
ଶହ ମହାତ୍ମା ବିବ ମନୋମନୀୟ ଅନ୍ତରେ ଆହୁରେ ତୁ
ପାଇଁ ଚାଲେଥାଏ ମଜାର କରେସାରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମେ
ମାର ଅନ୍ତରେ ମହାତ୍ମା ମହାତ୍ମା ମହାତ୍ମା

ବୁଦ୍ଧାଙ୍ଗ ଜୀବନ ରତ୍ନକାଳେ ମହାପ୍ରାଚୀରେ ଯଦୀ
ଏ ପର୍ବତ ଉପରେ ।

ମୁଁ ପ୍ରତିହାତ୍ମକ ଦରଳ ପଡ଼େ, ଏହାଦେଇ ଏହା
ବେଳେ-ଦିନେ କରନ୍ତି କୁଣ୍ଡଳ-ମର୍ମ-ଦଳ !

କଲ୍ପନା ହତାହରେ ଦେବତାଙ୍କ ମୋଟା ସରବାର ହିନ୍ଦ
ବେଳେ ଧାରାଶ୍ରୀ ମିଳିଥିଲା ତାମ୍ଭ ଦେବତାଙ୍କଙ୍କା ଦେବ
ଏବଂ ଦୁଇଜନଙ୍କ ଦେବତାଙ୍କଙ୍କ ଦେବତାଙ୍କ ଏ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
ପଥରେ ପାଠ ପାଇଁ ।

ପ୍ରଦୟୁମ୍ନ ହୃଦୟରେ ଲୋକି ଅଛି ଯ କେତୋବେଳେ
କିମ୍ବାରେ ଏହିବା ହାତମାଳର ଲବାର ନିମନ୍ତେ
କାନ୍ଦିତ ସହା ଗାଁ କରିବାକୁ ଦାସ ହରିହର ଦା-
କଳୁ କେବେ ୧୦ ଜା ହୃଦୟରେ ପଠାଇ ଅଛି । ପଥିତ
ତା ହାତ ଧେ ସିକ ହେବି ପଶମାର୍ଥ କାନ୍ଦିତିପଠ
ବିନ୍ଦୁରେ ଦୂର ଦାଇବେ ।

କମଳାରେ ୧୦ ମାଟେିଏ ତା ଏହି ଦିନରେ
ଅବ୍ୟାପ ଦୋ ହୁଏ ହି ସବୁ ଏହି ଦିନରେ ମହିନ
ଦୋଷାମ ହୁଏ ଦୋଷାମାନେ ଏଥିରେ ଏଥିରେ ଏଥିରେ ଏଥିରେ
ଏଥିରେ ଏଥି ଦୋଷାମ ହୁଏ ହୁଏ !

ଅଛୁବ ହାତେ ମାଟିକଳ ଡାଳନ୍ତରେ କେ ନୀ
ପୁରୁଷଙ୍କ ମୋଦମୀ ଦେଖିବ ଦେଇଅଛି । ମାତାର
ଶପଦ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପରିପଥ ଲାଗୁ କଲାଯାଇଲାମ ତୁ
ତେଇ ବାହାର କରି ସବେ କହିଲାବାର ଦେଖିବା
ଯାଇବ ମାଟିକଳ । ଓ ଅଛୁବ ଶପଦ ।

ପାଇଁର ହତ୍ଯକାର ଦୁର୍ଦ୍ଵିଷ୍ଟ ଏ ଅନ୍ଧାଳ ହତ୍ୟକାର
ବ୍ୟାନ ନିର୍ମାଣ ହାତୀ କହୁଥିଲ ଯହା ହେଉ ପାଇଥାଏ ।
ଭାସୁଦେଶ ବ୍ୟାନ ହେଉ କହା ବାହୁଦ ଏହି କହା ପରିବର୍ତ୍ତନ
କାରଣେ ବିଜିତ ହେଲ ଏବଂ ସେଠାକୁ ଫୁଲକ ଚିନ କଲିଯାଏ ଏବଂ ତେଣା କିମ୍ବା ଯାଇ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଭିନନ୍ଦନ ନିରାକାର ଏ ବ୍ୟାନଙ୍କ ମନୀଖିଯା ପାଇଥାଏ । କୁଟୁମ୍ବ ଏହାର ପାଇଁର ହତ୍ୟକାରଙ୍କ ଅଭିନନ୍ଦନ ଏହାର ବାହୁଦ
ହେବେବ କୁମାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ବନ୍ଦ ହେବାର । କରନ ।

ତେବେ ସ୍ଵର୍ଗ ରାଜୀ କରିବି ମହାମେଷିକୁ ପାହାଣ
କରିବାରେ ଅଶ୍ଵରାଜ ପନ୍ଦିତଙ୍କ ଦେଲାଦଳ ଦେବାକ ଦୃଷ୍ଟି
ଦବା ମନ୍ଦରେ ଦୂଷିତର ଦେଖିଯ କରିମେଷିକୁ କଣାଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରତିକାର ଦେବକ କି ନାହିଁ ଏହାକୁ କଥିବାର
କାହିଁ ।

ବେଳିଦାତାରେ କି ଏ ଲୁହ ମଧ୍ୟାହନରେ ଦସ୍ତର
ହୋଇ ଯାଇଥାବେ ବନ୍ଦୁଳେ ହବୁଣ୍ଡ ମଖରେ ବଳନ୍ତ
ଅନ୍ତର ଦେଇ ଏହି କହିଲେ ଅନ୍ତରେ ପେଇଦେବକରୁ ଜାହାଜ
ମୁଗ୍ଗ ଗୋଟିଏ କୁଟୀରେ ବନ୍ଦୁ ବୁଝିବା ପାଇଲୁ ଏହା
ଜାହା ଯାଇ ପାଇଁ ଏବେଳି ଚଢ଼ୁଣାର ଦସ୍ତାବାଳକୁ
ପେଇଦ ଦେଇ ନାହିଁ ଉଠେଇ ରହ ମଦିବା। ଜାହାର
ସମୀ ଧୂଳ ହୋଇ ବସୁଧାର କିମ୍ବା । କିମ୍ବାରେ ଦସ୍ତର
ଦେଇଲେ ପାଇଁ ଅନ୍ତର ଦେଇ ଗାହି ।

ମାତ୍ରାକୁ କ୍ଷେତ୍ରପାତର ବସନ୍ତ କେବଳବାଜି ଧରିଯାଇବା
ପଥର ଦୟ କାହାରୁଙ୍କ ଅବଲମ୍ବନ ମହାବୟ ଉଚ୍ଚ
କ୍ଷେତ୍ରପାତର ବସନ୍ତ ସମୟ ପ୍ରକାଶ ନିରୋଧ କହାଯାଇଛି।
ଏ ମହାବୟ ଯେମନ୍ତ ଗୋଟିଏ ନେମନ୍ତ କେତେ
ବସନ୍ତରୀ ଆଣ୍ଟି । ଏହା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପାଇଁ ବନ୍ଦିକୁ

ନେପ୍ରତେର ଚୋପୁଳାଗାନ୍ଧି କିମେ ଉଥାଳ କେଇ
କାହୁ ଦିଲାନ୍ତର କାହାର ପରିମେ କାହାକ ହୋଇଥୀ-
କାହ ମୟାତ ମଜାର । ନେପ୍ରତେରକ କିମାତ ଓର-
ହୋଇ ଏ ମହାନ୍ତର ସବୁ ପଢିଲେ ଏହି ଶକ୍ତିର
ଅବେ ଦରକର କିମ ମଧ୍ୟ ଏହି ଥିଲେ । ମୁହଁ ପମ୍ପରେ
ପଢାକୁ ବ୍ୟଥ କେଇ କି ଏ ସବୁ ହୋଇଥିଲା ।

ତାଙ୍କ ବାଟାକ ସୁନ୍ଦର ଲାପଦମରେ ଧୀରାପଠାକ
ପାଇଁଥିବା ଏହି ଟେଂକ ପାଦା-କୁ ଖର କରୁଛି । ଏହା
ପାଦରେ ଅନ୍ତରେ ଆଜିବ କାଳକ ଚେତ୍ର କୋଣ୍ଡର ହୋଇଯଦା

ଅମୀରକ ସ୍ଵତ୍ତ ଦେବତ ଯେଇବୁରୁ ବାଣି ମୁହଁନ୍ଦି
କେ ହେବା ଦାଳି କରେଲ ପାଇବି କୁ ତ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଅଭିନାଶ କରି । ଆଜି ଦେବତିକା ଏହାକି ଅଭ୍ୟାସିନୀର
ବିରହାରର କେଂ ହେବ ଗୋପନୀୟ ଜୀବାରେ । ଏ ରତ୍ନ
କଳିତ ପଥକା ଦେବତ କରୁବୋରୁ ହେବ ପାଇଁ ଅମୀରକ
ମରୁ କଥା ବାହି ମାତ୍ର ବରକ ଦିନ୍ଦୟ ଦେ ଏ ଅମୀରକ
ଏ ଅଭ୍ୟାସିନୀ ପ୍ରଦେଶର ନ ଥିଲା ।

ଭାବିତ ଦିନେ ସୁଖ ଦିନ କାହିମାନେ ସେ ଦେବତା
ସୁଭାଗର ମହାପତ୍ର ଅଛିବି ବନ୍ଦିଲୁ ନିହେ । କାହିମାନବିର ଏକ
ଦୂରଜ୍ଞ ହୋଇ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପର ବାନିବ ଦରେ କିଅଙ୍ଗ କୁଣ୍ଡଳସ
ତେବେବ କିଅଙ୍ଗ ଏ ଦେବତ ମର ପଢିଲେ । ବିଷୟର ଜ
ଯାଇବିର ଏହି ମେଲୁ ପାଇଁ ଦେବତା

କୁଣ୍ଡଳୀ ପାଇଁରେ ସୁକର୍ମନୀଙ୍କ ପରିବହନ ଦେବାକ ଦେବାକ ଦେବାକ ଦେବାକ । ଏହା ଶମକରୁ ମୁଦ୍ରିତ ।

ନିଜକୁ ଶୀ ପାରିବ ଯେଉଁ କାହିଁ ଗପିଲାଏ ବିଦିତ
ଦିଲା ଦିଲିବା ଅପସ୍ଥିତରେ ପ୍ରାଣକଷ୍ଟ ଗାନ୍ଧିଶ୍ଵର ରେ କଳା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଏହି ଦେଇରେ ଏକିକି ତୁ କଥାମା ମୁଦ୍ରାରେ ଲୋଡ଼ିଏ
ହାତ ଦିଲେଇଛ । ଯୋଗିବାର ହେଉ ଦୂର ସେ ଏହିପଣ୍ଡ
କଥାମା ନକେତେ କଥାମା କଥ ପାଇବାକୁ ଆପିବାକୁ ।

କ୍ରେଟିଭ୍ସାର୍ଟ

ପଢ଼େଇବିଲି ନାମରୁ କିମନ୍ତେ ଆମ୍ବେ-
ମାଳେ ଦୁଇ କୋଡ଼ି ।

ଶ୍ରୀ ସୁତ୍ର ମାକ୍ୟବର୍ଦ୍ଧ ଉତ୍ତରବାହିକା ସଜ୍ଜା-
ଦର ମହାପ୍ରଥମ ସମାପ୍ନେ
ମହାଶୟ

ଶିଳ୍ପିର ସମସ୍ଥାରଣ ହିଁ ମୀରାଟ
କବରଙ୍ଗିତ ଅପଣଙ୍କ ପଡ଼ିବାପୁ ଦର ଓ
ଆମଙ୍କ ନିଜ ଉଦ୍‌ଘାଗ ମନୁକ୍ୟ ସମ୍ମାଦିଲ୍ଲାପ୍ତ
ପ୍ରମୁଖେ ପ୍ରକାଶ କରିବାହୁବ୍ଲ ଏହି ଅସବ୍ୟ
ପନ୍ଧୁପଦ ସଂଚାର କବାରଣ ପଞ୍ଚ ପ୍ରତିକାଳ
କଲେ ଚିତ୍ରେପଢ଼ିବ କେବେ ।

ଅମେ କରି ଅଶୋକାଶ୍ଵରୀ ପାତ୍ରୋଧଳ-
ମେ ଉବଳେଶରତୀରେ ଉଥରୁ ହେଉ
ଦେଖିଲୁ ଏହି ଶା ଲିଙ୍ଗରୂପ ଦେବବର ମନ୍ଦି-
ରର ଦ୍ୱାରାମାତ୍ର ବନ୍ଦ ବହୁଅଛୁ; ବାଜାର
ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତେକ ବରବାର ହୋଇଯି ଜୀ-
ଧାୟ କାହିଁ । ଅମେ ମଧ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦର୍ଶନା
ବାଣୀ ଦୋଷ ଲଭ୍ୟର; ଆର୍ଟାକୁ ଉତ୍ତରହାର
ଠାରୁ ଦେବହୃଦୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର ତକବାର ଯା-
ଗାୟତ୍ର ବରି ଯେଥେ ଦୁଃଖିତାନ୍ତଃକରଣରେ
ଏହିଷ୍ଟାଳକରେ ଉଥବେଶକ କଲୁଁ; ମାତ୍ର ଦେ-
ଦେବକଷେତ୍ର ପରେ ଲାଭକ କମିଶାର ବାବୁ ଶା
ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଵରୀ ଶୋଭୁଣ୍ଡ ମହାଧୟ ବିଶେଷ
ଯହିସବ ପୁନଃବର ଦେଇଲେନ୍ଦ୍ରବଳ ଓ ଲକ୍ଷ-

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହାନ୍ୟମନ କି ହିତାଧିକେ ମଳିକର
ଦରେଜାମାନ ମୋଲାରୁ ଦେଖାରୁ ସବ୍ୟାଧୀ-
ବଳ ଲେଜମାକେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶକ କଲେ ।

ଅମ୍ବେ ଉଚ୍ଛବ ସତାର କରୁ ଅନ୍ତର୍ଦୟ ହିନ୍ଦୁ
ମହାପ୍ରାମ ନନ୍ଦତାରୁ ହୃଦୟରୁ ସେ ଜଳେଥାମାର
ତା ୨୯ ଉଚ୍ଛବ ଅନ୍ତର୍ଦୟ ବର୍ଣ୍ଣ ବେଦବ ଓ ଗ୍ରା-
ତ୍ରୀଗ ସେବକମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ଜୀବିତରଙ୍ଗବେ
ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନନ୍ଦ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ବାରଣ ବିଦ୍ୟ-
ସେବକମାନେ ଏହି ଲିଙ୍ଗବଳିଦେବଙ୍କୁ କଳ ପୂଜ
ଓ କଳୁହିଲାଦି ଲାଗିରି ଯାତ୍ରିମାନଙ୍କତାରୁ
ଆହା ଅର୍ଥ ପ୍ରାସ୍ତୁତ ହୃଦୟ, ଆହା ଗୁରୁଙ କରନ୍ତି
ବ୍ରାହ୍ମିଗ ସେବକମାନେ ହେବଳ ଧର ପକ୍ଷମାଳ
ଯାତ୍ରିକ ସକାଳ ଜନସଙ୍ଗାବ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେଇ
ଆହା ଅର୍ଥ ପ୍ରାସ୍ତୁତ ହୃଦୟ ତହିଁରୁ ଅର୍ଦ୍ଦେବ
ବତ୍ର ସେବକମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ଅଗର ଅର୍ଦ୍ଦେବ
ନିଜେ ପ୍ରବନ୍ଧ କରନ୍ତି ମହି ବ୍ରାହ୍ମିଗୁ ବେଦବ-
ମାନେ ଉଚ୍ଛବ ଅର୍ଦ୍ଦେବ ପ୍ରାୟ, ବନ୍ଧୁମେବକମା-
ନଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ସମସ୍ତ ଜହାନ ନିଜେକୁ ପ୍ରବନ୍ଧ
କରିବାରୁ କରୁଥେବକମ୍ପିଲେ ଶା ଲିଙ୍ଗରଙ୍ଗ-
ପଦବଳର ଦେଖାବ ହେବାନାହିଁ ନ କରିବାରୁ
ଗୋଟିଏ କଳ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।

କୁଳ ବିଷୟମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଦର ଲୋଗ କା-
ରାଜବା ସକାଶ ଭାବୁ ମନ୍ଦିରର କରୁଥିଲେ,
ପର ମାଲିଖ ଶର୍ମି ମହାଦ୍ୱାରା ଥାମନ୍ତ ଶୋଧୁଣ୍ଡ
ବୃତ୍ତବାସ ଦୀର୍ଘ, ତେବେଳୀ ମେଳାଞ୍ଚର ଆ ଘର
ବିହାରୀ ବାବୁ ଓ ପ୍ରଧାନ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଅତ୍ରୁ-
ନାଥ ବାବୁ ମଦୋଦୟମାନେ ବିଗନ୍ଧ ଫୋଲ-
ଦୂଷିମାନଙ୍କ ଭୁବନେଶ୍ୱରାବେ ଦିପସ୍ତେ
ଦେଇ କିମ୍ବା ଲୁହ ଅଗରେ ନହାଏଇବେ
ବେବାରାର୍ଥ ବନ ବରବା ଅଗରାହି ବଜୁ ବେ-
ବକମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ହୌଶଟ୍ଟାପରିଧର ଛାତର
ଦଶ୍ରବିଧାଳ ପ୍ରକାଶ ଡରେ ନ ଭାବ ଦେବତା
କୁହୁଗ ସେବକମାନଙ୍କୁ ଥାଧାରଣ ଭାବରେ
ଦଳ ଅଭିଷ୍ଠ ସକାଶ ତତ୍ତ୍ଵ ବଜୁଥିବା
କଳ ସୁଧା ବକ ଉତ୍ସାହରାଙ୍ଗୁ ଅବେଦନ ପ୍ରକାଶ
ଦରି ମହାବ୍ୱଦିବ ଦେବତା କ୍ଷେତ୍ର ବରତାକୁ
ଦେଖୁଣ୍ଡ ବରବାରୁ କୁହୁଗ ସେବକମନେ ଦିଲ
ଅଭିଷ୍ଠ ସକାଶ ପ୍ରକାଶ ଦେଇଥିବା ଜଳ ପ୍ର-
ଶାଦ ବନ କରିବା ଅବେଦନ ଅମାଲିଖବୁଦ୍ଧାଙ୍କ
ମେଲାମାଳକ ବଜୁ ଓ କୁହୁଗ ସେବକ ଦ୍ୱାରା
ଦୁଇ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ବରବାରୁ ଜଳ
ଦେଇ ମନ୍ଦିର ବରବାରୀ କରିବାକୁ କରିବାକୁ
ଅଛିନ୍ତି । ମେଲାମାଳନେ ନିଜ ଉତ୍ସାହରାଙ୍ଗୁ

ପ୍ରାଚୀକ କୁଞ୍ଜୁର ସେବକମାଳକୁ ଦେଖା ଗ୍ରହ
ନିଷେଧ କରିବାର ବାରଣ ଅବଗତ ହେଲୁ
ସେ, କିନ୍ତୁ ସେବକମାଳେ ଅଭିନ୍ଵ କରିଛି କି
କୁଞ୍ଜୁର ସେବକମାଳେ ନିଜ ଅଭିନ୍ଵ ଉଠିଲେଣେ
ମନୋପ୍ରଭାବରୁ ତଳ ଧୂଳି ଦେଲେ ବସ୍ତୁଶବ୍ଦରେ
ଯତମାଳ ଯାଏ କି ସତ୍ୟାମ କଳ ଶୁଣାଏ ଦେଇ
ପ୍ରାସାଦ ଅର୍ଥର ସମସ୍ତ ଅଂଶ ନିତେ ଘୋପନୀୟ
ଜୀବ ପ୍ରଦରଶ କରି ଧାରିବେ; ଏହି ଅପରିବ୍ରାନ୍ତ
ମେମରମାଳେ କୁଞ୍ଜୁର ସେବକମାଳକୁ ନିଜ
ରତ୍ନ ଜଳ ପୁଣ୍ୟକ ଦାରିଦ୍ରୁ କରିବ ରତ୍ନବାହି
ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ବା କୁଞ୍ଜୁର
ସେବକମାଳେ ଯତମାଳ ଯାଏ ବାତାରୁ ପ୍ରାସାଦ
ଅର୍ଥର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ବଜୁ ସେବକମାଳକୁ ଦେବାକୁ
ଅଶୀଘ୍ର କାହାରୁ ମାତ୍ର କୁଞ୍ଜୁର ସେବକମାଳ-
କେ କହନ୍ତି ବେ ବଜୁ ସେବକମାଳକ ପକ୍ଷ-
ମାଳ ବଢ଼ିଲାଗ ସଜା ମନୋପ୍ରଭୀ ପ୍ରଭବକ-
ତାରୁ ଚାରିକ ରେଣ ସତ୍ୟାମ ଯେଉଁ ଅର୍ଥମାଳ
ବଜୁ ସେବକମାଳେ ଅନ୍ୟତଃ ଜଳନ୍ତି ଭାବା
କିମ୍ବନ ଦେବକୁ ଭୋଗ କରି ବର ଶୁଣ କା-
ବରେ ନିଜ କର୍ମବିଦ୍ୟ ଗର୍ଭ କରିଅବରୁ ।
ଏହୁ ଭେଦ ଭନ୍ଦାମ କଲେ କୁଞ୍ଜୁର ସେ-
ବକମାଳେ ଆବାଦର ପାରିଷଦେକ ଘେର୍ଦୁ ଅର୍ଥ
ପ୍ରାସାଦ କୁଞ୍ଜୁର, ପାହିଁ କରି ବେଦିଅଛନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀକୃତରେ କୁଞ୍ଜୁର ସେବକ ଓ ବଜୁ ସେବକ
ଉତ୍ସପ୍ତିର ସୁପ୍ରଦ୍ରୁଦ୍ଧାବ ଜନ୍ମିତି, ଜନ୍ମି-
ତି ପାରିବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେ ।

ଅତିଏବ ସେବନକେଳେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର
ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରାତିଶାଳୀଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ବୟ ପରେ ହଜାନ
ଧ୍ୟାନ ରୋଗ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହାୟାଗରଙ୍ଗ
ଲେଖମାନଙ୍କର ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ତଳ ସୁନ୍ଦର
ଦେଖାଇ ପୂଜନ୍ତ ପ୍ରଥା ଅଛି ଓ ବନ୍ଦି ରୋଗ
ଧୂକ୍ଷେ ମାର୍ଗର ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ତର୍ବୟ ଲେଖମାନ
କେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ କୁଳାଦି ଦେଇଁ ଶର୍ଣ୍ଣ ବରସ୍ତୁ
ବା ଦେଇଁ ମାର୍ଗର ତା ଶୁଦ୍ଧରେ କର୍ଯ୍ୟକାର
ଲେଖମାନ ଦୟାପାଦ; ଏହି ମାର୍ଗର ଦୟାପାଦ
ଅପ୍ରକଟିତ କୌଣସି ଲେଖମାନ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
ଶର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚକାଳୀ ସ୍ଵରମ କୋଇ ପାଇନ୍ତି ତାହା,
ଏହୁସି ବ୍ୟଥ ଥିବା ସ୍ଥଳେ କୁଞ୍ଜରେବିବିମାନକୁ
ଯେ ଆଶବର୍ଜ ବ୍ୟକ୍ତି ତୁଳ୍ୟ କିମ୍ବା ବାନକା
ପେବି ସବାର ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ତଳ ସ୍ଵରାଦ ପ୍ରବାନ୍ତ
ଦୟାପାଦ ଉତ୍ସବ ଦେବେ ଏହା ହ୍ୟାତ୍ୟାପନ
ଥିବ ବେଥ କୋଇ କାହାଁ ।

ଅତେବ ସହିତ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଯେ
ସମ୍ବନ୍ଧାବଳୀ ମାନ୍ୟପରିବ୍ରତ ହୁଏ ମହାମାନାକେ
କମେଟିଜ ମେମ୍ବରଙ୍କଙ୍କ ଅନୁବେଦ କରି ପୂର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରଥା ଅନୁସାରୀ ପାରମାରବ ବିଧ ଅନୁଷ୍ଠାରେ
ଏ ଲଜ୍ଜାବଳୀ ଦେବବର ଗୋପ ବରତଥାର
ସ୍ଵଭାବକସ୍ତୁ କରଇଁ ସବ୍ୟାଧାରଙ୍ଗ ହୃଦୟଗତି-
କର ମନ୍ୟୁପ ଦରଶ କରିବାରୁ ସମର୍ଥ
ହେବେ ।

ବିଶେଷତଃ ମେହରମାଳେ ନବାପ୍ରକାଶ
ବିଧମଟ ଶ୍ରୀଗ ବସାର୍ ଭବିଷ୍ୟଦକ ସେବତଃ
ମାନବଜୀବି ଯାହାର ସ୍ଵାର୍ଥ ବାହିର ଅପରି
ହେଲାଅଛି ସେମାନଙ୍କ ବନ୍ଦରସ୍ଥିତ ଲହ ସତା-
ଧ ଭବିତ ଅନ୍ତାଲରେ ଲାଲଶ ବସିବାରୁ
ଆବେଦନ କେଇ ସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କଙ୍କ ଅସ-
ବିଧା ଓ ବଳ୍ପାପ ଅପନୋବନ ପୂର୍ବବ ସନ୍ଦେଶ
ଜାଗକ ହେଉଛନ୍ତି ଏହା ହିଁ ଏକମତି ପ୍ରାର୍ଥନା ।
ତାହା ।

ଅନ୍ତର୍ଜାଲର ଅନୁମତି ପାଇଁ । ୧୯୫୩ ।
କୃପାକାଳୀନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ପାଠ୍ୟବିଷୟ

— * —

ସମ୍ବାଦକ ମହାନ୍ତିର

ହାତୁ, କି ଦହଳା ? ଅଜ ଏପ୍ରେଲ ତା ୧୫
ଦୂର ସୋମଶର ପ୍ରାଣ ଅଞ୍ଚୁ ଉଚିତାରେ ହୀଠ-
କୁ ଉଚିତ ବୈଷ୍ଣବରୁ ଏବଂ ଜୟମୁଖୀ ଗାର-
ବା ଶିଥିତ ଉଚିତାକ ଅସ୍ମାନଙ୍କ କଳେପଥକୁ
ଅଗ୍ରତ ଦେଖ ? ଆମେମାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅବ୍ରୋ-
ଦର ମା ଏ ରଖିରେ ଓଡ଼ିଆ ବାଁ ଯୁ ମେଘକର
ଦୂରସ୍ତଳ ମିଥିକୁ ଗହାମା ଉଚିତ କଲେ
ସାହେବଙ୍କ ସୁରଗମନରେ ସେ କହେବ ଦେବ-
ମା ରୋମ କରିଥିଲୁଁ, ତାମା ଶାଖାକର ତାଳକି;
ଦୁଇର କଥା କି ଆତଶ ଶାକ ସର୍ବଧର୍ମୀ
ଶମ୍ଭୁମାନଙ୍କ ମାତ୍ରରୀମା ଶମ୍ଭୁ ଶାକ, ବକଳ
ମେମକ ସୁରଗମନକ ଲକତ ବିଲେବ କଥା ଶତ
ମୁଖରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭାଙ୍ଗ
ବିମାର ନୂହାଖୁବ ଅର୍ଦ୍ଧତବର୍ଷ କାଳ ଉଚ୍ଛବ
ଶାଖାକୁ ଗୋଟିଏ ଉଚିତ କଲନ୍ତାମାନୀଯ ହୋଇ
ଗୀତପୃଷ୍ଠ ବିଦରେ ଲାଗନ ଥାଇବା । ତାମା
ହିତାନ୍ତାକହାଏ ଓଡ଼ିଆର ସଥା ସୁରବାଦ
ଦେଇ ଅଛିଲା । ଏହାକ ଗୁପ୍ତ ସନ ଉଚ୍ଛବାର
ଲେଖିଥାକୁ ପରେ ଲେଖିଥାର ସମ୍ମତ ଧର୍ମ ଲାଗି

କେତେ ଦେବ; ସ୍ଵର୍ଗରୁ ଶାବନ୍ଧୀଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଗବାକାଳୀ
ରେ ବା ଅଜ୍ଞ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ
ମୂର୍ଖ ଅଥବା ବହୁପରି ଜୀମନ୍ତ ବହୁମନୀଯ

ତିର ଉଠେଇ କରିଲ ଏହି କେତେକ ଅସମ୍ଭବ
ପଞ୍ଚାଥ ପାଇବାର ଦୋଷେକ ଦେଖରେ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର
ଦେଇ ଉପରିଶ କରିବା ହେବେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ କନ୍ଦିର ମାତ୍ରା ଛଂକଣ୍ଡର ବାହୁଦ
ନେଇରେ ୧୯୨୦ ଶିଗୋର ତା ପରି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ପ୍ରଦିକ ଦଶବେ ଜମ କୁନ୍ତଳ କରି ବେଶର
କର୍ତ୍ତା ବସ୍ତ୍ରା ଦେଖାଏମୟାରୁ ଥାରା କବିତା ଓ
ଧର୍ମ ସାଧକାରେ ବନ୍ଧନ ପ୍ରଦାନ ନବନା ହେଲୁ
ବେ କବିରେ ଏବାଙ୍କର ଦିଶେଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ
ନର୍ଧାବା ହୋଇଥିଲା । ସମୟକୁଣ୍ଡମେ ଉତ୍ତରାହୁ
ପ୍ରଦ୍ୱାରା ନିରଜପନ୍ଥାକଳ ମୂର୍ଖରୁ ଉତ୍ତରାହ
କରିବ ଓ ପାଇମାର୍ଥିର ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରବନ କବି
ଉତ୍ତରାହ ନଳକ ସାଧକ ବୁଦ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ ପ୍ରବନ୍ଦ
ହୋଇ ଅପଣ ର ପିତା ମାତା ପ୍ରସ୍ତୁତକ ଧର
ଯୌବନ ଶ୍ରୀ ଜ୍ଞାନାଦିତ ତୃତୀ ବୋଧ ପୂର୍ବକ
ବୁଦ୍ଧର ଆତ୍ମକାର ଘର ହୋଇ ୧୯୨୫ ଜାନୁଆରୀ
ଦିନେ ମହାମ ପ୍ରଦ୍ୱାରରେ ଉତ୍ତରାହ ହେଲେ ।
ଶେତାରେ ଏବାତମ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ବାଧାରୁ ଉତ୍ତରାହ
ହୋଇ ଅଳକ ଦିବେ ଅନବହିନୀ ପରିଶର୍ମା
ହୀର ସାଧାରଣକର ଏକାହାତ ଓ ମାତୃବନ୍ଦ
ପରିଶର୍ମାର ହୋଇଥିଲେ । ଉତ୍ତରାହରେ
ମହାମ ବନ୍ଦିଲକ ପାଇଁପ୍ରଦଳ ଦୟା ୨୮, କେ
୨୫ କ ମହାତୀର ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ବଶିଷ୍ଟର ପ୍ରାଣ ସକଳ
ଦର୍ଶକରେ ବିଷ୍ଣୁଭାବ, ସଦିଷ୍ଟଭାବ, ମୁହଁମା
ଧେରିଷ୍ଟଭାବ, ଶର୍ଵଭାବ, ସମ୍ପଦଭାବାରଭାବ,
ଦୟାଭାବ, ବାଲଭାବ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା
ନୂରାହୀ ପ୍ରେସାବା ମାନଶିଳତା, ସକାଳ କୁରାଗା
ଓ ହଜ୍ବୁ ଉଚ୍ଚ ପରି ପୀରକ ସମ୍ପଦର ପ୍ରଦାନ
ଦେଖିଯୋଗରା ପରାତ ଶୁଣାବଳିହାର ସାଧା-
ରଧର ପ୍ରସ୍ଥାନ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମହାମୟ,
ଏମହାତ୍ମା ଶ୍ରୀ ରତ୍ନ, କିମ୍ବା କଲାପ ଓ ଧ୍ୟ-
ବିଜ୍ଞାନମୋହର ଧର୍ମପାଳଗର ଉତ୍ସବ କ
ବାହୁଦିତ ? କାହିଁ କି ହଣୁ କାହିଁ ? କର୍ତ୍ତାମାତା
ଦବିଲମାନ ରହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ ୨୫ ମିନା ୧
ସ ଦ ୨୫ ତର ପରମ୍ୟ କେବ କର ଅମ୍ବା-
କବୁ ସାହୁବଜ ଶୋଇ ଆଜନରେ ରଖିଲ
କିମ୍ବା ଅଜନ୍ମ, ଆକ୍ରମୟ ଧ୍ୟାନରେ ପରେବ
ହୁଏ ଉଚ୍ଚବାହିର ପ୍ରସମଜ୍ଞାନ କେବୁ ଅଛିଲା ।

କି, ବନ୍ଦିମାମା, ଥାରୁଲାବନ୍ଧୁ, ସମ୍ପଦହତୁହଜୀ, ସୁରଖିତା ଉଦ୍ଦିମାମା !
ଆଜି ମେ ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାର୍ଥଚିନ୍ତା ଧରିବା
ଏ ଅନ୍ଧାର ଦିଲ୍ଲିକିରଣ କାହାର କରିବାରୁ ଏହି

ଅତିରକ୍ତ ଉଚ୍ଛବିଷୟକା ।

ଶା ୨୭ ରଖ ମାହେ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୯୫୫ ମସିଥା ।

ସନ ୧୯୫୫ ମସିଥାର ପ୍ରଦେଶିକା ପରସ୍ପରେ ଉଚ୍ଚାର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିବା

ପ୍ରଦେଶିକାର ଜାଗଃ—

୧୯ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଆ ନନ୍ଦବିଶେଷ ବଳ କେନ୍ଦ୍ରୀୟଙ୍କା ହାଇମୁଲ
ଆ ଗପନ୍ଦ୍ରିକାଥ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟ ରେଃ କଲେଜିଏଟିପୁଲ
ଆ ଦାମୋଦର କର ମୟୁରିଭଙ୍ଗ ପୁଲ
ଆ ବିଦୂଳିବୁଣ୍ଡଗ ମୁଖୋପାଧ୍ୟ ରେଃ କଲେଜିଏଟ
ଆ ଘମଦୂଷ ପଟ୍ଟନାୟକ ” ”

ଆ ମୁସଲ କ, ଇଷାବେଳ କଟକ ପି, ଲ, ପୁଲ
ଆ ଚନ୍ଦ୍ରମାଣି ଦିନ ବାଲେଶ୍ଵର ଲିଂ ପୁଲ

୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଆ ଅନନ୍ଦବିଶେଷ ଦାସ କଟକ ପି, ଏମ., ଏକାତେମୀ
ଆ ଜଗନ୍ନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟ ରେଃ କଲେଜିଏଟ
ଆ ଶବଲନ୍ତ ଦ୍ୱାରାର୍ଥ୍ୟ ” ”
ଆ ଶବଲନ୍ତ କନ୍ଦବତ୍ରୀ ” ”
ଆ ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ବାଲେଶ୍ଵର କ, ପୁଲ
ଆ ଅନୁଲବେଦେଶ ଗୋପ୍ତାମୀ ” ”
ଯେ, ଉବଳର, ଦାଉଠନ କଟକ ପିଶକ ପୁଲ
ମଦ୍ଦମ ଜମାନତୀବ କେନ୍ଦ୍ରୀୟଙ୍କା ହାଇମୁଲ
ଆ ଦନ୍ତଶାମ କର ପି, ଏମ., ଏକାତେମୀ
ଆ ଭଗବତ ମହାନ୍ତି ” ”
ଆ ବନ୍ଦନାଥ ମିଶ୍ର

ଆ ଶିଖମସନ୍ଦ ଦାସ

ନିଜମୁଲ ହର

ଆ ଭୁବନମୋହନମେଷକ ଗ୍ରୂପ

ଆ ପ୍ରମୋଦବନ୍ଦୁର୍ବପ

ଆ ବିଦୂଳିବୁଣ୍ଡଗ ମୟୁରିଭଙ୍ଗ

ଆ ଘମଦୂଷ ପଟ୍ଟନାୟକ

ବାଲେଶ୍ଵର କଲ୍ପ ପୁଲ

ରେଃ ବାଲେଜିଏଟ

” ” ”

ପୁରୀ କଲ୍ପ ପୁଲ

ରେଃ ବାଲେଜିଏଟ

୨୪ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଆ ପଶୁପତି ବନ୍ଦେଶ୍ୱାରୀଧ୍ୟ ରେଃ କଲେଜିଏଟ

ଆ ସକ୍ଷେତ୍ରବଳ ବନ୍ଦେଶ୍ୱାରୀଧ୍ୟ ଧୂର କଲ୍ପ ପୁଲ

ଆ ଶମନାଥ ଦୁର୍ଗୀ ମୟୁରିଭଙ୍ଗ ପୁଲ

ଆ ଜୋଲକପ୍ରସାଦ ନାଥ କେନ୍ଦ୍ରୀୟଙ୍କା ହାଇମୁଲ

ଆ କନ୍ଦବାନନ୍ଦ ଦାସ ପି, ଏମ., ଏକାତେମୀ

ଆ ରଜାଲାଲ ଦେ ବାଲେଶ୍ଵର ପି, ଏମ., ପୁଲ

ଆ ଭୂପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦ୍ୱାରା ” କଲ୍ପପୁଲ

ଆ ଥର୍ତ୍ତେବପ୍ରସାଦ ହାଜରା ପି, ଏମ., ଏକାତେମୀ

ଆ ଲାଲମୋହନ ମହାନ୍ତି ମୟୁରିଭଙ୍ଗ ପୁଲ

ଆ ବାଣିଜାଥ ମିଶ୍ର ପୁରୀ କଲ୍ପପୁଲ

ଆ ଅତ୍ରେବପ୍ରସାଦ ମିହ ଯାଜପୁର ଦାଇମୁଲ

ଆ ନିକଟବର ପଣ୍ଡା କଟକ ପି, ଏମ., ଏକାତେମୀ

ଆ ବନ୍ଦମାତୁଷଙ୍ଗ ହୟ ବୈହନସା କଲେଜିଏଟ

ସପେକ୍ଷଦିନ-ମହାନ୍ତି ବାଲେଶ୍ଵର କଲ୍ପପୁଲ

ସାହୁରିକ ସମାଚାରତ୍ରିବା ।

୧୩୦୭

୧୯୮୮

ପାଇଁ ଏହା ମାତ୍ର ମନ୍ଦିର ଏଥିରେ ନାହିଁ । କୁଟୀ କାଳେ ଏହିପାଇଁ ଏହାରେ କାଳେ ଏହାରେ

ଅମ୍ବି ବାରିକିମୂଲ୍ୟ ୩୩

ପ୍ରକାଶକୁ

୩୭

BANISHMENT OF URIYA FROM THE CENTRAL PROVINCES.

V

There is little chance of the Chief Commissioner's hope to replace Uriya by Hindi being realized. At page 27 vol. I, of his Comparative Grammar Mr. Beams Says "There seems to exist among words, even as among living beings, a struggle for existence, terminating in the survival of the fittest." What is the fittest in this matter depends not on authority or taste but on laws which make the Scotchman pronounce *th* differently from an Englishman, and which makes the Hindi speaking people call *mat* Tatti (ମତ୍ତି) the Uriyas Tati (ଉତ୍ତି) and the one, to call *joke* Thatta (ଥତ୍ତା) and the other, thata (ତତ୍ତା). It depends on circumstances which make a European a European and an Indian and Indian. That it depends on circumstances beyond the control of human power is clear from the fact that after a few year's resident in Australia the spoken language of an Englishman becomes different from that used by the very same man while in England. It is true that the difference between the Eng-

lish of America and Australia on the one hand and that of England on the other is not the same as between the two sisters Hindi and Uriya. But it is to be remembered that the causes that have already given rise to the slight differences in the former case have not been at work so long as in the latter case. The very existence of the differences, however slight, go to prove beyond doubt that physical causes have a figure in the formation of a language as in the formation of the nature, habits and character of animals and plants. It is to these causes that the differences between Hindi and Uriya is due though both are the offsprings of one mother Sanskrit and tendered for centuries after centuries by Hindu Rules who regarded the mother Sanskrit as the language of gods and goddesses. Religious sentiment thus combined with authority have not been able to replace the offsprings by the mother; on the contrary the former have succeeded in confining the latter to the selected few and in making it the language of the book. The Chief Commissioner is hopeful on account of an invention of the

modern civilization—the railway communication. But it is to be remembered that it is but a human agency and has no control over what determines the formation of languages.

We are at a loss to understand how the Chief Commissioner is so hopeful of this agency. We know of no instance of a language having been replaced by another through such an agency as the Chief Commissioner contemplates. On the contrary there is ample proof to show that such an agency is of no avail in this matter. Had it been otherwise, there would have been no provincialism in different parts of even England and there would have been no such dialect as Welsh. These differences exist in spite of the net work of railways in England and that for years and years. If railway communications have not been able to stamp out so slight differences how does the Chief Commissioner hope to replace one language by another specially when competent authorities have pronounced that Uriya is a distinct language and has its individuality?

That Uriya is an independent language and has its individuality

es no further proof. If the authorities obstinately turn a deaf ear and shut their eyes we have no other alternative than to let the things take their own course. The result will be that so much money will be spent for teaching Hindi to the great disadvantage of the people and loss to Govt. while Uriya will ever remain the language of the mass. We are as confident of this as that the sun will rise to-morrow in the east. Our hopes are not groundless; for it is under the very nose of the Chief Commissioner that Uriya has maintained its ground against Hindi. He does not and can not see it unless and until he puts off his spectacles. It is owing to the use of this refracting medium that he calls Laria Hindi. The language of the one fifth of the people of Sambalpur whose mother tongue is said to be Hindi in the Resolution is in fact what is locally called Laria, a mixture of Hindi and Uriya. We are now not in a position to determine and show what proportion the elements of one language bear to those of the other, and whether the Hindi element so preponderates as to justify in calling Laria Hindi. But it was never expected that these should be no mention of the local term Laria in such a thing as the Resolution of the Governor of a Province. Had it been from the Government of Bengal the word Laria would surely have found a place in the Resolution, at least with the alternation or and would never been represented as Hindi. Be that as it may, the very existence of the hybrid language goes to show that Hindi could not maintain its independence and purity; it has already degenerated into a dialect not worth naming. It may be urged that the degeneration is due to the portion of the Hindi speaking people being so small as only one-fifth. But this is not the fact. That this is due to other causes is clear from the interposition of what is called Chhattisgari in the Resolution between the

Hindi-speaking and the Uriya speaking tracts. This interposition of the Chhatisgurhi and the formation of the hybrid Laria leaves no room for doubt that Uriya will through physical causes ever remain the language of the mass of the tract from which the Chief Commissioner means to drive it out. The people will no doubt be put to great inconvenience and will be able to make little progress or rather move backward. If the authorities chose to spend the tax-payers money for his retrogradation. We have no option but to bow to hem. We, however, still cling to the hope that the Chief Commissioner will not hesitate to cancel his orders in consideration of all circumstances a good ruler as he is reported to be.

ତେଣା ଦୟଗର ଅଧିକୁଳ ଓ କ୍ଲେବ୍‌
ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ସାହୁପିତ ପରମା ଜୀବନି ଖୋଲନାର
ଓ ଉତ୍ସପତ୍ର ଦୂର ଦିନରେ ତେଣା ବମ୍ବିଶନର
ସାହେବର କରେଷ୍ଟରେ ବୁଝାଇ ଚାହେ । ଏହି
କେତେହି ଦିନ ସମୀକ୍ଷା କମ୍ପ୍ଯୁଟର ବମ୍ବିଶନର
ସାହେବ ପୁରୁଷ ଏଠାକୁ ଅଧିବେ !

ଏ ସ୍ମାରକ ଅରମଣ୍ଡଳ ଅସବ୍ୟ ଗ୍ରାନ୍ତିକାର
ଉପରୁଚି ହେଉଥିଲା । ଗଲ ରବିବାର ଖେ
ଖେମଦାର ଦିନବେଳେ ଅନ୍ତର୍ମୟଧର୍ମ ଜାଗା
ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗାୟମହାସ୍ଵାମୀରେ ଦବରୁତ୍ତରେ
୧୦୦ ଅଂଶର ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵ ପାତ୍ର ଉଠିଥିଲା । ତହିଁ
ତହିଁରୁ କିମ୍ବା ଜାଗା ପଢ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଜାଗରେ
ପଦକ ବନ୍ଦିବାରୁ ଉଛି ରାତ୍ରି ଥିଲା ।

ପୁରୁଣା ବାଲେଖରର ବାନକା ଦିଲ୍ଲୀ ମୋ-
କଳମାଟର ଯେଉଁ ସୁବଜ୍ଞତ ସୁଲ୍ଲାସ ପ୍ଲଟ
ଦରିଥିଲେ ସେ ଅଗ୍ରଧ ସୀହାର କଲେ ଏହି
ମାଲିଶ୍ଚ୍ଵାଟକର ଉଠିଲେ ତୁଳବୋଧ କହେବାକୁ
ସୁଲ୍ଲାସ ପ୍ରକି ପୁତ୍ରାବାର ଅନ୍ୟକାଳ କରିବାର
ଅବେଶ ଦୋଇଅଛି । ଗର୍ଭମାନ ସେ ସୁଲ୍ଲା
ଅଗ୍ରଧ ଅସୀଧାର କର ବହୁଦୂର ଉତ୍ସୁକଳ
ଏହି ପ୍ରମୋଦନ କେବୁ ସେ ଏହେ ସୀହାର
ଦରିଥିଲା । ସୁଲ୍ଲାସ ଧରୁ କରିବେ ଦେଖିବା
କଲ ଆମେକ ।

ଗୀଳ ଜ୍ଞାପନ ମଧ୍ୟରେ ସବୁ ହୋଇ ଥିଲୁ
ବେଳେ ହୋଇଗଲା । ମାତ୍ର ସବି କିମ୍ବା ଦେଖି
ଭାବେ ପରେ ମୋର ଯୋଗ ଉପରୁତ୍ତ ଦୋର
ଅଛି । ବୁଦ୍ଧିଆ ଜ୍ଞାପନମାନ ଏକ ପ୍ରାଚୀ ବକମେଳା
ହୋଇ ଜ୍ଞାପନରୁ ଲେଖି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଗୀଳ ଘରୀ
ର ମୁଲିଙ୍ଗର ବୌଦ୍ଧ ଥଂଗ ଲେବା ଭାବେ
ଦୋର ଲାହି ଏବଂ ଜ୍ଞାପନ ପହିଁର ଭାବେ
ଦେଇ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଜ୍ଞାପନମାଳେ ତୟା ଭାବେ
ଏମନ୍ତ ଜନ୍ମଭ ହୋଇ ଥିଲାନ୍ତି ଯେ ଅନ୍ୟ
କୌଣସି ସଜାର ଅପରିବେ ସବି କିମ୍ବା କୌଣସି
କିମ୍ବା ଜନ୍ମ କରିବେ ତାହିଁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଵର ଏପରି
ନିର୍ବିପେକ୍ଷ ଭାବ ଅଛନ୍ତି ।

ପାଇସୁର ନଗରବାସୀଙ୍କେ ଘୋର ଥାପ
ତି ବଲେଶୁକା ମହୁରେ ଫଳ ନ ହୋଇ ଚକ୍ର-
ବମାସ ଅରସକୁ ବଜାୟର ଅଯନ ସେ ନବ-
ଦରେ ଜାଣ ଦୋଇଅଛି । ଏଥକୁ ପାଇଥା
କୁହର ଏହି ଦୋହାରିମାନେ ଏହମେଲି ଦୋର
ଅରନାନୂପରେ ବଜାୟର ଲାଲଧେକସ
କେଉ ଜାହାନ୍ତି ସଥତ ଲୁଗୁର ଯାତ୍ରୀ ରଖି
ଅଯନ ଲାଗଇ କରିବାକୁ ପଢ଼ି ଜାହାନ୍ତି ।
ଏହି ମଧ୍ୟରେ ବେଳେତର ପଣ୍ଡା ଓ ଦୋହାନୀ
ଏହି ଅପରାଧରେ ଗ୍ରାମ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ଜ ॥ ଏ ଦର୍ଶନ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଆର
ମୋକବମାନଙ୍କ ବିର୍ଷଧାନରେ ଅଛି । ଅଜାନ୍ତା
ଯୁମେଲ କରି ଧନମାଳ ହସରବା ଅପେକ୍ଷା
ଅରନାନୂପରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପକା ଉପକା ।

ଅମ୍ବାଳକର ଥାଇପୁର ସମାଜଦାତା
ଲେଖି ଅଛୁଟ ଏ ଘେଠାକୁରେଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଫୁଲ ଗାନ୍ଧୀମହାତମ ସମ୍ବୂଳିତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଅଧିକାର ଏକ ମୋହଦମାରେ ଯାଶା ଦେବାନ୍ତ
କୁ ସାର ବ ୧ କ ଚହିଯାବନ୍ତୁ ରେତଖୁବୁ
ଆଧିକ ବନ ଥିଲା । ପାଦବାଳ ବନ୍ଦିଲ ବେଳ
କୁଣ୍ଡ ବାର୍ଷିକ ବନ ଉତ୍ତମା ଯୋଗେ ସମସ୍ତାଥାର
ଏକର କଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଓ କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ।
ଦିନାବରତରେ ଏତେହଳ ମେଳଖୁବ ଆଧିକ
ମେମନ୍ତ ବନ କ ଦୁଃଖ ରେତଖୁବ ସାହେବ
ଏଥୁବ ବନୋପସ୍ଥ କରିବେ ପଢ଼ିପ୍ରେରଙ୍ଗ ଏହି
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ବନର
ରେତଖୁବ ଏକିହି ଯୋହିବ ବନାର୍ଥିମ ହୋଇ
ଥିଲା । ତାହା ପଢ଼ିଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ କରିଥା
ଦେବ ।

ଅପ୍ରାଗାନ୍ତିଷ୍ଠାନର ଅନିରଜନ ହୃଦୟ ସୁନ୍ଦର
ସରଦାରକାସଙ୍ଗାଆଳୁ ଶୁଣି ଭାବରେଷୁକ
ଅନ୍ତରେମନ୍ତର ବିନନ୍ଦ ବ୍ରିମଣାଥେ ସୁବେଶରୁ
ଯାଧା କର ଜାମରୁଦ ବାଟେ ଲଂଘନ ଘନ୍ୟର
ଶିମାନ୍ତ ଉଚ୍ଛଵାମା ପେଣ୍ଟଥର ନନ୍ଦରେ ପବା-
ର୍ଧା କରୁଥାମାନ ତାହାଙ୍କ ସମାଜାର୍ଥ ଗୋ ୧୯-
ଟା ସଙ୍କଳନେ ଲୋପ ପାଇବ ହେଲା ଏହି
ଏକଷତ ସିଫଳ ପରେଟ କଲେ । କର୍ତ୍ତାତ୍ମକ
ବୁ ହରତ ଜନମୁଖେଶ ତାହାଙ୍କୁ କରିବ ୧୯-
ଦିଜାର୍ପତିକା ନନ୍ଦର ଦେଲେ । କୁମାର ମହେ
ଦୟ ସେଠାରୁ ଲାହୋର ବାଟେ କଟେଇଲୁ
ଏହି ବିମେଳନ ଜାଗଜରେ ବିଶ୍ଵରୁ ଯାଏ
କର ଅଛନ୍ତି । ସଥତରେ ସାଂଗିଚ ଭାଲାଗର
ବାଦାନର ଅଧିକାରୀଙ୍କା ଦେଇଥାନ୍ତ ଏବି ହନ୍ତର-
ରେ ସଥ ସେହିପରି ହେବ । କୁମାର କେତୋହି-
ନ ଶାନ୍ତି ଭାବରେଷୁକ ପ୍ରାଣଦରେ କରି
ବୁଝୁଥ ବାବକର ବିନନ୍ଦର ଜାନାପ୍ରାନ୍ତ ପରିଦ୍ୱାନ-
ଣ ପୁର୍ବାବ ଅସନ୍ତା ଜୁନମୟ ଦେଖି ସରକା
ପ୍ରତ୍ୟକମନକ କରିଗେ । କୁମାର ଶୁଣି ମହାସ୍ଵ-
ଶିର ସକାପେ ଅନନ୍ଦ କରୁଥିଲୁ ତୁଳ୍ୟ
ଦେହ ଦେଇ ଯାଇଥିଲୁ ।

ବର ଶନିକାର ଏଠା କଲେବୁର କରେବ-
ରେ ଅସ୍ତର୍ପଣ ପ୍ରକାର ଗୈସ୍ର ହୋଇଥିଲା ।
କରେ ଚିନିବାରଙ୍କ ଶମ୍ପୁ ଗୋଡ଼ର କରେବ
ବରର ବାରନାରେ ଅପଣାକ କରେ କେବ
ମାରଫତ ଜକରା ବାବକୁ ଛପଟଳାର୍କ ଏକ
ହୋଡ଼ା ଦୂର କୁଞ୍ଜକ ଲେଖାର ଠେବ ହେ-
ବା ବାରଙ୍କ ଅଳ୍ପ କରେବା ପରି ଗଲା ।
ମେଲୋକ ଯୋଡ଼ାରୁ ମନ୍ତ୍ରରେ ଉପି ଧରିବାକରି
ବୁଲାଇଥିଲେ ସେ ଏହି ଅବସରରେ ହୋଡ଼ାଟି
ଦସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଗଲା । ଧେଠାରେ ଅନେକ
ଟଣ୍ଡା ମାମଲଗତକାରୀ ଓ ଜକରା ଦାରୁଲବରବା
ନେବ ଉପରୁକୁ ଥିଲେ ଅଥବା ସମୟକ ଥିଲି
ରେ ଧୂକ ପକାଇ ମେଇ କାଷେଇ ଘୁରିଗଲା ।
ଧୂଲାସରେ ଲଜ୍ଜଣଶାରୁ ସମାଜ ଦେବାରୁ ତଥା-
ରଖ ଲଗିଅଛୁ ମାତ୍ର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ଠକରା
ହୋଇନାହିଁ । ବଜ ଦୂର ପରିବରେ ଧର ଉଚ୍ଚକ
ସା ତି ଧରିବାକରି ପମ୍ପ ଥିଲେ ଏପରି ମୁଲ
ଦେବାହୁବେ ଲୋକକ ରଖା ଆଉ ଦେଉଠା-
ରେ ? କୋଟି ସବିଲକଣ୍ଠେବୁକ୍କ ହୋଇବା
ନିଃଟ ବାରନାରେ ଏ ଗଟିଆ ହେବାରୁ

ଏଠାରେ ପୁଲାସ ଛଳପ୍ରକଳକର ମଧ୍ୟ ଅଭିଜାତ ଥିଲା ।

ତ୍ରୋଳ ଅଭିଜାନର ଅଛାଇସ୍ ସୁଷବ୍ଦ
ହେବା ସମାବ ଗର ସଫ୍ଟାରରେ ପଠମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଇ ଥିଲୁ । ବିସ୍ତାରର ବିବରଣୀରୁ ଜଣାଯା-
ଏ ଯେ କବି ତିଳାଳରେ ଥିଲା ଲିଂଗର ହୀ-
ରନ ଧିନା ସୁଦିରେ ରଖା ପାଇ ଗାହି । ସେ-
ପରେ ଯେଉଁ ସୁଦି ହୋଇଥିଲା ଚହିରେ
ରାଶକ ଦୈତ୍ୟ ଜ୍ଞାନେଶ ହତ ଏବଂ ପ୍ରୟୁ-
କ ୨୦ ଶ ଅବର ପୋଇଥିଲେ । ସ୍ଵର୍ଗ ଜାତି
ର ବସନ୍ତକ ମଧ୍ୟ କଠିନ ଅନ୍ତର ପାଇଥିଲେ-
ଦେଇଲାଙ୍କ ଆଜେରା ହୋଇଥିଲୁ । କଣ୍ଠେର
ପତ ଚହିର ପିଲାନରେ ପଢ଼ିବ ଜୟଲାହ
କରିଥାରୁ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦରିଭାଙ୍ଗନ ହୋଇଥ-
ିଲୁ । ତାହାଙ୍କର ହତେ ବଳମୁ ହୋଇଥିଲେ
ଅକ୍ଷୟ ତେବେର ଦ୍ୱାରା ଥିଲା । ମାନାହେ-
ର କାର୍ଯ୍ୟ ଶାଖକ ହେବାରିଗମନ୍ତିର ଉତ୍ତରେ
ଏବଂ ଛାତ୍ରିକ ପବିତ୍ରମେଷ ଅଭ୍ୟନ୍ତୁ ଅନନ୍ତର
ହୋଇ କଟ୍ଟେଲ ହେଲା, ତାଙ୍କୁର ବରତେଷଙ୍କ
ଏବଂ ସମସ୍ତ ସେବାକୁ ମାରଦୂର ପରିଷା କର
ଥିଲେବାବ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ । ସେବ ଅଷ୍ଟ-
ଜଳ ଧରୁ ପଢ଼ିଲୁ ଏବଂ ଜନଜାତିର ଧରୁ
ପଢ଼ିବାର ଲକ୍ଷରୁ ଶୁଣାଯାଉଥିଲୁ ଅଥାବା ସେ
କୁଠ ଦିଲାନ୍ତରିଲା ଶୌଭ ଧରୁ ପଢ଼ିବେ ।

କଣୀଏ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଜ୍ଜର ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର
ତଥା ବନ୍ଦେଶ୍ୱରେ କଣୀଏ ବନ୍ଦେଶ୍ୱରମେଲାକର
ଯେଉଁ କିମ୍ବାତଳୀ ପ୍ରକାଶର ଚାହାନ୍ତରୁ
ବନ୍ଦେଶ୍ୱରେ ଅଶୀମ କିମ୍ବାତଳେ ବର୍ଷମାଳ,
ଭାଗଲପୁର, ଏବଂ ତଳା ଏହି କିମ୍ବାତଳୀ
ଏକଟଙ୍କ କେଣାଏ ଜାମ ଏ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାଳ
ବଧୁର ଏବଂ ଡେଢ଼ିଶା ଏହି ଦୂର ବର୍ଷମାଳରୁ
ଏକଟଙ୍କ ଏପରି କୁରକଣ ଶାଖାତିର ଦେଖିବ
କଥା । ଏଥିରୁ ସଂକଳନରୁ ଅବରେ ଦେଲୁଯେ
ଉପରଲିଖିତ ଦେବିଭାଗରୁ କେତେହି ଯୋ-
ଗ୍ୟନେକ ଏଥି ନଥରେ ସମସ୍ତ ପଦର
ପ୍ରାଣୀ ଦୋହର ଲାବାକୁ ମାତ୍ର ଡେଢ଼ିଶା ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
କାଗପୁରରୁ କେହି ପ୍ରାଣୀ ଦୋହର ଲାବାକୁ ।
ବରେ କାମଧରେ ଏହି ଦୂର କିମ୍ବାଗ ଅନୁଭବ
ବୋଲି ଏପରି କଥାକୁ କି ? ଅନୁଭବ ଡେଢ଼ି-
ଶାକୁ କେହି ପ୍ରାଣୀ ଦେବାର ତେଣେକ ଆହୁ

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ କିମ୍ବା ଅଗେ ଜାହାର ମଳରେ
ପଡ଼ି ବାବ ଜଣା ପାଇଁ ଲାହୁ । ପେବେ ଏଥର
ନିର୍ବାଚନ ନିମନ୍ତେ ବେହି ନ କାହାରଟିକ ଜୋ-
ବେ ଲୋକେ ଦୂର୍ବେଶ୍ୟେ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ
ସେପର ସୋଗ୍ୟତାକାଳ ଅଛନ୍ତି ଅଛନ୍ତି
ଅଥବା ପେଣ୍ଠିମାକେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର
ସାଧାରଣ ଜାର୍ଯ୍ୟ କାହାରଟା ଏତେ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ନହେ
ଯେ କ୍ଷତି ଓ କଷ୍ଟ କାହାର କର କହିରେ
ପ୍ରଦୂର ହେବେ ।

ଏ ନଗରସ୍ଥ ରେହକସା ବିଲେଜର ପତ୍ର-
ମାଳକର ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗ ଅଛି । କିମ୍ବା ତର୍ଜୁ
ଜହାର ଅଭିଗ୍ରହୀ । ବହୁତାତ୍ମନେବି ଗର
ଶନିଗର ଖାତରେ ପ୍ରେସ୍‌ବିମ୍ବାଲିଙ୍କ ବୋତରେ
ବିଶ୍ୱାସ ରେଖାଜ କବ ସେବସ୍‌ତରଙ୍ଗଜୁଲି-
ଅସ ସେଜର ନାଟବର ପୃଥିବୀ ଏବଂ ମାରଣ୍ୟ
ଅତି ଦେଇଲେବ ଧର୍ଥ ଅଛି ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ
ଏବଂ ସର୍ବତ୍ର ପରାପର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଜୟଚୌରୀ-
ପାଇ ଦେଇ ଆମେଖ ମତେ କରଇବାକୀ
ଅବେଳା ଉତ୍ତରବେଳେ ତେବେଗାକୁ ଅଭିନ୍ଧନେ ।
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଜମର ପତ୍ରଟିର ଦୃଷ୍ଟିପତ୍ର ବେଳେ
ବାବୁ ବାବୁ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଗିତ ବହୁତାତ୍ମନେ ଦିଲ୍ଲି
ନ ସ୍ଵାକ୍ଷର ସ୍ଵକ୍ଷର ସମ୍ମାନକୁ ଦେଖାରେ
ମେ ସେଇ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲେ ରାହାର
ଅଭିନୟ ଏମନ୍ତ ବ୍ୟାକିବ ଓ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
ବେଶାଭିନ୍ଧନେ ଯେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବୃଦ୍ଧ ଶଶାଙ୍କା
ମୋହିତ ଦୋଷିତ୍ୱରେ ଏହି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକ
ହୁଏ ଅଗର ଅଳକ ଅନ୍ତରକ କରିବାର ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ । ଅଭିନ୍ଦନ ଦେଖ କୁଥିଲେ ବାବୁ
ଚିଲେକ୍ୟକାଥ କରିବାକୁ ପ୍ରାସରିବ ଓ ସେ
ମାଲକ ସରଥକୁ ଯେଉଁ ମତଦାତ ଦେଇଥୁ-
ରେ କହିରେ ଯେ ଏହି ନିତ୍ୟକର ଅନୁରଥ
କର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ ଏକଥା ବୋଲିବା
ଅସବୁ । ଅମେମାତା ଏବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି
ଦ୍ୱାତମାନେ ବିଦ୍ୟା କରିବାକରେ ଏହି କହୁ-
କହାର ଏଗାରରେ ସେ ସେଇ ରୂପରେ ପ୍ରକେ
ଶ କେବେ କହିରେ ଏଥୁବଳ କୁଠିବ ସର୍ବତ୍ର
ଓ ଶଶ ଲାହିର ବିଦେଶର ଦୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା
ଦିଲିବ ।

୧୯୦ ଶତାବ୍ଦୀର ପାତ୍ର ମହିନେ ମେସନ୍ଟ୍ସ୍ ମେସନ୍ଟ୍ସ୍ ଏବଂ କଥାର କଳ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରମୁଖମାତ୍ର ।

ଅମ୍ବାଜନ୍ମ ମାତ୍ରମେ ଶ୍ରୀମତୀ କମିଲ୍ଲାର ସାହେବ ମହିନେ ମେସନ୍ଟ୍ସ୍ ଏବଂ କଥାର ଏଠାରେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

ବେଳେ ପାତ୍ରମେ ଆତିଥିର ମହିନେ ମେସନ୍ଟ୍ସ୍ ଏବଂ କଥାର । କେତେବେଳେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପାତ୍ର ମହିନେ ମେସନ୍ଟ୍ସ୍ ଏବଂ କଥାର ଏଠାରେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ । ଅତିଥି ମେସନ୍ଟ୍ସ୍ ଏବଂ କଥାର ଏଠାରେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

କଥାର ମହିନେ ଏବଂ କଥାର ଏଠାରେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ । କେତେବେଳେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପାତ୍ର ମହିନେ ମେସନ୍ଟ୍ସ୍ ଏବଂ କଥାର ଏଠାରେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

ଏହି ମାତ୍ରମେ ଏବଂ କଥାର ଏଠାରେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ । ଏହି ମହିନେ ମେସନ୍ଟ୍ସ୍ ଏବଂ କଥାର ଏଠାରେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ । ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ । ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ । ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

ପ୍ରେରଣାତ୍ମକ

ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ମାତ୍ରମେ ଆମ୍ବୁମାତ୍ରମେ ବାସ୍ତଵ କୋଣ୍ଠାର୍ଥୀଙ୍କାରେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ।

Editor Utkal Dipika

Dear sir,

All glory to our friends of the P. W. D. Theatrical club. Merit seldom goes without its reward, and the success of the members of the club has been well earned.

The piece brought on the stage last saturday was "Sadhabe's Ekadasa" that master piece of the great Dinabandhu

and it was a splendid success notwithstanding certain drawbacks. The centre of all attraction, the immortal Nimchand, kept up the house cheering and roaring from beginning to end. Ever since he paralleled the "bottom of the bottle" with the roof, by beginning charity from his home (if he had any) he carried the night with him till he paralled himself on the stage floor, keeping his "mind and spirit invincible" and had had though drinking "deep" many many a return of his vigour, which helped him to regain his vertical position and hero-like pour out melodious lines from Milton and Shakespeare. Really Nim Chand was great though fallen. The prodigal Atal Behary, over whose head and neck Nim Chand was riding rough, was the son of the age, born with a luck to waste and spend a father's wealth amassed by "well-won thrift". Backed by the inestimable boon of Nim Chand's friendships he touched wine and did so in good time. There was that matchless Kanchen, siren like, a worthy match for a ten times worthy son. Then that magnate of Eastern Bengal Lian Mayikya and Bhola the son-in-law, who with others made up the cortega of Atal, were one and all very well represented on the beautiful little stage to which we found, there have been a great many additions since we last saw it. We will never forget the obtrusive son-in-law's comic person and his English. His "black eight days" still rings in our ears, as much his twang which was so peculiarly his. Poor Jiban Chandra, Atal's doting but foolish father was equally well represented; his grey hairs were on a worthy head and the sacred Nambali was on shoulders no less, but a ill luck would have it, were of little or no avail. Neither age grey hairs nor the threat of goro could move his Atal, who, true to his name, remained immovable in his devotion to his Jani Kanchan. The son of the age, he

played his part splendidly, and so did the others only Kanchan's muscularity was a little more than what friendly "charity" could allow.

Our friend Gokul Chundra was as good as he always is, though unfortunately Atal proved a hard nut for him. And we cannot leave behind our model mufisil Hazoor, our great Deputy Babu. Accustomed as we are very often to see birds of that feather full and fleshy, we were disappointed to see our Ghatiram Hazoor with a maximum of skin and bones and minimum of flesh, but he was none the less a Hazoor for the matter of that. Nothing daunted, though mercilessly run down by the witty Nim Chand, he kept his position aloft, at least he thought he did so. How majestically he reached his finger to the tumbler in response to Nim Chand's offer for a dose, and Judhistir like only dipped his august fingers into it, full as it was with the "invisible spirit of wine." Then his visit to Kanchan's place without "urjedice" and Kanchan's revealing the same showed our model Hazoor of the heightened mufisil in his true color. Thanks to our days that Ghatirams are now almost extinct. If not dead, they are gone with the shadow of Nim Chand; and immortal Dinabandhu's spirit now looks down from heaven, it may be with a sigh, to see that though his work remains, the heroes are gone to the.

"Undiscovered country, from whose
bourne No traveler returns"

Taken all in all, the performance was a decided success, we know that among the members of the club there is an affinity of happy brotherhood "doing and suffering" without complaint and in the words of the all knowing Nim Chand,

"Their best conscience
Is not to leave undone but keep
Unknowns
They have really left nothing undone,
Working silently and inden-

dently for the entertainment of the elites of Cuttack and for which with the heartfelt thanks of the public is added a grateful one of

an Uriya.

—*

ହକ୍କୁଶୀଳା ବର୍ଜଲ ମାମା ମାମ୍ପୁ ଜନମା,
ଅବହେଲେ ଡାଖା କଲ ଅନନ୍ତ ଅବମା ।
ସବଳ କଞ୍ଚକ ତାହି ପାଇ ନିରୋଳରେ,
ବହିର ନୀରକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସୁରବେ ।
ବଳକ କୋହବ ଆର ଦେଖି ମାଧ୍ୟମ ମେଲା,
ସବଳ ପାପର ଖଣି ଏ ସମାର ଖେଳା ।
ଶୋକ ସେବ ମୁକୁତିରା ଦୂସିଦ୍ଧିକ,
ଆର କି ପାରବେ ଦେଇ କୁମର୍କୁ ବିଷାଦ ?
ଦୁଃଖକ ନମନେ ଥିଲା ତବ ତନ୍ମା ଅଛ,
ସଦେଶେ ପରେରେ ସବା ଥିଲ ଦୟମନି ।
ପର କଷ୍ଟ ଦରତାରୁ ମବ୍ଦିଷ ପାଥୀର,
କୃତ୍ୟ ସବା ସହବଳ ଜାନା ଆଜା ଚିନ୍ତା
କିଲେ ମାତ୍ର କର କାହିଁ
କିମ୍ବରେ କିର୍ତ୍ତି ଦେଇ ସବଳ ସାଧନା,
କର ସମାଧିଲ ଯାତା ହୋଇ ଦୂରମନା ।
ନିର୍ମଳେ ପାଇଲ ମାରା
ଆର କି ବର ପାରବ ?
ଦେବର ଦେବଲ ହୃଦ
ନ ଦେଖି ସେ ସୁରକ୍ଷାଧ୍ୟ ବୁମ ବିଦକର ।
କାଶୁଣି ସେ ମୁହୂରାଣା
କେ କହିବ ମନ ଜାଣି ହୋଇଲ ବକ୍ଷୁ ।
ତୁମ୍ଭୁ ଦେବନା ହୁଏ ହେ ପ୍ରେତ ଆବର,
ମେହ ଅନ୍ତର କୁଳା
ତୁମ କି ଦୁଃଖ ହେଲେ ଶସନ ଅମ୍ବା,
ଜାନା କିମ୍ବା କରିଲ
କିମ୍ବର ଅଗେ ଅମ୍ବ
ମିଶନ ସମାଧମେ କାଣ ପ୍ରକାଶିବ,
ଏହିପର ପୁଣ୍ୟମାଳା
ପୁମ୍ଭୁ ମଧ୍ୟର ପୁର
ଏବେ ମାତଃ ତୁମ ବିଜା ସବଳ ଅନନ୍ତ
କିନିଭାବୁ ମନ ବଳ ଅନନ୍ତ ଅବମା ।
ପ୍ରବୃତ୍ତରେ ଅନାଥମା
ଶୋବରେ ଅଦବାହିତ ହେଲୁ ତୁମ ବିଜା,
ମାତୃଭୂତା ହୋଇ ହୃଦ ଅନ୍ତର,
ତୁମ୍ଭି ବିନ୍ଦର କଥା
ମାତୃ ବିଜେବ ଦେବନା ହେବୀ, ଯେ ଜଗତେ,

ହୁଣେ ଜ ପାରବେ ସେବ କିଛି ମଜୋବତେ ।
ଧର୍ମଶାଳା ଜଳନା ଗୋ ! ଅର ସୁର୍ପରେ,
ବିହାର ଦ୍ଵାରା ଗାତ ଗାର ମଧ୍ୟରେ ।
ମାତୃଭୂତା ଶବ୍ଦମାତ୍ର ଦେଇ ଶୁଭମଳ,
ପଦେ ତୁମେ ପାହାଦଥା ମୁଖେ ନ ଉପର ।
ତୁମ୍ ଲଗି ଶୋଭରେ ତୁମ୍ଭୁ କାହାର,
ଶୁଭାର୍ଥ ନାହିଁ ହେବ । ସୁଧାମ ସୁର ।
ଏହି ମର ଦେବବଳ ହୋଇଲ ବିଶର,
ଶାଖାର ବିହୁବଳକେ ଅଟେ ଅବାର ।
ଅନାଥର ନାଥ ତୁମେ ଜଳମ ଜଳକ,
କରସମ୍ମିଳନାରବ ମଙ୍ଗଳ ଦୟାବ ।
କଲାପ କରଇଁ କରେ
ହଦା ତକ ଧାରିବଳେ ରଖ ଦୂର କର ।
ଅଶ୍ରୁକ ବିଶ୍ଵର ସତି
ସବବଦାପୀ, ସବଦଶୀ ସବଶାକ ।
ତୁମାଲକ ତୁମେ ନାଥ ! ନିର୍ବିଦ୍ଧି ବିରତମାନ,
ତୁମେ ତୁମେକର ପତି ସ୍ଥଥିଂ ସକାଳକ ।
ଯେ କାଳେ ସବଲ ଲୋକ ତୁଠି ଏବତ୍ତରେ,
ଠିଅ ଦେବେ ସ୍ଵ ଦେବେ ଦେବ ଅ ଶାମୁରେ ।
ସାଶାନ ଲଜବା ଅଗ ରହିଲ ସଭର,
ସପଳ ବର ଗେ ପ୍ରତ୍ଯେ ! ସବଗସୁ ତାଳ ।
କିବର କିବର ପିତା କର କୃପା ବାଳ,
ଅନ୍ୟ ସେବେ ଶାଶ୍ଵିଧାମେ ଲଭବ ଦର୍ଶିତ ।
ତୁମରେ ପରଷା ରଖି ହେଲ ମାତୃ ଶୋକ,
କାଶ କର ବପତି ମୋ ବିପତ୍ତି ମାରି ।
ନବକୁମାର ପାମର ।

ମୂଲ୍ୟ-ପ୍ରାପ୍ତି ।
ବାର ବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟର ୭୩୮ ଟଙ୍କା
ଦୋଷଦରେ ମନୁଷ୍ୟର ମୂଳରଙ୍କ ୩୭୯
ବେଶବର ପାପ ୭୩୨ ଟଙ୍କା
ବସକ ପାପ ୬୩୯

‘କିଜ୍ଞାପନ’ ।

କିଜ୍ଞାପନ ।

ଚକରମାର ଗା । ହର ଶୁଭମାର ଅପର୍ବତ୍ତ
ଶ ଓ ଏ ସମୟରେ ଏ ନରର କିଳମୋ-
ଶେଷ କରିବ, କାଳ ଜୀବନମହିମନ କାହିଁମାନ
ମୋହମର ପ୍ରବେଦ ଟ ୩୦୦୯ କା ମୂଳର
କଲିଶିତ ନମ୍ବର ଶ ଓ ଶୁଭ ଅଧା କୋଟି
ଦଶାହବା ପାଇ କେଇ ଯାହୁଥିବା ସମୟରେ
ନିର୍ମାଣକ ଓ ବାଲୁହଜାର ମଧ୍ୟରେ କୌଣ୍ଠିଲୁ
ପିଣ୍ଡାନରେ କୁଳ ପାଇଥାଏ । ଯେ କାହିଁ ଏହି

କୋଟିମାତ୍ର ପାଇ ଅମ୍ବ କବଟକୁ ଅଶେବ ତାମାରୁ
ଟ ୫୦୯ କା ପୁରସ୍କାର ଦେଇ ।
କୋଟିର ଲମ୍ବ ।

V	୮୮୪୪	V	୧୯୮୦
୨୨		୨୨	
V	୮୯୫୪୪	V	୧୯୯୨
୨୨		୨୨	
କାମାଦିକ }		ଆବଦୁଲ ରହମାନ ହାଜି ମହିମା ।	

ନୂତନ ! ନୂତନ !! ନୂତନ !!!

କ୍ରିହାଣ୍ଡତୁମୋଲ ।

କର ଅଞ୍ଜଳ ସମାଦ

ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ।

ଶ୍ରୀକୃମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଳପୁରେ

ଦେଇଥିଲୁ ।

NOTICE

THE

DWIBHASI.

SECOND EDITION IS OUT
AND AVAILABLE FOR SALE.To be had of the Printing
Company Cuttack.

Price four annas.

ଦ୍ଵିଭାଷା ।

ସ୍ଵ ମୁଦ୍ରିତ ପାତାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କ୍ଲାନ୍ସିଙ୍କ
ପ୍ରକାଳ ଦେବାଜାନରେ ଦେଇଥିଲୁ ।

ମୂଲ୍ୟ ମୂରଥା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ।

ଏବାଦିଷୁକ ।

କରାଶାନଦିବରକ ବିନଦିତ ସେଇଁ ଏକାବଦୀ-
ମନ ଏହି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକଲ୍‌ମାନଙ୍କ ଯାହାଲୁଗୁରେ ମୁହଁ
ହୋଇ ରହିଲାଗୁର ସଙ୍ଗତ ପ୍ରତିକର ହୋଇ
ଅସ୍ଥିର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପେଣ୍ଟ ଏବାଦିଷୁକର
ନୂତନରେଇ ବାହାରାଥ । ସେଇଁ ସୁଲମାନ
ମୁହଁର ସହିତ ବିଶେଷ ଅମେଲ ଥିଲ ତାହା,
ବଂଶୋଧନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଶାନ୍ତିକାଳର ପାଇଁ
ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରକାଶିତ ପାତାର ଏବାଦିଷୁକ
ପରିମାଣରେ କାହାରକିମ୍ବାର ପାଇଁ
ପାତାରର ପାଇଁ ଏବାଦିଷୁକର ପାଇଁ ଏବାଦିଷୁକ

କରନ୍ତି ଓ ବୈକୁଣ୍ଠାମରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାର୍ତ୍ତାମର
ଦୟକ ନିରଥିମା ବିଶ୍ଵାର ସନ୍ଦର୍ଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଦୋଷାତ୍ମକ । ମୂଲ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଟ ୧୦୫ ଅଳ୍ପ
ପ୍ରାଦାନାମାଙ୍ଗକ ସ୍ଵର୍ଗା ବିମନେ ଏ ସଂପୁର୍ଣ୍ଣର
ବଜାର ବନ୍ଦର ସ୍ଵର୍ଗର ଅଭିଭବତ ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୩୦୫ ଧର୍ମର ଘୋରାତ୍ମକ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୃତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ

କବି କଣ୍ଠ କବିରଚିତ

ଶର୍ମାରୂପଶ୍ଵର ଜନଧାରି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୯ / ଏକଅଳୀ
ପରୁଲୋକନ ପାଇ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୫
ମର୍ଦଗାନ ଜନଧାରି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୭

କବି ପ୍ରଥିଂଡୋମାଙ୍କ ସହାନ୍ତରେ
ନୃତ୍ୟ ଦୋହର ବିଦ୍ୱାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆହୁ
ଅଭିନନ୍ଦନାମାନ ସହସ୍ର ଆହୁ

CHEAP ! CHEAP ! CHEAP !

SCHOOL BOOKS.

Prescribed for the Collegiate school and H. E. schools.

JUST TO HAND.

To be had of the Printing Company, Cuttack.

କଲେକ୍ଷମ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟ ଦିନେଶନ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାନ ନୃତ୍ୟ ଅନଧାର ଘୋରାତ୍ମକ
ଆସନ୍ତ୍ରିତ ଆହୁ

ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଛିନ୍ଦ୍ୟ ଦେଇଥିଲୁ
କାଳି ବରଦାରକାର ପ୍ରଥିଂଡୋମାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋହରାମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବଧାର !

ନୃତ୍ୟ ! ନୃତ୍ୟ ! ନୃତ୍ୟ !

ତେଣୁତିଶାରେ ଏକମାତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ସଂଗୀତସର୍ବଧାର ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଖୀ ପ୍ରାୟ ଦେବଶତ ।

ଅ ତୁ ସୁଲିହ ହି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦୮ ମାତ୍ର ।

ଏଥରେ ଦେଖି, ହୁଲି, ଶେମତା, ଟପା,
ମୁମ୍ବିଶରଦିଶମଧୁର-ଦେଇ ଅନନ୍ଦଶ୍ଵର ଅତ୍ୟନ୍ତ,
ଦିନ, ରହିଲା ତ ସମ୍ବୁଦ୍ଧାବିନାମ ଦନ୍ତଦେଇତ
ଦୋହରାତ୍ମକ ଏପବାର ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରେସର ସଙ୍ଗୀତ
ବ୍ୟାପ୍ତି ଦେବ ଦିନରେ ଅଭିରାତ ।

କଟକ ପ୍ରଥିଂଡୋମାଙ୍କ ସହାନ୍ତରେ ବିମା
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଶାର ବିମପର ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-
ରେ ଛିନ୍ଦ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆହୁ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୃତ୍ୟ ! ନୃତ୍ୟ ! ନୃତ୍ୟ !

ଦାର୍ତ୍ତିଗାନ୍ତ୍ର ରସାମୁଦି ।

ମଧୁରୀ * ଆମ୍ବି

ଦରଦାରକାର ପ୍ରଥିଂଡୋମାଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଗକାଳ-
ପୂର୍ବରେ ଦକ୍ଷିଣ ଦେଇଥିଲ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ କା
ମୋହସନମନ୍ତ୍ରରେ ଜାବମାସିର ଟ ୦୫

ଦକ୍ଷାରେ ଟକା ପୁରସାର ।

BISHAHARI.

ବିଷହରি ।

ହିତାରା ହୁଅ ନାହିଁ ।

ପାତ୍ରଦଶ ଶ୍ରୀ ପରିଚିତ କମାର୍ଦ୍ଦିନ କମାର୍ଦ୍ଦିନ
ଦୁଷ୍ଟଦଶ ତ ଆହୁକରିତାର ଅବ୍ୟକ୍ତମବୋଣ-
କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ ଦେଇ କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ
ପ୍ରମେହ ଦୁଷ୍ଟଦଶ ଦେଇ କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ
କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ ଦେଇ କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ
କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ ଦେଇ କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ
କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ ଦେଇ କମାର ଦୁଷ୍ଟଦଶ

ବିଟତର ଏନ୍ଦେ

ବାବୁ ଏଳୁ, କାଟୁ, କାତୁକ

ଭାନ୍ଦିଯୁଦ୍ଧ ମେତଳାନ୍ଦରା ।

କଟକ ପୋଶ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

* ଶୂନ୍ୟକରିତା ।

ମୁଲି ତ ସମ୍ରୂପୀ ପାଦନାର ପାଦନାର
ପାଦନାର—ପାଦନାର—ପାଦନାର ।

ଏହି ଜ୍ଞାନ ବୈଦିକାରକରେ କାଗଜ, ପିରି,
ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଅମଳ ତ ପଦାନାମଶଳ ଉଲମ୍‌ବାନ ସ-
ପନ୍ଦାର କାଳ ତ ପାନ୍‌ମାନ୍ଦୁ, ପାନ୍‌ମାନ୍ଦୁ, ପାନ୍‌ମାନ୍ଦୁ,
ଅନ୍ତରୀତି ଛାତ୍ର ରହାର ରହାର ସହିତ ସହିତ
ଲବାର କାମୁରେ ଆହୁ ଆହୁ ଆହୁ

କୁଏ । ଏହା ଅମ୍ବର ବିଶେଷରୂପେ ପରାମରି
ଜ୍ଞାନ ପଞ୍ଚାମ ସେବକ କଲେ ପାପଶୋଭାନ୍ତ୍ର
ଭବତାର ପାଇ ପାଦନାର ବିଶେଷ ଆହୁମର
ମୁଣ୍ଡ ଦିନାଙ୍ଗର ଲେଖିବା ନିଜୁଦୟୋଜନ (ପଳେ-
କ ଘରପାଇବେ) ସେତୁମାନେ ଶୁଳମାନକ
ଦୋହରାର କାମାପକାର ଭବତାର ବ୍ୟବହାର
କର ପାଇ ପାତାମାନକ ଭବତାର ପାଇ କାହାକୁ
ଦେମାନେ ଆମ୍ବ ଅନ୍ତରେ ଏହା କରିବାର ଜ୍ଞାନ
ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅବସଥର ସମାନ ପାଦନାର ଏହା
ଅମ୍ବ ପୁରସ୍ତୁତେ ସାବାର ବ୍ୟବହାର କରିବାର
ଭବତାର ଅନ୍ତରେ ସେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କର
ବୋଗନ୍ତୁ ହେଉଛି ।

ଏହା ପାଦନାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୯ କା
ମୋହସନ ପାରୁ ଜାବମାସିର ଟ ୦ ।

ଏହି ଜ୍ଞାନ କଟକଟ କମାରମାନ ସ୍ଵର୍ଗର
ଗୋବାନଭେ ତ ଅମ୍ବକଟରେ ପାପରେ
ଅନ୍ତରୁପାନ୍ତ କରିବାର ବ୍ୟବହାର କରିବାର କରିବାର ।

କରିବାର
ବ୍ୟବହାର
କରିବାର
କରିବାର
କରିବାର
କରିବାର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାନକର, ବିନ୍ଦୁକାଳର, ଅଧିକପ୍ରାରମ୍ଭର
ଟ ଜିମ୍ ପାଦମେଳାଦୁର ଲାଙ୍ଗନ, ତେଜି
ପାଦମେଳାଦୁର ତ ଭାବର ମାନକ, ତ ଅଟଲାପ,
ପ୍ରୋଲମେଲ ପରାନ ସମାନଦ୍ଵାରର ବ୍ୟବହାର
ବ୍ୟବହାର ଭାବର ଟ ୦୧୮ କମାର୍ଦ୍ଦିନ ପାଦନାର
କରେ କମାର ହେଉଥିଲୁ ପାଦନାର ଶୁନ୍ଦ ତ
ପାଦମେଳାନେ ଅନ୍ତରୁପରେ ପାଦନାରକେ ।

ଜହାଜାଇବାର, କଟକାର, ଭାବାରବାରାର
କଟକରେ କୁଣ୍ଡ ମର୍ମା କୋନାର, ସତା—

ପାମର ସକାରେ

ଧାରୀପଦି ।

ପନ୍ଦମାଳି ।

ଶୁନ୍ଦ ଏବଂ ପମ୍ବାଲ ।

ମାତ୍ର କୋଣିର କଟକରେ ଯେତେ ଶୁନ୍ଦ ଦେଲେ
ଦେଲୁ ଶର୍ତ୍ତା ଟ ୦୫ ତ ଜାଗା ଦେବ କାହାର ।

ବ୍ୟବହାର ଗୁଡ଼ି ତ କାଣ୍ଡାର ସଥାର
ଯଥରାର ଦେଇ କାରାର ଦେଇ କାରାର ଦେଇ କାରାର ।

ଅରକ ବନାର ସଥାର ସଥାର ସଥାର
ବନାର ସଥାର ସଥାର ସଥାର ।

ଦିନର ମର୍ମାର ମର୍ମାର ମର୍ମାର
ପାଦନାର ମର୍ମାର ମର୍ମାର ମର୍ମାର
ମର୍ମାର ମର୍ମାର ମର୍ମାର ମର୍ମାର
ମର୍ମାର ମର୍ମାର ମର୍ମାର ମର୍ମାର
ମର୍ମାର ମର୍ମାର ମର୍ମାର

ସାହୁତିକ ସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ରିକା ।

ପତ୍ର ନ
ଅନ୍ତର୍ବଳେ

୧୯୧୧ ରୁବ ମାତ୍ର ମର ପତ୍ର ପରିଚାଳନା ମହିନା । ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଚାଲ୍‌ମାର୍ଗ ପରିବହଣ ପାଇଁ ପାଇଁ ।

ଅତ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୩

ପରିବହଣ

୩୭

BANISHMENT OF URIYA FROM THE CENTRAL PROVINCES.

VI

We do not know nor have we the means even to guess what the Chief Commissioner thinks or is likely to think of what we have as yet said on the subject; for we have so long tried but in vain to find out the principle or the policy on which his Resolution is based. We have, however, quoted at length from Mr. Beames's Comparative grammar of European reputation to show that this measure is impolitic as well immoral—so impolitic so immoral that even the tyrannical Russians do not feel justified in adopting it. We have adduced facts to show that it is simply impossible to replace Uriya by Hindi. We cannot say whether such considerations account for anything with the Chief Commissioner and his counsellors. For there is in the resolution even no attempt to meet such arguments as have been adduced. There is, however, no doubt as to the good intentions of the Chief Commissioner but he has been misguided. Had he consulted such men as Messrs Beames, Toyabees, Stevenson, Raven-

shaw who are well acquainted with Uriya character and language, instead of his Inspector General of Police and the Judicial Commissioners, he would never have taken this false step. There is no doubt that the words of local officers should not go for nothing. At the same time it is to be remembered that the experience and opinion of a man of the Chief Commissioner's position ought to carry greater weight than that of a Judicial Commissioner or an Inspector General of Police. The Chief Commissioner has himself an experience of the disadvantages when the administrator cannot understand the language of those whom he is to govern. If our memory does not fail us, a few years ago the Chief Commissioner himself had to express regret that he could not understand the people as he did not know Uriya and it was too late for him to learn it when he came as a political agent to put down a rising in Bamra. It is not difficult to imagine what a blessing it is to understand the language of the mass in cases like this. It bleazeth both the governor and the governed, the one feels that he has

his conscience satisfied, and the other, that he has unburdened his heart; both feel that justice has been honored. Such instances are of course rare as far as the position of a political agent or a Chief Commissioner is concerned. But the reverse is the case when a rustic young girl, an old woman, or boy seeks redress before the police or in a court of justice and such cases are of daily occurrence. It is to grant redress, to protect the poor from the rich, the helpless from the powerful that the administrators of justice, and the protectors of life and property are maintained at the expense of the tax payer. It is simply to say what he has to say that the poorest man must procure at least eight annas worth court-fee stamp which goes to maintain the administrator of justice and the protector of life and property. It is easy to imagine what will be the feelings of the aggrieved to place himself at the mercy of an interpreter who is no better than a low paid earthly being of low education and morals; what will be his feelings when he finds that he has to crack his head to find out words from the language

of those for whose maintenance his pocket is drained off and for whose maintenance he had just to pay the value of court fee stamps; what will be his feelings to see that the cart is put before the horse.

It may not matter much to a man of the Chief Commissioner's position whether poor Sam Sahu is fined a couple of rupees or sent to the jail. But it is highly desirable, nay very absolutely necessary from administration point of view that the administrator's local agency should know the language of the mass. The head of the administrator is to shape his measures with reference to the thoughts, habits and the feelings of the people ascertained through his local agencies. Now in his Inaugural Address at St. Andrews John Stuart Mill says "Without knowing the language of a people, we never really know their thoughts, their feelings, and their type of character" in so backward a tract as Sambalpur it is absolutely necessary for the advancement of the people that the local agency should have a thorough knowledge of the thoughts, feelings, and character of the people. The foreign administration will, otherwise, become typically foreign. The local agency of the administrator will not command the same confidence of the mass as our worthy commissioners messers Shore, Ravenshaw Toynbee Stevenson others. In their case the meanest peasant felt a great relief when he found that his rustic words had been understood by those who were to make or mar his fortune. What was necessary here or elsewhere years ago are still necessary in Sambalpur which is now more than half a century behinds other parts of India,— where it is considered a great achievement when a boy passes the Entrance Examination of the Calcutta University. Apart from this, the policy of the Chief Commissioner is quite impolitic with reference to the character of the mass who are described by competent authorities as an inflammable mob to form melies whenever it pleases

them. Of this the Chief Commissioner himself has an experience. Bamara as mentioned above. If it pleases him to call considerations like these as sentimental and stick to his Resolution we say once more that Uriya will ever remain the language of the mass and his name will be remembered as that of the Roman Emperor who issued a mandate to use in feminine gender a word used in masculine gender, which is still used in the latter gender inspite of the imperial mandate. We shall be sorry to see that the memory of a man of the Chief Commissioner's character and disposition should be perpetuated in this fashion—like that of Kalapahar.

କାନ୍ଦିଲେ ଅମୀରଙ୍କ ସ୍ଵତ ବିଜ୍ଞାନାଟେ
ଦୋଷାଦାରେ ଅବସ୍ଥାକ ଦୂରସ୍ତବ ସମୟରେ
ବଜମାହ ବା ୨୭ ରାତରେ ସେଠା ମୁସଲମାକ
ମାଝେ ଛାନ୍ତି ଏକ ଅଗ୍ରନ୍ଧନ ଯଥ ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲେ । ଯେଥିରୁ ଉଚ୍ଚରେ ଶଳିପଥ କିମ୍ବାରୁ
ପଢ଼େବୟ ପ୍ରକାଶ ଦିଲେ ସେ ଇଂରଜ ମହିନେରେ
ଏହି ପ୍ରଥମାତ୍ର ଆକାଶ ପଥରେ ଦିଦି
ନ ସୌରାଷ୍ଟ୍ର ଜନ୍ମି ଥିଲୁ ଏହି ଶାକର ବିଜ୍ଞାନ
ବ୍ୟକ୍ତିରେ ଯେ ଉତ୍ତମ ଫଳ ଦେବ ସେହିରେ
ଅରୁ ଧରେଥ କାହିଁ । ଏହାର ନବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ
ଏହି ଅମୀରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଉଁ ବଜୁବ ସ୍ଥାପିତ
ଦୋଷାଦାର ଭାବୀ ଏହାରୁ ଦୂରୀତୁର ଦୋଷ
ଦିରିବାକ ଜାହିର ବହିବାର ସେ ଅଣ୍ଟା ନବ-
ତି ।— ଦେଖ ତତ୍ତ୍ଵର ବିଧି ।

୧୯୧୫ ମସିହାର ଏପ୍ରିଲ, ଏ ଧର୍ମାବେଳୀ
ଶମ୍ଭୁଜପତି କୃତ୍ତମାନେ ଦେବଦେବତା ରାଜେନ୍ଦ୍ର
ଜାତୀୟ ଗୋପ ଅଛନ୍ତି ।

६८ श्वेती।

ଶ୍ରୀମାନଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ରକାଳ

୨୩ ଶତାବ୍ଦୀ ।

‘ଅଭ୍ୟାସ କର ।’

Digitized by srujanika@gmail.com

ମୁଦ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟ

କାନ୍ତିର ପାଦ ପାଦ
ପାଦ ପାଦ ପାଦ

ପ୍ରକାଶକ ମେଲିଂଗାନ୍ତର ପରିଚୟ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ମହାତ୍ମା

୧ ପ୍ରକୋଷତକୁ ମୁଖୋପାଥୀସି ୧୦ ଦଶିତର ପ୍ରାଚୀଦକ
୧୧ ଉପେନ୍ଦ୍ରବାହୀ ପାଲୀସକ ୧୨ ଫୁଲ୍‌ପାଇଁ ଦଳ

ମାନ୍ଦୁବ ପ୍ରଦେଶରେ ଏଥର ଜଣାହାତ୍ତି
ଦେବୁ ଅକ୍ଷକଷୁର ଅଶଙ୍କା ବୌରସିଠାରେ
ଅଛୁ ଓ ମାହିଁ ଉଣ୍ଡିଆ ଗନ୍ଧୀମେଧ ପ୍ରସ୍ତୁ ଲବନ
ବାଲୁ ମାନ୍ଦୁଜର ଦେହନ୍ତୁ ଖୋରକ ଦୂର
ଦେଇ ଅଳ୍ପକୁ କ ୧୯ ଜିଲ୍ଲାର କେଣ୍ଟେକ ଅଂଶ
ରେ ଫ୍ରେଣ୍ଡ ଶ୍ରିରାମାର ବିମାବ ଅଧିଲେଟେଂ
ପ୍ରୁକ୍ଷରେ କୌଣସି ଦୟାର କାରାଗ କାହିଁ
ପ୍ରକୃତରେ ରାତ ପାଇବର୍ତ୍ତର ଦ୍ୱବଦ୍ଵର ମୁଦ୍ରତ୍ତିମେ
ଅଧେରା ଏକର୍ଷ ଅଧିକ କମ୍ପି କ୍ଷମତାବା ଏବଂ
ଦେହ ଅଧିକାରମେ ନାରାତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହୁଲ୍କ୍ସିଷ୍ଟେ କେ-
ବଳ ପ୍ରଦର ଦୃଷ୍ଟି ଅଣାରେ ଲେବେ ବିଧ
କରି ସ୍ଵର୍ଗାରୁ ରହିର ଫଳର ନିଷ୍ଠାଦେଶ ଦେଖି
କଥ ଦାବିମମାଳେ ଫ୍ରେଣ୍ଡ ଦାଳ ଦେବାର
ଅନ୍ତମାକ କର ଅଳ୍ପନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ କୌଣସି
ଦୟାର ଜାହାଜ ମାହିଁ ଏବଂ ଏକର୍ତ୍ତର ଫ୍ରେଣ୍ଡ
ବାଣିଜ ହାରଜାରମୁ ଜଣା ଦେବ କାହିଁ ।

ନୀଖପୁଣ୍ଡବେଶରେ ଡେଇ

ସମ୍ବଲପୁରର ସହିକାଥ କିତେଇମାନଙ୍କରେ
ତେଣୁ ସହିତର୍ଥରେ ହିନ୍ଦ ଲୁଗା କିଳାଇବା ପ୍ରକାଶ
କାହାରେ ଘରିଷ୍ଟରେ ଧ୍ୟାନିଷ୍ଠର ଓ ଏଥେ ପ୍ରଦେଶରେ
ଅଛିଯାଇଥି ମ୍ରାନରେ କେତେ ତେଣୁ ବସନ୍ତରକ୍ଷା
ଏହଥା ଜାରିଥାଏ ଅନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତ
ହୋଇଥିଲେ । ସମ୍ବଲପୁର ହରିଷ୍ଚନ୍ଦୀର ସମ୍ମାନ
ଦଳ ତବର ମାପ ତା ୫୦ ବ୍ୟାର ପଢିବାରେ
ତୁହାର କିମ୍ବାରକ ଦବରଳ ପଢାଥ କର ସବ୍ୟା-
ଧାରୀରକୁ ଦୃଗ୍ଜୁଗାର ପାତ ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ଆହୁମାନଙ୍କ ଜ୍ୟୋତିଷ ବ୍ୟବରଳ କରିବୁ
ପହାର ଦିଲ୍ଲି ପଥା ।

ଆସ ସମ୍ବନ୍ଧର କଲାବ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ୨-
ଲୁହ ହତ ଦିନାର ଶ୍ରୀ କଣ୍ଠ ମନ୍ଦିର + ଲିଙ୍ଗ
ଏକ ଦୁଇର ଉଠେ ଜଳ ଡେଇଲାପା ବନ୍ଦବାନ୍ଦ
କରିଲୁ ଏହ ପ୍ରାୟ ଦେଉଳାପ ଲୋକର ଲୁହ
ହିନ୍ତା । ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରାୟ ୫୦ ଦିନାର ଲୋକର
ଲୁହ ଦୂର ମରହଟା ଲାଗିଥାଏ ଥିଲେ । ମାତ୍ର
ଡେଇଲାପ ଯଥରେ କାଷ ଏବଂ ସେମାନର ସଜ୍ଜା
କାରିବାର କରିବା ଦେବତା ଅଧିକାରୀ ମୁଦ୍ରିତନାମ
ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିମାନେ ମେ ଡେଇଲାପ ପାଇଁ
ବାଟ ଲୋକିବା ପଢ଼ିବାକୁ ଘରୀଥିଲୁ । ଏବଂ
ମାତ୍ରକାମ କୁଣ୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରି ଏବଂ
ଦୋଷିବା ବାହିଲୁ ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ରେ ଅଧିକର ଦିଲ୍ଲି
ଜାଗରେ ନାମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେଶୀୟ ବଳ୍ୟମା-
ନ୍ଦ୍ର ପାଞ୍ଚ ଏକ ହୋଇବାକୁ ଦେବ । ଯଥା

କ'ମବ୍ର ମୋଟଲେବ ହୁଏଥା । ଉତ୍ତରକ ହୁଏଥା

କମ୍ପ୍ଟର	୧୦୨୫୨୯	୨୬୭୭୭
ଦେବାଲୋକ	୩୦୩୦୮	୧୫୫୫୮
ବୋଲିପୂର	୧୫୨୨୮	୧୫୨୨୮
ଶାଖା	୨୮୩୧୬	୨୬୨୬୮
କଳାଚାରୀ	୨୨୨୧୮	୨୪୧୫

ଅବେଳା ସମ୍ମଲିଧୂର ନିଜୀପର ଦୁଃଖକଳିତା
କିଞ୍ଚିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକର ପ୍ରସ୍ଥାବରେ ଉତ୍ତର ବର୍ତ୍ତନ
ହୋଇବାକୁ ହେବ । ଏ ଘର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
ଆଜ୍ୟାକିମ୍ ମୁକ୍ତିର ସ୍ଵଭାବରେ ୧୦ ଦକ୍ଷାର ଏବଂ
ଦେଶୀୟ ଭାବରେ ୨୫ ଦକ୍ଷାର ଅଧିକ ଉ-
ତ୍ତର୍ଥ କାମ କରନ୍ତି । ସ୍ଵଭାବ ସମ୍ପ୍ରଦୟ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
ଶରେ ସ୍ଵଭାବରେ ୧୮ ଲକ୍ଷ ଉତ୍ତର ବାଧକରଙ୍ଗୁ
ଏହି ସେ ପ୍ରଦେଶର ମୌଟ ଜଳଧାରୀ ଏକ-
ଲକ୍ଷ ୨୫ ଦକ୍ଷାର ଅବେଳା ସମ୍ମଲିଧୂର ହରେ-
ଶିଳୀ ଯଥାର୍ଥ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଯେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର
ଉତ୍ତର କିମ୍ବାନରଙ୍ଗ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳୀଶ୍ଵର ପ୍ରକାରରେ
ଆଜ୍ୟାକାମ ବନ୍ଦିବାର କରୁଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆହା
ଆମମେବର ଜାଣା ଦେଇ ଅପେକ୍ଷା କରିବାର
କେ ମାତ୍ର ।

କୁଳ ସଙ୍ଗ ଶମ୍ଭଲପୁରର ସଙ୍ଗ ।

ଗତ ପର୍ଯ୍ୟା ଶୁଭବାର ସମ୍ମେଲନ
କଠିନ ହେଉଥିଲାକି ବୋଲିରେ ଉଚ୍ଛଳ
ବଜର ଏକ ଅଧିକେକଣ ହୋଇଥିଲା । ସଙ୍ଗର
କଷ୍ଟମେତି ସହି ଦୂଡ଼ା ନବରବାସୀ ଅପର ହେ-
ପେତର ହନ୍ତୁଲେବ ସମାଗମ ହୋଇ ଥିଲେ ।
ଜୁଲାଇସନ୍ଦ୍ର ସମ୍ବାଦ ତୌଥୁରୁ ବାଣିଜ୍ୟାଧିକାର
ଶର୍ମଶାରୀ ବେବାହୁ ଜାହାଜ ଫୁଲରେ କରିବ
ସମ୍ବାଦ କିଥୁରୁ ବରଦା ଏହି ମନ୍ଦିରଧୂର ତମର
ଆଦାଳର ଓ କତେରମାନର ଭାବୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ
କରୁଥୁବ ଶ୍ରାସ୍ୟ ଗନ୍ଧିମେଷକ ଅଦେଶର
ଶ୍ରଦ୍ଧାବ ବରଦା ଏହି ଅଧିବେଶନର ପ୍ରଧାନ
କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବାଦରେ ସହ୍ୟ
ମାକେ ଏକ ବାହ୍ୟରେ ସହନାରୀ ସମ୍ବାଦ କାହିଁ
ନୟପୁଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ହଜାପତି ଏବି ବାର ଯ-
କ୍ରିଏଟର କରିଛୁ ସହନାରୀ ସମ୍ବାଦ ନିଷ୍ପତ୍ତି
ବିଲେ । ଏହି ବିଷୟର ଉପଲବ୍ଧତେ ତଥା
ଉଠିଥିଲ କ ଏ ନବରବାସୀ ମେହ ସବା କବି
କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଧନ୍ୟାଦ୍ୟ ମହାକଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠି ପ୍ରଧାନ

ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ସଜ୍ଜପତି ପଦରେ
ମନୋମାଳ ହେଲେ ବଢ଼ି ସୁଖ କଷ୍ଟମୂଳ୍ୟ ଦୁଆ-
ନ୍ତା ମାତ୍ର ସେପଣ ଯେଉଁମାକେ ଅଛିଲୁ
ତୁମାକବର ସାଧାରଣ କଷ୍ଟପୂର୍ବେ ବିଶେଷ
ମନୋମାଳ ହେବାର ତେବେଳ ଆଜି ସଜ୍ଜର
ଅଧିବେଶନରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲା ବରଳ ।
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ କାହାର ହାତରେ ସଜ୍ଜର
କାର୍ଯ୍ୟ କଣାବର କାର ଅର୍ଥର କଲେ ସଜ୍ଜର
ଭବେଶ ସାଧାରଣ ହେବା ବଠିଲ । ପ୍ରଭୁଙ୍କରେ
ମେହିମାନଙ୍କ ମୁଦେଶର ସାଧାରଣ ନିରା-
ହିଲରେ କିମେକ ଆସ୍ତା ଓ ସହାନୁଭୂତି ଅଛି
ଯେଉଁମାକେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଡନ୍ତସାଧରେ
କାହିଁକି ତୋଳିବିକ ଗମ ମାହାର ଭରବାକୁ
ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ସମୟ ପରିଲେ କିନ୍ତୁ ସହ୍ୟା କା
ମାର୍ଥିକ ଉପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଅଥବା ସେତେବେଳେ
କେ କେଉଁ ସାଧାରଣ ପ୍ରସଂ୍ଗ ତୃତୀୟ ହୁଏ
ବିର୍ହିର ସୁମାନୀସା କରିବାକୁ କିମେଲ ପରିହା-
ମାନେ ସମାଜର ପ୍ରଥାକୁ ଲୋକ ଏବଂ ସଜ୍ଜର
ଭାବ ବାବକ ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କ
ଜୀବ ବଳ୍ୟରେ ସଜ୍ଜପତି ହେବାବା କଥଳ ଅଟେ
ଅପ୍ରକାଶ ସମ୍ଭାବକୁ ସଜ୍ଜଗତ ଓ ସହକାରୀ
ସମ୍ବନ୍ଧର ବଚନାକରେ ନିମ୍ନଲ୍ଲିଖି କଲେ ସେମାନେ
କେ ସର୍ବାନ୍ଧରେ ଉତ୍ସବ ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ନେହ
କାହାରେ ।

ଭାବ ଦେଇ ତହଁ ପରିଷ୍ଠରେ ଦିନରୁକୁ
ପ୍ରତିକଳ ଦେବ ଆଦେଶ ପ୍ରକଳ୍ପ କରିଅଛିଲୁ
କିନ୍ତୁ ହୃଦୟ ଏବଂ ଅର୍ଥପରିଷ୍ଠ ବିଷୟ ଘଟେ ।
ପୁଣି ତହଁ ସମୀକ୍ଷନର ମହୋଦୟ ଏବଂ ଜୀବ
ବର୍ତ୍ତନର ଉପର ଦେବୁ ଦେବାଦ ଅନ୍ତରୁ
ତାଦା ଅଧିକତର ଅର୍ଥପରିଷ୍ଠ ଘଟେ । ସେ
ବିଦ୍ୱାନ୍ତ କି ମନ୍ତ୍ରପ୍ରତିକଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଶ୍ଵରରେ ଦିନ ପ୍ରତିକଳ ଶ୍ଵର ପ୍ରତିକଳ
ସମ୍ମଲିଷ୍ଟରେ ରହୁ ଭାବା ତେଣା ପ୍ରତିକଳ
ଶ୍ଵରାରୁ ସମ୍ମାନକ କ୍ରଦେଖରେ କର୍ମଶିଳ୍ପ ଧର୍ମ-
ବର୍ତ୍ତନର ସୁଦିଧା ହେଉ ଲାଗୁ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଜ୍ଞାନରେ
ସମ୍ବାଧେଶ ଅଧିକ ଅସୁଦିଧା ବୁଝୁଥିଲା ।
ଏଥାରୁ ବାହେ ଜ୍ଞାନିକରେ ଦେବକଳ ସୁଦିଧା
ଅଧେଶା ସରକାରୀ କର୍ମଶିଳ୍ପର ମୁଦ୍ରା ଅନ୍ତରୁ
ଦେଇପାଇଲୁ ତେଣେ ଏବଂ ନୀତି କରି ଅଟେ ।
କେବମାତ୍ରେ ଅଧିକା ଧଳ ପ୍ରାଣ ହଜାର ଟ ଦୁଇ
ଲକ୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟର ନମନ୍ତେ ଦିଲ ହୁଏଇ ଦେଇପାଇଲୁ । ଯେହିଁ
ମାତ୍ରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରୁଥିଲୁ ଯେମାକବଳ୍ପ
ସୁଦିଧା ପ୍ରତି ଦୁଇଁ ବରକାରୁ ହେବ କାହିଁ ନାହିଁ
ସେଇମାନେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବକଳ ହରି ନିମ୍ନ-
ନେ ନିର୍ବାହ କରିବା କାରଣ ସେହି ଅର୍ଥ
ଦେବକଳରୁପେ ଦେବ କରୁଥିଲୁଛି ଯେମାକବଳ୍ପ
ଶ୍ଵର ସୁଦିଧା ବେତିବାକୁ ହେବ ଏ କେମନ୍ତ
ହର୍ମର ? କେନ୍ଦ୍ରରେ ସରକାର କର୍ମଶିଳ୍ପର
ଦେବକଳ ଭାବ ସମ୍ମାନ କରିବାର କରିବିଲୁ
ଏହି କି ନାହିଁ ଦେବକଳ ମଧ୍ୟ ହେବା
କିମ୍ବା ? ସେଇଁ ସାହୁଧାରୁରେ ସେଇଁ
ଶ୍ରୀଶ ପ୍ରତିକଳ ଭାବ ସରକାର କର୍ମଶିଳ୍ପର
ଦେବକଳ ଭାବ ସମ୍ମାନ କରିବାର କରିବିଲୁ
ଏହି ଏହିକାରି କରିବିଲୁ କିମ୍ବା ? ଏହିକାରି
କରିବାର ନିମ୍ନମ ମଧ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଯଥାନ
ଯେତେ ମାତ୍ରେ ଅବଦେଲା କରିବେ ସେମାନ୍ତ
ପ୍ରଧାନ୍ କି କେବେ ପଢ଼ିରାବୁ କିମ୍ବା
କରିବାର ନିମ୍ନମ ମଧ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଯଥାନ
ଯେତେ ମାତ୍ରେ ଅବଦେଲା କରିବେ ସେମାନ୍ତ
ପ୍ରଧାନ୍ କି କେବେ ପଢ଼ିରାବୁ କିମ୍ବା ?

ପୁଲସ ଏକେ ଅମ୍ବୁ ଅମ୍ବତା ଲେଖି ଦେହେ
ବିଶୁର ବିଶୁଟ ଗମନ୍ତ କାହାର ଅବଧିର ନାହିଁ ।
ସେହିବ ଦେହ ଘୁଲସ ମୋହଦମାର ଅନୁସନ୍ଧା-
ନ କେଳେ ଲେଳେ ଯାହା ବହୁବେ ଯାହା ତ
ଲେଖି ଅଧିଶାମନରୁ ଉଚ୍ଚାରୁ କରି ଲେଖିବେ
ଅଥବା ଏକ ବିଥାରୁ ଅନ୍ୟ କଥା ବୃଣ୍ଡିବେ
ଦେବେ ସେ ଅଛ କେତେ ଅନିଷ୍ଟ ହେବ
ଯାହାକର ହୀଏ ଦୂର ଅଛ ଯାହାକୁ ଦୂର
କହିବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ତଥା କମ୍ବିଶନଙ୍କ-
କର ଅଛ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅପରି ଏହବି
ସମନ୍ଧିରେ ମହାପ୍ରଥାକ ବନ୍ଦୁର କିମ୍ବେଷ
ପ୍ରତିବ ଥୁବାରୁ ଶବମଠାରୁ ଅମ୍ବ ମୋହଦମାର
ପର୍ବିନ୍ଦୁ ଲିଖେଥାର କେହ କାହାର ବିଶୁଷରେ
ଦିଲ୍ଲି କହନ୍ତା ବୋଲି ବିଶୁର ନାର୍ଯ୍ୟର ବଢ଼ କର
ଦୂର । ଏଥାରୁ ଘରବିର୍ଦ୍ଦର ସମସ୍ତ ଦେଖରେ
ଦିଲ୍ଲୀରେ ମହାପ୍ରଥାକି ମାନ୍ୟ କରନ୍ତି ଏହ
ମହାପ୍ରଥାକ କବୁ ପ୍ରଥା ସବୁତରେ ପ୍ରତିଲିପ
ଶ୍ରୀତା ପ୍ରତିକ ଦିବଦିନ ତତ୍ତ୍ଵ ଲୁଧ କରେଥା
ଯଥାଲଭରୁ ଉଠିଗଲେ ବହିଁ ର ଅବେଦ ବନ୍ଦବ-
ହାର ଦିପର ଉଠିଯିବ ବୋଧଗମନକେନ୍ତର ଜ୍ଞାନିଁ ।
ପ୍ରକୃତରେ ମହାପ୍ରଥାକ ଯେବେ ଏହେ ଅନିଷ୍ଟର
ଶୁଣ ତହିଁ ଅଛ ତହିଁ ଥିଲା ଜାଗାରୀଆଜି
ପରିଦି ହତାଇଦେବା କଳା ବହୁର ମୁକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଜୀବାୟ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟଦେଶର
ବିଶେଷ ପ୍ରଧାନ ଦିଶେଶର ରାତା କରିବାକୁ
ଥାବରୀ ହେବେ କି ? ସନ୍ଧେପରେ ତଥା କମ୍ବିଶ-
କଲ୍ପ ଅନେକ ଆମାକ ମସ୍ତକ ପୁନ୍ରୂପୁ ଏହ
ରାତା ବହୁର ହେବା ଭାବିବ । ଏହ ପୁନ୍ରୂପୁ
ପୂର୍ବ ଅଧିକାର ଗୁରୀ ସମସ୍ତ ସକ୍ଷେତ୍ର
ଦେଇ ଖାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କି ଏ ସବୁର ବିବେତକା-
ରେ ତଥା କମ୍ବିଶନଙ୍କ ଅତେଷ ନିରାଜ ବରକ
ଜଳକ ଏକ ଅନ୍ଧାୟ ଏହ ଏହ ଆଦେଶର
କିମ୍ବା କରିବା କାରଣ ଉତ୍ତିଥ ଗର୍ଭମେଶକୁ
ଅନ୍ତେକଳ ପତ୍ର ପଠାଇକାର ହୁଅଛି । ଆଦେ-
ଶତ ପ୍ରମୁଖ କର ଆମାର ଅଧିବେଶନରେ ତଥା
ପ୍ରତି ବରବା କାରଣ ଗୋଟିଏ ସକ୍ଷମିତି
ପଠିତ ହୋଇ ସମ୍ମ କରି ହେଲା । ବୋଲିବ
କାନ୍ଦୁମୁଖ ସେ ସବୁର କିର୍ତ୍ତାରଣ ଏ ପ୍ରଦେଶ
କାମୀ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତିଥଙ୍କ ମନୋମାତ ହୋଇଅଛି
ଏହ ସମସ୍ତେ ହିନ୍ଦାନ କମ୍ବିଶନଙ୍କ ଅବେମରେ
ହୁଅଥିବ ଏ ପ୍ରମୁତି ହୋଇଅରନ୍ତି । ତଥା ବନ୍ଦି
ଶିଳ୍ପକ ବନ୍ଦମନସରେ ନାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଆଜି

ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ସେ ବଧକ ପତ୍ର ଅଛି ବାଲୁ ଅଳ୍ପ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବିଷବ ଘଟିଥାରେ । କୌଣସି
ଦେଶର ଜ୍ଞାନା ଗବହୁମେଳକ ଆଦେଶ ମନ୍ତ୍ର
ଛଠିଯିବା ଅସ୍ମୁକ ମାତ୍ର ଏହା କିମ୍ବୁ ସେ
ଦେଶୀୟ ଜ୍ଞାନା ଉତ୍ତା ଅନ୍ୟଜ୍ଞାନରେ କବେଳା
ଏ ଅହାଲକର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଲୋକଙ୍କର
ଜୀବର ଧୀମା ରହିବ କାହିଁ ।

ସାଧୁତିକ ସମାଦି ।

ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହୋଇଥାଏ । ୧୨.
କେତେ ଅର୍ଥରୁ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଅର୍ଥରୁ ଜୀବନ ଲଭ୍ୟରେ
କି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶାଖା ପଦମ ଦେଇଥାଏ । ହୋଇ ଛାଏ କଥାରେ
ସୁଧା ଦେବ ।

ପଶୁ ଓ ମାନସଗତକୁ ଦେବତାଙ୍କର ମାତ୍ର ଅତି ହାଲ
ଏ ନିଷାନକୁ ଅଛିଅଛି । କିମ୍ବାରେ ବନ୍ଦକର ମାନୁକ ସଙ୍ଗେ
ବେମାଳାଙ୍କର ହୃଦୟ ହେବାର ଦୀଆ ଦେବତାଙ୍କା ।

ବିଜ୍ଞାନ-ଶକ୍ତି ।

ଶେରା କବେଳକୁ ବରଷରେ କମ୍ପୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା
ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଓ ତେବେ କବେଳକୁ ବାହୁ କରିବାକୁ ଦେଖିଲାମାରେ ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନ
ହେଉଥିଲା ସବୁ ମହିମାରେ କଷିକାପିତା
ହୋଇଥିଲା ।

ତେ ମାନ୍ଦ୍ରେଷ ଓ ଜେପଣ୍ଡା ବଲେବତଳ ବାବୁ
ଠାରୀକବାରୀ ସୁର୍ଯ୍ୟା ହୁମ୍ର ସତର ମହିମା ତେବେ ମାନ୍ଦ୍ରେଷ
ଓ ତେବେ କଥ ବାବୁ ଗାମୋହାର ବ୍ୟାକୁର୍ତ୍ତ ବଲେବତଳ
ସତର ମହିମା ଓ ତେବେ ମାନ୍ଦ୍ରେଷ ବାବୁ ଗାମୋହାର
ଏବଂ ବ୍ୟାକୁର୍ତ୍ତ ସଶବ୍ଦ ଛାନ୍ଦିତଳ ବନ୍ଦର ମହିମାରେ
ଅଧିକାରିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଅହ କୁନ୍ୟ ମାରିଛୁ ଓ ତଥା ବଲେଖିଲ ମି ଜଳ
ଦୂର, ବ, ଇନ୍ଦ୍ର ମାଲେଶବ ପଢ଼ୋବୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅଧିକ
ଦୂର ଏବଳେ ୩୫ ପ୍ରଦୀପାର ହେଉ ମହିମାମାରେ ଅହ
ଶ୍ରାପିତ ହେବେ ।

ପୁରୁଷ ଦେଖ ମାତ୍ରକୁ ଏ ହେଉ ବନ୍ଦିଦୂର ଜାଗ
ନିର୍ବିନ୍ଦୁ ଯୋଗ ସବ ଧାରା ମର୍ମତାର ଅ ଦେଶ
ଥାଣୀ ଦରେଖନ୍ତର ସମରା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

କେବଳ ଏହାର ପଦିତ୍ୟଥିରୁ ଲମ୍ବନେନାହିଁ
କେବେଳ ମୌର୍ଯ୍ୟ ପଲକର ହୋବେବି ଅବସ୍ଥା ଏବଂ
ମହାଦୂର ରହୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନାହାଇ ଦେଇଲା ।

କେବଳ ମାରିଛୁ ଏହି ପଦମେତର ଆଜି
ଆଗୋଧାର କାନ୍ଦିଲ୍ ସମ୍ମ ତେବୀର ମାରିଛୁ ଏହି ମନ୍ଦିର
ପାପ ହେବି ।

ବନେବୁ ପାଇଲେ ଏକାଶର ସ୍ଥଳେଷ୍ଟା ହିଲେ
କୁବ ବାହୁ ଦଶାବୁଧ ତଳ ଦିଗହଳ କିନ୍ତୁ ଦୂର ବନ୍ଦ
ମିଛମାଦ, ଯଥ ଦେଖ କା ଆହ ମନୋର ମୟ ମାତ୍ର

ସବୁ ମହିମାରୁ, ସଂ ଯେହି କଥା କାହିଁ ଅନ୍ୟତଥାରୁ ଥାଏ
କଟକ ମଦର ମହିମାରୁ ଓ ସଂ ଯେହି କଥା କାହିଁ ଅନ୍ୟତଥା
ପ୍ରଗମ ତାର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ମଦର ମହିମାରୁ ଶାମାପ୍ରତିରୋଧ ହୋଇ
ଅଛି ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅନେକାର ଚାରୀରେ ଏହି ପ୍ରକାଶ କରିଲ
ଆର ପତ୍ରର ପଢ଼ି ଅଭିଭାବର ଉପରେ ଆଜି କେବଳେ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଗାୟ ମା ୫୦ ମିନ କାହିଁ ପରି ବୁଝିଲେ
ଏହି ପଦକ୍ଷର ସାମାନ୍ୟ ୧୦୨୦୦ ଏକମ ଅଛି କିମ୍ବାକେ
ଯାହା ଏହି ପଦକ୍ଷର ପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣନା କି ୧୧୦ ଏ
ପ୍ରେକ୍ଷଣ କୁଣ୍ଡ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଏହି ୨୫୦୦ ଘରେ କୁଣ୍ଡ ପଢ଼ି
ହୋଇ କରା ପ୍ରେମାନ୍ତରେ ଅନ୍ୟ କୁଣ୍ଡ କରି ଥାଇଲା ।

ପ୍ରତି ପୁଣ୍ୟ କେଳା ନ ଦେବାର କିମ୍ବାମନ୍ତର ଜଳ
ସହିତ ଘର୍ଷଣରୁ ଦିଗାପ ମାତ୍ରର ହୋଇଥିଲାଇ ଯାହା
ମିଳଇ । ଯାଏବୁ ମେହା କୋଣ୍ଠେଥେ ଅଧିକାର କରିଥିଲୁ
ଏବଂ କିମ୍ବାମନ୍ତର ଗ୍ରହନେ ଦକ୍ଷ କୋ ଦେଖି ପରେ କୟାମା
ନକି ଅପରେ ଉପାଦ ମୂଳ ବସିଥା ପାଇବ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଥିଲାଏହି
କର୍ମଶାତ୍ର ସମ୍ମାନ ନିରାକର ପେଇ କିମ୍ବାମନ୍ତର ବେଳକୋ କରିବା
ମୁଁ କରିବା ମୁଁରୀ ଶାକାର କରିଥିଲୁ ଏହି ସେ ଅଧିକାର
ପାଇଛନ୍ତି କରିବା କାହିଁକି ନ ହେବା ଏବେଳୁ କଂସତମାନେ
ହୋଇଥେବୋ କରି ଯାଇ ପାଇବା ।

ପଡ଼ାଇ ସୁଧ ଅଶ୍ରମରେ ଏହ ପରିଷ୍ଠ ସମାଜ ମେଳେ
ଥିଲ ଯେ ଉନ୍ନତ କୀଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରିବାରେ ବୋଲି
ଦୁଇ ଘର ମନେର ହାତୀ ଦେଇ ଅଶ୍ରମ ପ୍ରକାଶିତରେ
କେ ଅଥ ହୋଇ ଅଗ୍ରତ ବେମାରେ ରାଜପଦକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଭିଭାବ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ବେଳୀରେ ବେମାରେ ଆଜିମାରେ
ବହାରାର ଖର ଥିଲାକି ବିଜ୍ଞାନକ ଉତ୍ସବରେତ୍ତରୁ ବାଜାର
ଦେଇ ପାଇବ ବାହମେକ ଜନମାନି ପାଇବ ବାହମେକ
ମାତ୍ର ବାହମେକ ଯେ ଏ ମର ପାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଦୁଇ ଦେଶର ବନ୍ଦିତ ପ୍ରକାଶନଙ୍କେ ପାଇଁର ମନ୍ଦିର
ପ୍ରକାଶନ ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁର ମନ୍ଦିର
ମିଶ୍ର।

ତଡ଼ାଳ ପ୍ରକଟରେ ଲାଗିଥାଏଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କି ୧୦୦ ଏ
ଦେଖାଇ ଦୂର ଏହି ୨୦ ଟଙ୍କା କି ୨୦ ଲାଗିଥାଏ ଦୋହା ଅର୍ଥାତ୍
ଦୁଇର ଦୂର ଦୁଇମାର ଦୋଷାର୍ଥ ଦେଇଲେ ଯଳିମାନ
ଦୂରିଗାନକ ଯଥର ବ୍ୟକ୍ତି ଶବ୍ଦ କି ୧୦୦ ସେ ଆହାର କିମ୍ବା
କି ୧୫୦ ଟଙ୍କା ଆହାର ଅମର ଏହିକୁ ମୁଣ୍ଡ କରିବାରେ ଆ
ଏହି ସେ ଲାଗୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ପ୍ରଥମ ଅନ୍ତର୍ଭାବର କରିବାକ ପାଇଁରେ ଶେଷମାତ୍ରର ଜୀବ
ଜିବେତ-ଜୀବନ ବଦଳାଇବ ମହିମାର ତେବେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ
କି ୧୦୦ ମି ମିଲିଯନ ପ୍ରଦା ବିଷ କରିବାର ଏହି ଅର୍ଥ
ପରିବାରକୁ ଆମ ହିଁ ଉପରେ ପରିବାରକୁ ଦିଲାଇ ।

ମେଘଦୂଷିଣ ପଥର ଉତ୍ତରବା ଅନ୍ଧମୁଖ ଲାଗୁ କରି
ମୃତ ଅଜୟ ହେଠାର ହେ ଶଳକ ଘେରିବାରୁ କଥାର
କି ବନ୍ଦମାତ୍ର । ସବର ଚତୁର୍ବାରୀ ଥାଏ କେତେ ପ
ଦୋଷକାରୀ ଏବଂ ଏହି ମାନୁଷ ପର୍ବତରେ ବସିବା
ଅଭିଭୂତ ହେଲାମା ।

କିମ୍ବା ସମେ ମୁଣ୍ଡ କର ଦୟ ଏବଂ ହୋଇଥିଲ କିମ୍ବା
ସରଗାର୍ତ୍ତ ଜାଗାର ଘନା ଅପରା ସୁଖରେ ଏବଂ ଯାହାମୁଣ୍ଡ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା - ୧୦୫ - ୧୦୬ - ୧୦୭

କରୁଥିଲାଟାରେ କମେ ମେଟ୍ରୋର ଅପରାଧ ଥି ଏ
ହେଉଥି ହାତିପାର ପ୍ଲଟରେ ଥର୍ମ ବେଳ ଦିନ ଉପରେ ଥା-
ଇବନ୍ଦିମାନଙ୍କ କରାର ଥର୍ମ । ଖୀର ଆପାତ କାହାକୁ ଗୁରୁ-
ତରିଯକ ସବୁ ଗାହାର କାହାର ଅଣେବେ ବାବା କି ଯଥ ।
ହେବାର କମାର ଶଷ୍ଟାରୀ ଏବଂ କରୁଥିଲାକୁ ସମାଜ ଅବେ-
ଳାପ । କରୁଥାକୁ ଅବେଳା ହେଲୁ ସେ ଥିବା କମ ହେବାର
ଅଣ୍ଟ ମୋହାରି ମାତ୍ର ହେବାର କଲ ସେବନ୍ତୋର କା
ହାବ ପ୍ରାଣ ସମ୍ମ କରିଛନ୍ତି ।

କେତେ ମାତ୍ରର ଶୋଷ ଘରୁଦର କୁଗୁଡ଼ିଆରେ ଏହି ସାତ୍ରା
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଇଥାଏ ଯଥିମ ଦୋଧିଲ ଯାଉ ଅଛି ଅନ୍ତରୁ ବାଜ
ବାଗର ସମ୍ବାଦ ନିରାଜ । ଯାତ୍ରା ମାତ୍ରେ ଦେଇଲା କୋତ୍ତିଥାର
ଏବେଳେ ଏହି ଲଜ୍ଜାର ବିକ୍ରି ଦୂରରେ ଅବାକୁ ପାପ୍ର ହେବା
ଟେ ଲାଗିମାର ଫଳିତ ପରମ ହଜାର ସିଦ୍ଧା ହଜାର ଅବା
କୋରସି କୁର୍ଦ୍ଦହା ଏହି କାହା ।

ମାତ୍ରମନ୍ଦିର-ସମ୍ପଦ

ଏହି ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଗତ କେବଳାର ପ୍ରାମାଣିକ ଦର୍ଶକଙ୍କ
ଠାକୁରଙ୍କାଳ ଦେଇବ ସଂକଳନ ସାଥୀରେ ଦୟା ପାର୍ଶ୍ଵର
ପରେ ଏବଂ ସୁଦୃଢ଼ାଣୀ ଅଛି ତାହା ମୁହଁକାଳ ହାମରେ ବାଜାର
ଧାରାରେ ଯତାକ ଅମ୍ବାକା ମାହିମାଜେ ସେଠାରେ ଶ୍ଵାସ ଓ
ପ୍ରତିକ ଅବ୍ଦି ବରାତାଥରେ ଏହି କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପାଇରେ
ପଥର କବା ହୋଇ ତଳ କମଳାବନରେ ଯେ ଏକ ବୁଝିଲ
ଅପା ତାହା ବୁଝିଲାନ୍ତି କବ ହୋଇଥାଏବନାର
କରିମାନ୍ଦ ହେଉ ପ୍ରତିକ କବ ବାହାର ପାଇଗାର ଶାହୀ
ପାଇଗାର କବ କରିପଥରେ ଏବଂ ଶ୍ଵାସର ବାର ଓ କବ
କବ ହୋଇ ତାହା ଏହି ଏହି ଉର୍ବଳ ବାହାର ଅଛ ଯେ
ବସନ୍ତର ଯାହା ମାହିମାବନର ପ୍ରାଚୀ ବନିବା ଦେଖିଆଇଲୁ ତାହାର
ବସନ୍ତର ଯାହା ମାହିମାବନର ବସନ୍ତର ବନିବା ଦେଖିଆଇଲୁ
କବିତା ହୋଇଥାଏଇ / ୬ ବିଷ୍ଵାସର ସ୍ଵାମୀ ଉଦ୍ଧବାତ୍ମନୀ
ଯୁ ବାହାର କବ କବ ମିଶ୍ରପୁଣ୍ୟାଶୀଳ ବନିବାପେଦ୍ବାର
ମେହ ତଥାର କବ ପକ୍ଷିଗରେ ଲାଗୁ କବିତା ପଥ ବାହାର
କବ ଏବଂ ପୁରୁଷ ଲାଗୁ ବାହାର ମହି କବିତା ପଥରେ
ପ୍ରାଚୀବଳ ପାଇବାର ତାହା କେବଳ କମ୍ପେଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଇଲା
ଏବଂ ପରିପାତ ଦେବାର କବିତାରେ ଲାଗୁଥାଇଲୁ କବି
କୁରୁକ୍ଷୁର ମାଲିକ, କରେଣ୍ଟା ଆହୁବାଣୀକର ଦେବାପତମବନ୍ଦ
ପାଇନରେ ମିଶ୍ରକିଣିଗାଳ ଅନ୍ତର୍ଭବ ଆ ୨୦୦ ସାଲୁ
କେବେ କବିତା କାହା ହୋଇ ଅଛ କି ସେମାନେ ମହିନେ
ପାଇନରେ ରକ୍ତ କପ୍ରିୟ ଉର୍ବଳ କାନ୍ଦିବ ମାହାର ବନିବା
କେବେ ସହ୍ୟାର ବସନ୍ତ ଦେବାରୁ ହବେଇ ମିଶ୍ରକିଣିଗାଇଲୁ
କୁ ଲାଗୁ ବିକାଶ କର ପଦ୍ମାଶୀଳ ତ ପାଇବାର ବନ୍ଦୁକିଳେ
ବସନ୍ତର କରିବ ତାହା ସେମାନକ ହେବାର କି ମେମାନେ
ପରିଷ୍ଵାର ନ ହେବାର ବସନ୍ତ, କାହାର ବାଧି କି କୃତ୍ୟକ ତେବେ
ପରିଷ୍ଵାର କବାର ମର୍ମ ମତେ ମିଶ୍ରକିଣିଗାରୀ କଥା କୃତ୍ୟ
ପାଇନର ଅଧ୍ୟାବରରେ ହେବ କାହା କ୍ରେତ୍ର ପରିବାହର
ଭାରୀରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବ କବାର ହେବନ ଠାକୁରାଳିନର
ପେଇବ ମାନ୍ଦିବ ମନ୍ତ୍ର ବନ୍ଦୁରେ ଯେ ଏହି ଏହା
କବିତା କେବଳାରୁ କବିତା କବ ତାହାର ପେଇବରେ
କରିବା କରିବାରୁ ଅନୁଭବରେ ୩ ୨୦୦ ମାରୁ କଥା କଥା
କହିବ କାହାରେ କରିବାରୁ କରିବାରୁ କରିବାରୁ କରିବାରୁ
କରିବାରୁ କରିବାରୁ କରିବାରୁ କରିବାରୁ କରିବାରୁ

ବାଜରେ କେଲେ ସେଇବେ ଯେ କୁଟୁମ୍ବ ମାନିବ
ମାନଙ୍କର କୌଣସି ବ୍ୟାପାର ଦେବ ତାହା ହୃଦୟଶାରୀମା-
ନେ କେମ୍ବୁରେ ସେପରି ମୂଳ ଏ ଚର୍ଚନାର ଦର୍ଶନକୁ
ଦେବିଗୁରେ ଦୟାଥିବେ ସେପରି କିମ୍ବନିପାଇଛନ୍ତି କୌଣସି-
ଏ ବ୍ୟାପାର ଏ ଦେବକ ଏବଂ କୁଟୁମ୍ବର ନଳ ସହିତର
ରହିବାରସେ ମିଳିବିପାଇଛନ୍ତି ସକଳ ପଦଶାଳ ଥିବେ ଏହି
ପ୍ରତିବର୍ଷ କୁଟୁମ୍ବ କରୁ ଦଳ ଥାଏ ଅବ କାହାରକୁବି ତେବେ
କମଗ୍ରେ ପେ ବ୍ୟାପ ଦେବ ତାହା ବନ୍ଧୁଶବେ ସମ୍ମାନ ଅବଶ୍ୟକ
କେ କୁଟୁମ୍ବ ମାନବମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ସେ ସେମାନେ
କ୍ଷୟ ମିଳିବିପାଇଛନ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନକରେ ଶୁଭ୍ରବ ହଥାମ
ପଦବାର କମାଟେ ବେମାନକୁ ସବୁରେ କୌଣସି ବ୍ୟାପାର
ଏ ଦେବାରସେ ମିଳିବିପାଇଛନ୍ତି କୁଟୁମ୍ବ କମୋଦିକୁ

ଏଠାରେ କଷତ୍ର ଦେଖିବେଳେ ଅଛି ଦେସପାଇ
ପ୍ରତିତ ଦେଖିବା ଗ୍ରାମରେ କଷତ୍ର ଦେସର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟକ ହୋଇ
ଦେଇ ମଧ୍ୟରେ ଦେଇଁ ମଧ୍ୟରେ ପଥର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି;
ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ଆହାର ସ୍ଥା କଷତ୍ର ଦେଇ
ହୋଇ ଅଛି; ପାଇଁ ସମୟରେ କଷତ୍ର ଦେସିଲାଜେ କଷେଣ
ଦେଇ ପାଇଥାଆଏ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ମୁଣ୍ଡର କବି ବିଶେଷ ଶାର ହେଉଥିଲା । କବ ତାଙ୍କ ଦିନ
ପାଇଲେ ଅଧିକର ଜଳମ ହାତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଫଳ-
ପାଇଁ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା । ଏଥିପୁଣ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହୁଏ ଏଥିର
ଜଳ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା ଓ କରାତାଗାତ ମୂଳ ହୋଇଥିଲା ।
୧୩ ମାଁ ଏଇ ଦୂରପ୍ରକଳି ମମୟରେ ବୟାପାକ-
କିତ ମନ୍ତ୍ରପରିଚାଳନା ମୌଳିକୀରେ ଯୋଗିଥେ ରାମ୍‌ପାତ୍ର କାବ୍-
ଯୋତ୍ର ହୋଇ ଥାଇଥିଲା । ପାଇଁ ଯେ କିମ୍ବା କା କର
ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଇଥିଲା । ଅପରାହ୍ନର ସାଥେ ମାଝରେଟୁଠି
ବସୁଂ ହୋଇରେ ଉପରିତ ଆର ଥିଲା ଜଳକାରୀ ସବାର
ବିଶେଷ ଉତ୍ସବର ବିଶିଥିଲେ ଓ ଏହି ମମୟରେ ମୁହଁ ଦ
କୋଳଥିବା ମାଳମାଳ ଅବଦ ପାତ୍ରମାନଙ୍କ ବରେ ରଖାଇ
ଯାଇଁ ଉତ୍ସବ ସବାର ସ୍ଵର୍ଗ ନିଷ୍ଠା କରିଲାଥିଲେ କିମ୍ବା
ଦେଇଥିଲା ଏହି କି ଯେହିକିମ୍ବା ପୁଣ୍ୟ ମମୟରେ ଏହି
ଦେଇଥିଲା ଏହି କାହିଁ କବାଳନ ହେଲା । ଉତ୍ସବରେ
କବାଳନ କିବିଧି ଅଛି । ଏକ ଜାଗରେ ନିଷ୍ଠ ଏହି କବିଦିଲ
କିମ୍ବା ହେବାଲାର କିମ୍ବା ଏହିଆମାନାର କବିଦିଲ କବି
କିମ୍ବା ହୋଇ ଥାଏଁ ।

ଅସମାଙ୍କଳ୍ପର ପଥ ହେଉ ଅପସବ କୃପାକୁମରଙ୍କଳ ପଦିଷ୍ଠ,
କାଳି ଗଂ ଦେବବାଜ କୃତକ ଶନୀଯ ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦୁ ।

କୋହାଳ ଦେଉଳଙ୍କ ଅଗାମଗ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଥାଏ
ଯେତାର ମହାଶୁ କଟକ ଶାନ୍ତିକିରଣ ହେବାର ଆଜାଳ
କେ ଥାଏ ଶେଷକୁ କୋହ ଅଧିକରିତ ।

ବିଜ୍ଞାନ କେତେ ସମ୍ପଦ କରିବାକୁ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ପଦ-
କରିବାକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରିବାକୁ ।

ଏଠାବୀର ଲାକ୍ଷ୍ମୀର ନାରୁ କରିଥିଲୁ ସେ ମାତ୍ର କର
ଛି ପରିବହି କରିବାର ମାହାତ୍ମି ଶାକରେ କଟିବ ମଳା-
ର ପାଇଁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟମନ୍ୟ କିମ୍ବା ପରିପାଳନାରେ

ଅଳୁଫଳ ଦେଇ ପ୍ରାୟ ୩ ଟ କାକାଟ ପାଇଁ ମୋ ୨୦୩ ଟଙ୍କା
ତ ମୋ ୨୫ ଟା ଦୋଡ଼ା ଟ ଦେଇବ ଲାଇ ସମେ
୧୨ ଏବଂତର ଜୀବିତ ଦେଇବରେ । ୧ ଶହ ନ
କରୁଥିବ କରିବର ସୁଧ ଦରଖାରେ ଯାମା ବିଶିଷ୍ଟରୁ ।

ପ୍ରେରିତଥାରୁ
ପଢ଼ିପ୍ରେରିବଳ ନଗାମତୀ କିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ-
ମାକେ ଦ୍ୱାରୀ ଲୋଡ଼ି ।

ମାତ୍ରବିନ୍ଦୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ପାଇକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କମଳାଶ୍ରୀ ପାଠ୍ୟରେ ।

ମଦ୍ଧାଶ୍ରୟ

ଅସୁରେଇର ସୁଲଭ ୨ୟ ଶେଷର ଜୀ କହି-
ଥର ଉଥ ଅପଣଙ୍କ ପ୍ରାଚୀଏ ପ୍ରକାଶର ପାପିକା-
ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରିଛନ୍ତି ଯେ “କୋତିଷ ହାସୁ-
କମାଳର ବୃଦ୍ଧାଶମାଳକ ପର ଉପନୟନାବ
ଦଶ କର୍ମ ହୋଇ ଆରେ ତ ନା” ସେ କଷ-
ୟରେ ଏ ସର୍ବ ବେଳେକ ଶାହ ଅଗ୍ରବଳା
କର ପେରୁ ନଈ ପ୍ରେର କଲେ ହାହ ପ୍ରେବର
କର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଥିଲୁ ସେ ସାଧାରଣୀକ ଶିଖ-
ବାଦ୍ୟ ଏହା ପଢ଼ିବାର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ପ୍ରଭାସ କଲେ ବାଧିବ ହେବ ।

ଦେଖିବା ନୀତିମାଳେ କ୍ରାତୁର ପଢ଼ିଥାବ
କଲୁହୁଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ଡ କୁହୁର ଏମାକେ ସଜ୍ଜର
ବାଚିବାକୁ ଅଟଳ୍ଟ । ପ୍ରମାଣ ଯଥାଃ ପତ୍ରିବ
ସଫନ୍ତେ ମୁଣ୍ଡ ଦର୍ଶନେ ଯଃ ଅଥ ମୁଖ୍ୟାଦେବୀ
ଶାଶ୍ରୋଧଗାନିଧ୍ୟସ୍ଥକୋଷ୍ଠନାଟ ସକ୍ଷମାଃ ପର-
ମାରୁମୟକୁତ୍ୟାସୁଥାପି ବ୍ୟକ୍ତହାରେଣ ପ୍ରଷେଷାଃ
ହେଉଳେବ୍ୟନ୍ତେ । ବର୍ଷିଗ୍ରୀ ପ୍ରହେବୋ ମୂର-
ତାର ପଦବାରୋ । ସର୍ଵକାର ରହିବାର ପକ୍ଷ-
କାର୍ଯ୍ୟ । କାଂଶକାର ତାନୁକାର ପୌତ୍ରକାର ।
ନୌଦିକାର ସକାକାର ମନ୍ଦିରାବ୍ଳାଃ । ରୈଳ-
କାର କୁମାରାଗୋ । ଉନ୍ନିମାୟ ତୁଳକାରା ।
ଜ୍ୟୋତିଷକୁମୁଣ୍ଡିକୋ । ଗୋକୁଳ କେନତ୍ରେ-
ତେଇ । ଏବେ ହୃଦୟ ଉଳକା । କେବଳମେତେ
ମୁଦ୍ରବତ ଦିକାହାଦିଷ୍ଟାର ଶୋଙ୍ଗୋଦ୍ଧବ
ଦିଶଧକାରିଣା । ଶୋଙ୍ଗୋଦ୍ଧବ ପ୍ରକୁର୍ବିଜ୍ଞ
କରିବିବିଶ୍ଵରଙ୍ଗ ଉଚ୍ଚ ବରନାତ ।

ବର୍ତ୍ତୁଷରଗମାନେ କ୍ରିକ୍ ଲୁହଣ୍ଟ ସେମାନଙ୍କର
ଉପଳପୁରାଜରେ ଅଧିକାର କାହିଁ । କେବଳ
କ୍ରିକ୍କଟମାନେ ଦଶବର୍ଷ ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରମାଣଂ
ଯଥା, ମୋତ୍ତରିଲେ ।

ପ୍ରାଚୀନାମହିତ୍ୟକୁ ବଜୀଧାରିଣୀଙ୍କୁ
ଦେଇଥିଲା । ନିଷେଳାଦାସୁଶ୍ରାଵାନ୍ତାଙ୍କୁ ରେଖାଂ ଦେଇ
ଦେଇଥିଲା । ରେଖାଂ—ପାତାମହିତ୍ୟକୁ

ନିଷେହାତି ସମ୍ବାଦପତ୍ର—ଗର୍ଜଧାରା

ମେଘନାଦୀଃ । ଶ୍ରୀଶୂଦ୍ରଶକ୍ତିରୂପାଂ ରୁ ବିବାହ
ମସ୍ତରଃ । ତେବେ ବିବାହର ଏବ କର୍ମୀଧରାଣଃ
ତୃଷ୍ଣବେତ୍ର ପ୍ରମାଣ ବର୍ତ୍ତତର ଯତ୍ତା ଦୃଶ୍ୟ
ପାର୍ଵିତାଙ୍କ ସେ ତୋରିଷ କାନ୍ତିମାତକ ମଜ୍ଜର
ବର୍ଣ୍ଣ ଅଟକୁ ଏବ ନାହିଁବା, କର୍ମୀନ୍ଦ୍ର ଓ ଦେଖେଥେ
ଏହ ତଳ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଦେଇ କର୍ମକୁ ଏମାକେ
ଦେଇବ କୁଞ୍ଚିତପୂର୍ବାବ କର୍ମର ଅଧିକାର ।
ତୋରିଷମାତରର ବିବାହ ଉଦ୍‌ଦେଶ ସମ୍ମାନ
କାହିଁ ସେମାକେ ସେହି ସମୟରୁ ଦେଇ ପ୍ରତି-
କିମ୍ବ ଆଜିନ୍ଦନ୍ମାରେ ତୃଷ୍ଣପାତ ଧାରଣ ଦରି-
ଆନ୍ତି । ତୋରେହ ଅତ୍ୟ ସମ୍ମାନରେ ଅଧିକାର
କାହିଁ ।

ପାଇଁ କରିବିଲୁଗ } ଶ୍ରୀ ବଦଳାଥ ମଣ୍ଡଳ
୨୨—୧୫ } ସବିଭାଗ-ଜାତୀୟକାଳ
 } ଅର୍ଥାତାକର୍ତ୍ତ୍ଵପଦ ସମାଜ

১০৩

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚିତ୍ରପ୍ରସ୍ତୁ ପାଇଁ ଅଧିକା
ବିଜ୍ଞାନ ପଢ଼ିବାର ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ବନ୍ଦିଦେଶିତ
କଥା ଚରଣମାତ୍ର ଦିଇବା ହେବେ । ଅଧିକାବ
ଦିନିକା ସଂକାଳର ପୃଷ୍ଠାମାତ୍ର କୁଣ୍ଡଳ ଉତ୍ତା-
ଭାଷ ନବାଧିକା ଭାବର ମାର୍ଗଶୀର୍ଷୟ ଭାବର
ପଦାନ୍ତରକୁବାବ ସନ୍ତୋଷବହୁ ଶ୍ରୀରୂପୋତ୍ତମ ଚର୍ଚା
ନିମ୍ନଲିଖିତ ହୋଇ ବ୍ୟୁତ ହୋଇ ବ୍ୟୁତ ହୋଇ
ପରେ ଦୂରତ ହୋଇଥାଏ । ଏବାର ପଦାନ୍ତରକୁ
ଶ୍ରୀ ମହାଦେଵ ଦୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ପାଇ ଦେବାବେଳେ ଘର୍ଷଣ ।
ଶ୍ରୀ ମହୋଦୟା ଭାବୁ ଧ୍ୟାକ ପଦାବ ଦିଇବା
କ୍ରମ ସ ବନ୍ଦର ଓ ଅଧିକାବ ଦିନାନ୍ତରେ
ପ୍ରବର୍ଦ୍ଧନ ଦର ଶାଖାବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରକାଶର ଆତ୍ମ
ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଅପର ସମୁଦ୍ରରେ ଭାବୁ
ପୁଷ୍ପକଳ ସମାଜ ବୁଲକ ଲଜିବା ବିଷୟରେ
ପ୍ରହାରିବା ମହୋଦୟା ବିହୁବଜ୍ଞ ହେବେ ।
ଏହା ହୁଏ ଅମ୍ବ ସମାଜେତକାର ମୁଖ କିମ୍ବାନ୍ତିମ
ଅଟେ । ଲାତା (ପ୍ରଥମମାତ୍ର ସମ ଶୁଭ୍ୟ ବେମଣ୍ଡା) ମହୁର ସମୟରେ
କେମିତା ହେଉଥାଏ ତେବେ ଜନରେ
ଅପର ବ୍ୟବହାର କରିବ ଅଟେ । କିମ୍ବା ଅନ୍ତରୁ
ସମୟେ ଦେବବର ଦାତା ଅଥବା ବିଶ୍ଵିଦା କାଣ
ଏହାର ସମ୍ଭବ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ ।
ତମୁଖ୍ୟରେ ଅମ୍ବ ଘର ମାତ୍ର ସମୀକ୍ଷା, ଶତ-
ଧର, ରଙ୍ଗ, ପାତ୍ରମାତ୍ର କିମ୍ବା କେବା ଯାଏ ।
ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚାଶ୍ରେଷ୍ଠର ବ୍ୟବହାରରେ ସେ ମହା
ଲଜିବୁ ଅଶ୍ଵା । ପରେ ଅମ୍ବ ସମ୍ଭବ କରିବାର

ବ୍ୟାଚ) । ସଠାରେ ଅକ୍ଷାନ୍ତ ଶବ୍ଦର ଯେଉଁ ବ୍ୟବ-
ହାଇ ଥୋଇଥିଲା । ଆ ଉପର୍ଗ କମଖାତୁରୁ ର
ପ୍ରଭୟ କଢ଼ିବାବ୍ୟରେ ବହାପ ହୋଇ ଜ
ଥାଏ । ମୁକ୍ତ ପ୍ରଛରେ ସେପର ବୋଲି ଛାହା ।
ଦେଖିବା ହେବନ୍ତି । (ଅକ୍ଷାନ୍ତ ସ ମହାଶ୍ଵର
ଶ୍ରେଷ୍ଠବା ପ୍ରବଳାଶତଃ) ଧୂଷ୍ଣା, ଅର୍ଥାତ୍ ମେ
ମହାଶ୍ଵର ପ୍ରଭବ କଟୁମାନବାବୁ ଅବତା
ହେଲେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠକ, (ନୃପତୁ ଅଲୋକ ମନ୍ଦି
ରିଲେ ସତ୍ତବ) ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ
ବ୍ୟବହାରର ଅଶୋଭ୍ୟ ଅଟେ ଯେବେଳେ
ପୂର୍ବୋତ୍ତର ବାତ୍ୟ ବାତକ ଟବାରିତୁଷ୍ଟ ଅଟେ ।
ନୃପତୁ ଅଲୋକ ମନ କଲେ ସତ୍ତବାର ଏହି
ଦେଖିଲୁଥିଲେ ନିର୍ବେଶ ବୋଲଥାନ୍ତା । ଧୂଷ୍ଣା
ଶ୍ରେଷ୍ଠକ (ଧ୍ୟବକ ମମାର ଦତ୍ତ ସ୍ଵାମୀର ଦେବୀ
ଙ୍ଗ) । ବର୍ମରେ ଥାଲନା ହରୁଥିବେ କ କାହା ।
ଏଠାରେ ମୁକ୍ତ ପ୍ରଛରେ (ପାଲିରେ) ତୁୟା
ଧବ ବିଶୁଦ୍ଧ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଲରେ ବ୍ୟବହାର
ହୋଇଥିଲା ଅନୁଭାବରେ (ସମ୍ବାଦବ ଉତ୍ସବର ଉପର
ହେଲା) । ଧୂଷ୍ଣା ଶ୍ରେଷ୍ଠକ (ଅତିରୁଦ୍ଧିତ
କେ ଯେ କରୁଥୁବ ସବ୍ୟ) । ସେ କଣ୍ଠର ମୋର
ହୋଇଯିବାରେ ମୋର । ଏଠାରେ ସବ୍ୟ ଓ ମନ୍ତ୍ର
ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଅଶୋଭ୍ୟ । ଏଠାରେ
ସମ୍ମତ ଶବ୍ଦରେ ସାହାରୁ ଶୁଣ ଶୁଣି ବା ଧରିବାରୀ
କବନ୍ତି । ଉତ୍ସବାଳାକାରୀ କବନ୍ତି । ତେବେ ସବ୍ୟ ଓ ଏବୁ
ଧବ ଦ୍ୱାରା ସହିତରେ ବିଶର ଅନ୍ତିତ ହେବନେ ।
ଧୂଷ୍ଣା ଶ୍ରେଷ୍ଠକ (ଯେହି ଯେ ମୁଁ ମୋର ଯୁଦ୍ଧ
ମାଜଦ କାହିଁ । ଜାଗି କ ପାରିବ କେହି ରଜ୍ଞିକା
ପ୍ରିବି) । ଏଠାରେ ମୁକ୍ତ ପ୍ରଛରେ (୫୬୩) କିମ୍ବା
ଧବ ବିଶୁଦ୍ଧ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଲରେ ବ୍ୟବହାର
ହୋଇଥିବା ସୁଲେ ଅନୁଭାବରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବ
ହାର ପରିବାରର ଅବଦତ କିମ୍ବା କି ? ଧୂଷ୍ଣା
ଶ୍ରେଷ୍ଠକ (କ କରିବ ନକ ମୋର ନୁହେ
କିଷ୍ଟରୁ ପିରୁମେହ ଶତ ପେଶୁ କଲ ଗାହାର)
ଏଠାରେ ଯେତା କଥ ? ଦେବୁ ଦୁଇକୁ ଧନ ?
ଜାହା ହେଲେ ସମ୍ମାନ ପରିବାର ଯେବାର
ଥୋଇ ଯିବ । ଧୂଷ୍ଣା ଶ୍ରେଷ୍ଠକ (ପ୍ରସବ ତତ୍ତ୍ଵ
କେ ମୋରେ ବହୁମା ହେବ । ଶୁଣି ଅମ୍ବମା
ମାକର୍ମୁ ବନେବ ଯାଇ) ଏଠାରେ ଶୁଣି ଯେବାର
ପିତା ଅତ୍ୟାରୁ ପରି ବର୍ତ୍ତି ଅମେ ପାଇ ସମ୍ମାନ
କିମ୍ବା ପରି ବର୍ତ୍ତିବିନେବା ଅବଦତ ଅପନ୍ନାପଦା
କିମ୍ବା ପରି ଯେ କମ ସମ୍ମାନ ବିଦ୍ୟାରୁ କିମ୍ବା

ଷେଷ କର୍ତ୍ତା ଏ ନୟମର ଲପନ ହୋଇ
ସ୍ଵଗାରୁ ଏହି କଣ୍ଠରେ ଲବାଦ ହୋଇ ଥାଇଲା
ବାହଁ । ପୁଅ ଖୁ ଶ୍ରୀର ମେଟି (ତାଙ୍କ ଯେବେ
କିନ୍ତୁ ଚାପା ମହାମାୟା ହଁ, କେଣ୍ଟର ସମୋ-
(ଜୟା ସମୋହିତ ଭଗତ) ଏଠାରେ ମୂଳପ୍ରତିକଳେ
(ଭୟା) ଏ ବକର ପେଣ୍ଟର ଥିଲାବ
କହିବା ଆଜିଥିରୁ ପ୍ରମାଦକ ବିଧୟ ଥିଲେ ।
ପୁଅ ଖୁ ୧୭ ଶ୍ରୀକ (ଯେହଁ ଫର୍ମ୍‌ପ ହାଲର
ଦେଇଁ ସ୍ଵର୍ଗ, ଦେଇଁ ତାକୁ କୋଇଲେ କା
ବେ ସମୁଦ୍ରକ) ଏଠାରେ ନଥ ସମୁଦ୍ରକ ଘନ
ଧର୍ମଶୈଳୀପେ ବ୍ୟବହାରିତ ଥିଲେ । ପୁଅ ଖୁ
ଶ୍ରୀ ୧୮ କ (ତଥ ଅନ୍ତରେ ସବେ ହେଲୁ
ପରିବାର) ଏଠାରେ ହେଲୁ ସ୍ତରେ ହେଲୁ
ଶବ୍ଦ କାହିଁତେ ହୋଇଥିଲେ କିଛି ଦେଖ
ପଡ଼ନ୍ତା ବ ? । ଶ୍ରୀ ୧୯ କ (ବ୍ୟବ୍ରିତ ପୁଣିନା-
ନନ ହୋଇ ହେଲେ ପାଦାନନ) ଏଠାରେ
କୋଥ କରେ ମା ବୃଦ୍ଧ ହେଲେ ଏପରି ପ୍ରଯୋଗ
କି କରିବା ସମ୍ଭବ ଲବାକର ତୁମ୍ଭୟ ନୁହେ କି ?
ଶ୍ରୀ ୨୦ କ (ବାହାର ସେ କେଜିବୁଣି ଏକ
ହୋଇଥାଲ ମିଶି) ଉତ୍ତଳଶାହିଜାର ତର୍ହା
ସମୟରେ କେତେବୁଣି କାହାର ଅଭାଗରୁ ହେଲାବି
ପସ ? ପୁଅ ଖୁ ଶ୍ରୀ ୨୧ କ (ପଦମ୍ଭେ
ସବକ ଦେବ କେତେବୁଣି ସମ୍ଭବ ହର ଅନ୍ତରେ
ଅଲୋକ ଅମରଜଗା) ଏଠାରେ କେତେବୁଣି
ମଧ୍ୟରେ କର୍ମଗାତ୍ର ହୋଇବୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର
ମଧ୍ୟରେ ଡାଟାବେଲେ କଲାପାରେ । ପୁଅ ଖୁ
ଶ୍ରୀ ୨୨ କ (ପ୍ରକାଶଦେଲେ କମପ୍ରିୟ ହେ-
ଇବ ହୋଇ) ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ କମପ୍ରିୟ
କାହିଁ ହୋଇଥାଏ କୁଞ୍ଚ ଏପରି ପ୍ରଯୋଗ କରିବାର
କୁଣ୍ଠ ଥିଲା । ପୁଅ ଖୁ ଶ୍ରୀ ୨୩ କ
(ବିଦ୍ୱାରେ ଶୁଣି ଧରେ ସେ ଦିଗବିଜ୍ଞାନରେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେଉସ ଧରେ ସେ ଦିଗବିଜ୍ଞାନରେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେଉସ ଧରେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରତିକ୍ରିୟ
ପ୍ରକାଶର ଧରନ୍ତର ବନ୍ଦିବିଧ ପ୍ରକାଶର ହୋଇ-
ଥାରୁ ପରୋରେ ସେ ମରାଇବି । ସେମାନ
ମହିଳାବିରାମ ମହିଳାବିରାମ କରୁଥିଲା (ଅଧିକ) ।
ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ପୁନରେ ପ୍ରକାଶ ଓ ମରାଇବି
ପ୍ରକାଶର ଅଭାବର ଧରନ୍ତର ପ୍ରକାଶର ହୋଇଥିଲେ
ପରିଶ୍ରବ ହୋଇଥାଏ । ଶ୍ରୀ ୨୪ କ (ତରୁ
ରଜାକଳ ପରେ ବୁନ୍ଦ ମିଳେ ସମୋଗେ
ବକ୍ରଅମୂଳ ରଥରେ କୋପଥର୍ମାଣ) ଏଠାରେ
ମନ୍ଦିର ଧରି ବୁନ୍ଦ ବ୍ୟବହାରରୁ ଦର ଅଛି ଅବା
ଅଧିକ ପରମାଣୁ କାହିଁ ପରି । ପୁଅ ଖୁ

ଶ୍ରୋ ୨୭ ଜାତି (ସେ ସେ ଉତ୍ସଦ୍ଧି ଶ୍ରେଣୀ ବେବଳ ଚାଲିଥିଥିଲା) ପୁ ୧୫ ଶାଶ୍ଵତରେ (ରାଷ୍ଟ୍ରସେଇ ବନ୍ଦଦିନରେ ବିଦ୍ୟାଲୟ) ଉଦ୍‌ବନ୍ଧି ଅଛେକ ପ୍ରକଳିତ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅବାସନ୍ତହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ଦେଖି ଏ ପ୍ରକଳ ପାଠରେ ତରୁ ମାତ୍ର ଆଜନ ଅନୁଭୂତି ବହିପାଶ୍ରଳୁ ବାହି । ନିମିଶ— ପରିଶେଷରେ ବିଦ୍ୟାଲୟ ସେ ବାବନୁରେ ଅବଶୀଳନାରେ ସମାଲୋଚନା କରି ଅମ୍ବର ମନ୍ୟାଳ ମନ୍ଦିର୍ୟ ପାଇବାର ନିରହୁ । ଅନୁ ଗୋଟିଏ ବାବନ୍ୟ ମେଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅନ୍ତର ସମ୍ବଲପରେ ସମ୍ପଦ ସାହିତ୍ୟ ଓ କବିତା ସାହିତ୍ୟ ପାଇଗୋଟିଏ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ କମଳପକାରୀଙ୍କ ମନୋକର୍ମୀ ଭାବର ଅଜନମ ମଧ୍ୟରେ ରେ ଆବର୍ତ୍ତି ପ୍ରାମାଣ୍ୟା ହେଲନ୍ତା ଯାଇ ।

୪୪୧୫ } ବାବନ୍ୟରେଥାପିକ
ବିଜାବିପୁର } ଶ୍ରୀ ପାତକବନ୍ଦୁ ରଥ ଶମୀ
ସୁଲା } ହେଡ଼ିଶ୍ରୀକ

—*—

ଶୋବ ।

ଶୁଣ ଗୋ ବିଗେନ ! ମୁଁ ବକ୍ତା ମାମା ଘୋବେ ଗାତର ହୋଇ ଗୋ । ତରୁ ବଥ ନଦେବରେ ବଜିନ ଟଙ୍ଗା । ୬ । ଧନ୍ଦୁ ମୁଁ ଥିଲୁ ସୁଲାରେ । ସମାଦ କେ ଦେଇ ଥସି ସବରେ ଗୋ । ମାମା ଗଲେ ସର୍ବପରେ ସଜିନ ଗୋ । ସୁଲାର ମୁଁ ଦିଷ୍ଟ ସେ । ନ କରି ମଂ ତୁ କବ ସମେଦ ଗୋ । କାହିଁକି ମନରେ ବବୁଦୁ ଶାର ପ୍ରେ । ୮ । ମୁହଁବ ମନାତ ଶମୀ । ତୁବ ଶୋ କେ ହେଲା ସବୁ ହାତି ଗୋ । ୧୦ । ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରେ ଭାବିଲୁ ହେଲା ନିର୍ମଳ ଗୋ । ୧୧ । ବିଶିଷ୍ଟ କାହିଁକି କବିତା କରିଲୁ ମାମା କୁହ । କିମ୍ବାରାକୁ ମାମା କୁହ । କ ଦୋଷେ ଅମ୍ବର ରଥା କି କୁହ କି ଗୋ । ଏ ଦାରୁର ଦୁଃଖ ଅଭିଭବିତ ଗୋ । ୧୨ । ତହୁ ପରିଚକ ନେଇ । ପାତକ ରିତରେ ଦେଲେ ପୁନେର ଗୋ । ବୁଦ୍ଧିରେ ଦେଲେ କାହିଁ ଜାନାର ଗୋ । ୧୩ । କବିର ପାତର ଦେଖିଲୁ କାହିଁ ଗୋ । ୧୪ । ବାବନ୍ୟ ପାତର ଦେଖିଲୁ କାହିଁ ଗୋ । ୧୫ । ପ୍ରାର୍ଥନା ହୋଇଲା ଶେଷ । କୁଳର୍ଥରେ ମାମା ହେଠର ପ୍ରବେଶ ଗୋ । ୧୬ । ସରବରେ ପେରିଲୁ କାହିଁ ଅବାବ ଗୋ । ୧୭ । ପୁରୁଷ କାହିଁର ପ୍ରସ୍ତୁତରେ । ଅନ୍ତର ଦେଖିଲୁ କାହିଁ ପ୍ରବେଶ ଗୋ । ଅମେରେ ରକ୍ତ ଉପକ ଆମ ଗୋ । ୧୮ । ଅମର ପୁରକୁ ଯାଇ । ମିଶ୍ରରେ ଗାତ ନାଥର ତହୁ ଗୋ । ଅମାରେ ରିପାର ଅଜିନ ଗୋ । ୧୯ । ଦିନ୍ୟ ପର୍ବତରେ ଘେହ ; ଦିଗିଲାନ୍ତି କେତେ ଜାନ୍ୟନ୍ୟ ହୋଇ ଗୋ । କେବେ ଶାକ ନେହି ଫେର ସଜିନ ଗୋ । ୨୦ । ପାତରର୍ବାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ । ବାରବାର ମୁଁ ପରିଚକ ବରେ ଗୋ । ପେରିଲା ହେଠିକ ଯେତେ ସେଠାରେ ଗୋ । ୨୧ । ମୁଁ ହାତା ହୁଅଲା ସ୍ଵକା । ପ୍ରଥମେ ଲେଖିଲା ଏହି କବିତା ଗୋ । ମାମା ଶୋବେ କୁଏ ଅଭି ବିଦ୍ୟାପାତ୍ର । ୨୨ ।

(Esther ପ୍ରାର୍ଥନା)

ଏଥୁର ପାତା

ପିତ୍ରରେ ଅର୍ଥକେତୁ ହୁଲ ଶାତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍ସଦ୍ଧିକାଳ ଦେଖି କିମ୍ବା ବାବନ୍ୟର ବିଜାବିପୁର ଓ ଶୁଲ୍କରୁଷପାଂଧୁ ପ୍ରାମାର ଭାବର ଲା ହେତ୍ପାଦିତ ନୂତନ ପରିପାଦାନ ପ୍ରାମାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତି କମାମାର ପୁଷ୍ଟକ ହୋବାକରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ବିଜାବିତୁଗୋଲ ।

ପୁର ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ବନ୍ଧ

ମୁଦ୍ରଣ ପାତା

ପ୍ରିଯେ କମାମାର ପୁଷ୍ଟକାଳମୂର୍ତ୍ତରେ
ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE

THE

DWIBHASI.

SECOND EDITION IS OUT
AND AVAILABLE FOR SALE.To be had of the Printing
Company Cuttack.

Print four annas.

ଦ୍ଵିଭାଷୀ ।

ଶୁଲ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପରିପାଦାନ କଟକ ପ୍ରିଯେ କମାମାର
ପୁଷ୍ଟକ ହୋବାକରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲା ।

ମୁଦ୍ରଣ କମାମାର ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତକାଣ୍ଠ ।

ଏହାଦିଶକ୍ତ ।

କବିତାଅଧିକାରୀ କବିତାର ପେରି ବକାବଳ ସହ ଏହି ପ୍ରିଯେ କମାମାର ଯଜ୍ଞାଳୟରେ ମୁଢିର
ହୋଇ ଭାବିଲାମ୍ବନ୍ୟର ମଜନ୍ତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ହୋଇ
ଅସୁଧାନ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମେହ ଏହା ଦେଖିଲାମ୍ବନ୍ୟର
କିମ୍ବାରାକୁ ବାହାରିଥିଲା । ଯେହି ପ୍ରବର୍ତ୍ତମାନ
ହୁଏ ମହିମା ବିଶେଷ ଅମେଲ ସର ତାହା
ବିଶେଷତ ବସାଇ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରବର୍ତ୍ତମାନ
ପ୍ରବର୍ତ୍ତମାନରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତମାନ
ଦେଖିଲାମ୍ବନ୍ୟରେ ଭାବିତାର ପରିପାଦାନ
କଟକ କମାମାରରେ ଭାବିତାର ପରିପାଦାନ
ଲାଗିଲାମ୍ବନ୍ୟର ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ପରିପାଦାନ କଟକରି

ବରତା ଓ କେବୁପଞ୍ଚାମରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥୀପୁଣି
ଦିଦି କରିଥିବା ବିଷୟକ ସନର ପୁରିମାଳ
ଅବରୁ ହେଉଥିବା । ମୂଲ୍ୟପରେ ଟ ୧୦ ଶତ
ପାଦିବାମାତର ପୁରିମାଳା ହିନ୍ଦୁ ଏ ସଂଗ୍ରହର
ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପୁରୁତ୍ବର ଅଛିଥିର ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୧୦ ଥିରେ ଶୋଇଥିବା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ବରି ବଣ୍ଟି ବି ରଚିତ

ଅଭ୍ୟାସପୁଣି ଜନପାଳ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦ / ଏକଅଖା
ପଦ୍ମଲେଚନ ପାଇ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦ /
ମର୍ବଦାକ ଜନପାଳ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦ /

କଟକ ପ୍ରତିଃବୋନ୍ଦାମାଳ ପ୍ରଗାଚପୁଣି
ଟ ୧୦ ଦେଇ କରେଥାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ଆଜିମର୍ବଦାକମାଳ ପଦ୍ମଲ୍ଲ ଅଛି

CHEAP ! CHEAP ! CHEAP !**SCHOOL BOOKS.**

Prescribed for the Collegiate
school and H. E. schools.

JUST TO HAND.

To be had of the Printing
Company, Cuttack.

କଲେଜୀୟଟ ଗ୍ରଂଥାଳୀ ଦାଇଶୁଳର
ପାଠ୍ୟପୁନ୍ଦରମାଳ ନୂତନ ଆମଦାଳ ଦେଇ
ଅର୍ଥାତ୍ ।

ପ୍ରଳୟ ମୂଲ୍ୟରେ କହିଯାଉ ହେଉଥିବା
କଟକ ବରିପାଦିବାର ପ୍ରତିଃବୋନ୍ଦାମାଳ ପ୍ରଗାଚାର
ଦେଇକାନରେ ପ୍ରାପନ ।

ସଙ୍ଗୀତପ୍ରଦର୍ଶନ !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ଶୈୟୁଗାମରେ ଏବମାତି ଅବିଦୟ
ସରୀରପୁନର ।

ସଙ୍ଗୀତ ଦର୍ଶନ ପ୍ରାୟ ଦେଇଥିବା ।

ଅବିମୂଳ ବ୍ୟାଳ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦ / ଲ ମାତ୍ର ।

ଏଥରେ କରିବା, ଝୁଲୁ, ଖେଳା, ଟପା,
ମୁଷ୍ଡିପରିତ ଶମ୍ଭୁର-ହର ଅବଶ୍ୟକତାରେ କରିପୁଣ୍ୟ,
ଇନ୍ଦ୍ର, ବବଳା ଏ ପୁରୁତ୍ତମାଳା ସରିବେଶିତ
ହୋଇଥିବା ଏପରାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଢ଼େବ ସବୀ-
ପଢ଼େବ ଲେଖ କରିବାରେ ଆବଶ୍ୟକ ।

କଟକ ପ୍ରତିଃବୋନ୍ଦାମାଳ ପ୍ରଗାଚପୁଣିରେ ତମ୍ଭେ
ଦିଲ୍‌ପଦ୍ମ ବାବୁ ବମ୍ବୁପର ମର୍ବଦାକ ଜନ
ଟରେ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ଦାର୍ଢିଯିତାରଙ୍କ ରସାମ୍ବଳ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଖ୍ୟାତ ।

ବରିପାଦିବାର ପ୍ରତିଃବୋନ୍ଦାମାଳ ପ୍ରଗାଚାର
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ବା
ମୋପେଲକରିବାରେ ଡାକମାସିଳ ଟ ୦ /

କରାରେ ଟକା ପ୍ରଗାଚାର ।

BISHAHARI.**ବିଷ୍ଣୁରି ।**

ହିତାନ ହୁଅ ନାହିଁ ।

ଆଗ୍ରହ କୁଳ ରିତିରୁ ବିଷ୍ଣୁ ମହାପୁନ
କରିବାର ଏ ଧରିତବିଦିତାର କର୍ମପର୍ମିତାରେ
ଚିତ୍ତ ବେଳକ କର । ଏହାଦାର ସବଳ ପ୍ରବାଳ
ଆମି ଓ ଜ୍ଞାନ କରି ଦେଇବ ୧୦ ଶତ
ଟ ପ୍ରମେତ୍ର ବ୍ୟାଳ କେ ନିଷ୍ଠ୍ୟ ଅବେଳା ଦେଇବ
କର । ଏଥରେ କରି ଅବେଳା କେବାଟେ ଦେଇବ
ଏହା ଦେଇବ କରିବାକରିବ ପାଇବାର
କରିବାକରି ଦେଇବ ।

"ପ୍ରଧାନ ବେଳା ମେରାର ବିଷ୍ଣୁର ଥାଳ
କୋଠେ, ଶୋଭଟାଳ, କିନାବିନାର ବିଷ୍ଣୁ

କଟକ ଏ ରଜଇ

ବାଟ ଏବୁ ଏବୁ, ଲାବୁର
ବିଶିଷ୍ଟମାଲ ମେତକିଲାବୁ ।

କଟକ ଏବୀଳ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶରୀର ହୁଅ କରିବାକାରୀ । ନାହିଁ

ନୂତନ ଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକ
ପାଇଦା—ପାଇଦା—ପାଇଦା ।

ଏହି ଭିଷଧ ଦିଲ୍‌ପଦ୍ମରେ କାରାଚ, ପିତିତ,
ହେବୁର, ଅନନ୍ତ ଏ ପରାମର୍ଶକ ଇଶାର
ନୀରାଶ—ପାଇଦା—ପାଇଦା—ପାଇଦା ।
ଏହି ଭିଷଧ ଦିଲ୍‌ପଦ୍ମରେ କାରାଚ, ପିତିତ,
ହେବୁର, ଅନନ୍ତ ଏ ପରାମର୍ଶକ ଇଶାର
ବିବାହ ବାପୁବେଳ ଅଭିର୍ଦ୍ଦ ଅବେଳା
ଦେଇବ ବାପୁବେଳ ଅଭିର୍ଦ୍ଦ ଅବେଳା

ଦେଇବ । ଏବାଅମୂଲ ବିଶେଷବୁପାପ ପରିବିତ
ଜିଷ୍ଠ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବକ ଦେଇ ସରିପ୍ତୁଭାବୀ
କିମାର ପାଇ ପାଇବିବେ ବିଶେଷ ଆକୁମର
ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ଲେଖିବା ଲାକୁମୋକାଳ (ପଳେ
କ ପରିଚାରିତାରେ) ପେଟିମାଳେ ଶୂଳରେଗାରାକୁ
ଦେଇ ଲାକୁମୋକାର ଆମ୍ବାକର ବ୍ୟବହାର
କର ମୁଦା ଉକ୍ତମାଳ ଲାକୁମୋକାର ପାଇ ଲାକୁମୋ
ମୋକାର ଅବସ୍ଥା ଅବିନିଷ୍ଠା ଏହି ନୂତନ ଆମ୍ବାର
ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ସାଇଦାରେ ଏହା
ଅମେ ମୁକ୍ତବସ୍ତରେ ପୀବାର କରୁଥିବା । ସାଇଦାର
କରିବାକୁ ଅନରୋଧ ସେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କର
ବୋଲମୁକ୍ତ ଦେଇବା ।

ଏହି ଭିଷଧ ଦିଲ୍‌ପଦ୍ମରେ ଶୌତ୍ରମାଳକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋହାରରେ ଏ ଆମ୍ବକଟରେ ପାଇଦାରେ ଭିଷଧରେ
ଭିଷଧର କରିବାକୁ କରୁଥିବା ।

ବିଷ୍ଣୁରି । } କରିବାକ
ସବଳ କରିବାକ } ଶାକବୁଦ୍ଧ ବାତ
ବାହୁଆଧାରମାନ } ଶାକବୁଦ୍ଧ ବାତ
ବରିବାକର ଉପରେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଲକର, ଦାର୍ଢିଯିତାର, ଅନ୍ତରାଳମେର
ଟ କିମ ଶାନମେରାହାଲର ଇନ୍ଦ୍ରାଜ, ତିବ୍ରା
ତୀର୍ଯ୍ୟପୁର ଓ ରହୁର କରାଣା, ଓ ଅଟକେ
ତୋରମେର ପରାଳ ମୁଲହମୁଲରେ କରି
ଦିଲ୍‌ପଦ୍ମର ପ୍ରତିଃବୋନ୍ଦାମାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋହାର
କରେ ବିଷ୍ଣୁ ଦେଇବା ହୁଲା ଶୁଣ ରୁକ୍ଷ ପିଶବିତମାଳର ଅବେଳାରେ
ପାଇବାରେ ପାଇବାରେ ଦେଇବାରେ ପାଇବାରେ ।

ଭିଷଧରିତା, ଭିଷଧର ଉପରେ ଶରାମର
ଭିଷଧରିତା, ଭିଷଧର ଉପରେ ସଥାର ।

ପାଇଦାର ପାଇଦା ଟ ୩୦ /

ଅମ୍ବୁମୁକ୍ତ ଟ ୩୮

ଦୂର୍ଧି ଏବୁ ପ୍ରମୁକ୍ତ ଟ ୩୯

ମାତ୍ର ବୋରର ଭିଷଧରିତା ପେତେ ମୁକ୍ତ ଦେଇବେ
ଭିଷଧର ଭିଷଧରିତା ଟ ୩୫ ଲୁ ଜମା ଦେଇ କାହିଁ ।

ଦୂର୍ଧି ଏବୁ କରିବାର ସତରେ କରିବାର ସତରେ
ଅବଶ୍ୟକ ଦେଇବାର ଭିଷଧରିତା ପାଇବାରେ କରିବାରେ ।

ଅଧିକ କରିବା ସତରେ ସତରେ କରିବାରେ
ଦେଇବାରେ ଭିଷଧରିତା ପାଇବାରେ ।

ଦୂର୍ଧି ଏବୁ କରିବାର ସତରେ କରିବାରେ
ଭିଷଧରିତା ପାଇବାରେ ।

କାହିଁ କରିବାରେ ଭିଷଧରିତା ପାଇବାରେ ।

ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧକାଳୀ

ପାତା
୫୨୦୫୫

୩୯୮ ୧୯୫୫ ମସି ପରେ ପରେ

ଅମ୍ବାଜିତ୍ ପାତା

ପାତା

୫୨

BANISHMENT OF URIYA FROM THE CENTRAL PROVINCES.

VII

We have so long confined ourselves to reasons quite independent of and apart from the Resolution of the Chief Commissioner, for which it is simply hoping against hope to try to replace Uriya by Hindi in Sambalpur. In our last issue we said, however, that we have so long tried in vain to find out the policy or principle on which the Resolution is based. To day we shall use the terms policy and principle for the sake of convenience however inappropriate the application may be. May it be called principle or policy, a glance at it shows that there can be nothing more half-hearted and half-hazard. Provision has been made to teach Hindi but the Resolution is silent as to whether the orders apply to the Feudatory States dependent on Sambalpur; and it is these States which cover the greater part of the area of the district. If it is thought that no such declaration is necessary as under-hand means can achieve it better, why is direct measure necessary for the part where there is direct

influence? The very necessity for the direct measure should have shown that underhand means will be of no avail for this purpose. If it is contemplated to exclude these States from the operation of the Resolution no man with a grain of commonsense should expect to replace Uriya by Hindi. Apart from this, is to be presumed that these states are so well administered as to necessitate no concern between the mass there and government officials? If such is the case, it is of course a matter of great satisfaction and congratulation that the people in these Native States are so well off. It is not in this respect alone that the Chief-Commissioner's Resolution is half-hazard. It is intended to replace Uriya by Hindi and directs at the same time in para 5 that "A colloquial knowledge of Uriya must, however, be acquired within a certain period by officials transferred from other districts." Is this measure ever calculated to smother the love for one's mother tongue? Is this a measure calculated to be effective? If it is meant as a sweet coating or a little oiling to make the bitter pill go

down smoothly and pleasantly nothing can be more short-sighted and ill calculated. It may make the pill go down smoothly and pleasantly but it will at the same time make it quite inoperative. It is perhaps for this reason that the people of Sambalpur are apparently so silent. According to the theory of the Chief-Commissioner himself, they are laughing in their sleeves at the proposed measure; they expect that the interpreters will not be above the influence of the all-powerful Mahaprasad and there is no need now of raising their voice against the Chief Commissioner's orders. But backward as they are, they forget that there will be a regular auction for Mahaprasadship and fortune will smile on the highest bidder. It is therefore for the sake of justice, good administration and for the good name of the Chief-Commissioner on the one hand and from love of our mother tongue on the other that we are dwelling on the subject at length.

Looked from the point of view of those whom the Resolution compels to learn the language, the measure is curious indeed. The officials should

go about picking up the colloquial language of the people, but it is considered a great sin to learn the alphabets. The reverse is the case with the officials of the Bengal Government. They learn the language by reading books and papers and we understand that our present Commissioner Mr. G. Stevenson learnt Uriya before he came out to India. So we once said that we should not be surprised if we are told one day that the sun rises in the west in the Central Provinces. We cannot understand why the officials should learn the colloquial language and not the alphabets and the language of books. This clearly shows that the measure has been adopted without even an attempt to know what the language is it. A glance at Mr. Beams's Comparative Grammar would have shown that it is in the colloquial words mainly that Hindi differs from Uriya, both having descended from Sanskrit. If the officials are to learn what distinguishes Uriya from Hindi where lies the necessity for abolishing the language to the great inconvenience of the people? Is it the Uriya alphabets and the language of the book that helps the Mahapradesh? Will not the knowledge of the colloquial suffice for the purpose? We are sorry thus to be led to think that the words of the resolution quoted above are not sincere and earnest; they are meant as a sweet coating for the bitter pill. The ignorant mass are not to blame if they follow this royal standard of morality.

There is another point in connection with this which deserves special notice. It is laid down in para 5 of the resolution that "In the case of lower grades of officials of certain departments such as the police and forests whose duties are not of a clerical nature, it may perhaps not be necessary to enforce the above rules strictly." In addition to this all officials drawing less than Rs. 10 a month are not required to learn

Hindi. Are these calculated to replace Uriya by Hindi? or are the words sincere and earnest? We leave it to the reader to think what he likes of measures like these.

The principal reason for the measure is said to be the great inconvenience of administration. From 1862 at least to 1885 there was only one Uriya Deputy Collector in the three districts of Orissa, all others having been brought from Bengal and the bulk of officials at present is still from Bengal. Has the Bengal Government ever complained of any inconvenience? Has it ever entertained even the idea of replacing Uriya by Bengali? On the contrary it decided that Uriya should continue to be the court language when the contrary was urged in 1868 by no less an authority than the Director of Public Instructions. It may be said that no inconvenience is felt as there is not the same difference between Bengalee and Uriya as between the latter and Hindi. We had and have officials from the inhabitants of Behar, Babna Jagadam Sahai and Madhab Lal who are to deal with the peasants having to work in the Canal Revenue Department. Has there ever been any complaint of any inconvenience? To crown all Mr. Beams says at page 33 Vol I of his grammar "Oriya is in many respects more like Hindi than Bengali" We are at a loss to understand why the things should be different in two provinces though the same Englishman is at the head of the administrations of both.

To meet the argument that the number of the Uriya speaking people in Sambalpur is small when compared with those speaking Hindi and Marathi the following table compares the number of the people speaking different languages under the Governments of Bengal, Madras and the Central Provinces.

Language.	Bengal.	Central Provinces.	Madras.
Bengali.	3,77,39,954	1,509	1,173
Hindi.	2,61,47,947	64,97,700	449
Uriya.	48,08,898	6,85,071	12,92,163
Marathi.	901	21,15,600	1,23,830
Telugu.	13,143	1,01,311	1,36,53,674
Tamil.	6,026	5,869	5,869

It is to be noted here that the number of the Hindi speaking people in the Central Provinces includes those who speak what is called Chhatesgurhi language in the Chief Commissioner's Resolution and Laria of which no mention is made in that Resolution. Is there a great difference between the proportion that the number of Uriya speaking people bear to those speaking Hindi or Bengali in Bengal or Tamil or Telugu in Madras on the one hand and that it bears to the Hindi or Marathi speaking population of the Central Provinces on the other? Had such a comparison been ever made the Resolution should never have been passed on this consideration. As the Chief Commissioner's measure is neither calculated to replace Uriya by Hindi nor justifiable on any consideration we earnestly hope and pray that he will be pleased to take the matter into his serious consideration and cancel his Resolution. It will simply go to exalt him like the orders of our Lieutenant Governor in matter of trial by jury.

ଦେଶର ପ୍ରକଳ୍ପ କିମ୍ବା କଥାର୍ଥୀ ଅଭିଭାବକ ମହାତୋଜ୍ଞ ବୈଜ୍ୟନିକ ଲିଙ୍ଗର ବାର୍ଷିକ ବନ୍ଦେ କୋର୍ପ୍ସରୁ । କେତେଠିବ ବନ୍ଦେ କହୁବ କିମ୍ବା କାହିଁ । ଅଛି ବୈଜ୍ୟନିକ ପାତ୍ର ଦିତ୍ୱରେ

ଶାକା ଅଥ ଶୁଳ ବାହା ବିଲ୍ଲିକାଳ ବିମନେ,
ଦୁଇ ମର ।

ଗୀଳ କାପାନ ସକି ଅନୁସାରେ ଫରମୋସା
ହୀଏ ତାକର ଅଧିକାରକୁ ଜାଆଇବ ଅଧିକାରକ
ବାହାର ବଲ । ଏଥିରେ ଫରମୋସା ହାପରେ
ଗଣ୍ଡଗୋଲ ଦୟିଅଛୁ ଏବଂ ତାହା ନିବାରଣ
କିମନ୍ତେ ତୀବ୍ରେତା ସେଠାଙ୍କୁ ଫେରଇ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଉପରେ ଏବଂ ଜମୀନର ଭାଇତୁମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟ ବିଦେଶୀଯଙ୍କୁ ଭାବା କରିବା କାହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ
ରହି ଅଛନ୍ତି । ଗଣ୍ଡଗୋଲ ବିଷ୍ଟର ହେଲା ।
ଏଥର ଅମ୍ବେମାନେ ଶାନ୍ତି କାମକା ବରୁଁ ।

ବର୍ଷ କୁଳବାବ ଅନ୍ତରେ ଜୀବିତରେ କରାଯାଇଥିଲା
ଏହାକିମ ଏକ ଅଣ୍ଟା କୁଣ୍ଡ ଦୂରେ ଏ ନିରାପଦରେ
ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ପ୍ରବିଧନ ମେଘ ଭୁବନେ
ଦେଉଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଦିନ ମେଘବନ୍ଧନ
ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଦୂରେ ଦେଉଥିଲା । ଏହା
ହୁଏ ଗୁରୁକାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସୁବିଧା ଦୋଷାକ୍ଷୁ ଏବଂ
ସୁଶ୍ରାବକଷର ଆଗମ ଦେଖା ଯିଗାରୁ ଧରି ଗୁରୁ
କର ଦର ନ ଦରି କରି ଧରି ଧରି ଧରି ଧରି
ଅଛି । ଦରିଦ୍ରେଶର ସକଳ ପ୍ରାନ୍ତର ଅନ୍ତରେ
ଏହିପରି ଅଛି ।

କରିବା କଷ୍ଟଦିଵ୍ୟାଳସୂର ନତ ପ୍ରବେ-
ଶିଥା ଅସ୍ତ୍ରାବେ ସମ୍ମଲସୁର ହାଇସ୍ଥୁଲଗ୍ର
ଜଳ ଏବଂ ବାମଶ୍ରା ବଳକୁମାର ଦୁରକୃ । କଣ
ଛନ୍ତି ଆଶ କରିଥିଲୁଗନ୍ତି । ଧର୍ମଲଘରର ଏକଣ
ପ୍ରଥମାର୍ଥୀ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ କି ଏ
ଉତ୍ତାର୍ଣ୍ଣ କେବା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟି । ବାମ-
ଶ୍ରାବୁ କେବଳ ଏକଜ୍ଞ ଏହି ବର୍ଷ ପ୍ରଥମ
ଅସ୍ତ୍ରା ଦେଇ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ପାଶ କରି-
ଅଛି ବଜ୍ର ଦୁରକ କଷ୍ଟଦିଵ୍ୟାଳସୂର ।

ଅନୁଭବ ଉଲ୍ଲେଖ ଦିଶୀ ସହର କକ୍ଷଟଙ୍ଗେ
ଏବ ବର ବିବାହ ଗୋଲ କରିବା ସହିତ
ବାହୁଡ଼ ଅସ୍ଥିର । ବାଟବେ ଛୁଟ ବସ୍ତୁରେ
ଜାପାଏଇମାନେ ବର ଓ ବରଜାଇମାଳ୍ଲୁ
ଭୟାକକୁଣ୍ଠେ ମାତ୍ରିକ୍ତ କରି ପ୍ରାୟ ୫୫
କଲାଇ ଟଙ୍କାର ରହାଇବାକୁଣ୍ଠ ଲୁହି କେଲେ ।
ମଞ୍ଚକାଷ୍ଟ ଲାବ ବାହୁଡ଼ମାନେ ସେହି ସମୟରେ
ବେଳୋରେ ହେଠବାର ସେମାନକ ମଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶ

କର ତାକ ଛାଇ କେଇ କଣ୍ଠୀ । ଏପରି
ଆଜ୍ୟାଗୁର କମାରକ ଦୂରି ହେଉଥିଲା ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରିବାରୁ ଥେବାକା ତାର ସମ୍ମାନ
ମାତ୍ରକରୁ ଜଣା ପାଏ ଯେ ତୀରର ସ୍ମୃତି ତୀର
ଜାଗାକ ସୁକି ସମ୍ମାନ୍ୟ ସହିପଢ଼ି ପ୍ରଦରଶ କରି
ଅଛନ୍ତି ଏହି ଜାପାକ ଉତ୍ସବେଷବ ବଜାଳି
ବର୍ଗକୁ ଜଣାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ତୀର ସଙ୍ଗ୍ୟ-
ର ଭୂରଗ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଅଧିକ ଦାଖା କରି-
ଥିଲେ ତାହା ଅଭିଭ୍ୟାଗ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥୁ-
ପାଇଁ କଷିପୁରାଶ୍ର ପରମାଣ ବନ୍ଦ ହୁବି ଦୋର
ଅଛି । ସୁତ୍ରାଂ ସନ୍ତ ପ୍ରେର ରହିଲା ଏହି ରୂପେଶ
କର୍ମଜୀ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଅଧିକ ମେଲିଗଲା କବି
ସୁରର ବିଷୟ ଅଛେ ।

ବଲିବରା ବିଷ ବିକଳୟର ଗତ ବ, ଏ,
ଧ୍ୟାନର ଫଳ ବାହାର ଅଛି । ଅନ୍ତର ଶ୍ରେଣୀ-
ରେ ଜ ୯୮ ର ଏବ ପାଇ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୩୫୦
ଶ ସବସ୍ଥାଙ୍କ ଜ ୪୮୮ ର ଉତ୍ତାନ୍ତି ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ତେଣାର ଏକମାତ୍ର ଏ କରବସ୍ତୁ
ରେବନ୍ଧୁ କଲେଜରୁ ଅନ୍ତର ଶ୍ରେଣୀରେ କେହି
କୁକବାସ୍ତି ହୋଇ ଲାଭାନ୍ତି କେତଳ ଜ ୩ ର
ପାଇ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତାନ୍ତି ହୋଇ ଅନ୍ତରାୟା—

ବୌଦ୍ଧଧାରାମ ମହାନ୍ତି

ମାଧ୍ୟମିକ ମିଶ୍ର

ପରେଷନ୍ତ ଦୋଷ

ବିଶ୍ୱାଳ ସୁଦରେ ଏପର୍ଫର୍ମନ୍ଟ୍ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟୟ ହୋଇଥାଏ ଏହି ଏଣିକି ମାତ୍ରରେ
୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବାକୁ ଅନୁଭବ ଆବୁର ମାତ୍ର
ଦିଲନ୍ତ ଥାଏ । ଏହି ଟଙ୍କାର ସୁଦରେ
ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଦିଲ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଜଣା ହେବା
ନାହିଁ । ଏହି ଟଙ୍କା ଯୋଗାଇବା ବିଷୟରେ
ଜାରି ଥକିବାକି ବଡ଼ ଲବନାରେ ପଢ଼ିଅଛି
ଶ୍ରୀ । କିନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧି ଅଛି ଆଖା ନାହିଁ ସମ୍ମାନ
ଏହି ଟଙ୍କା କଲାପରେ ରଖ ହେବାର ସ୍ଵପ୍ନରେ
ହେଉଥାଏ । ଲବନବର୍ଷରେ ରଖ ହେଲେ କେବଳ
କୁଳିବ ନାହିଁ ? ବରାବର ଲବନବର୍ଷରେ
କୁଳିବ ପରିମାଣ ଜଣା କୋଇଥାଏ ।

ବିଧାଳ ସୁଦର୍ଶନେ ସେଇ ଅଫାଇଲ ସହିତ-
ବାରେ କିମ୍ବା ହେବାରୁ ସେ ଏ ଭାବାରୁଙ୍କ
ବଳ ପୁଣି ଗୌତ୍ର ଓ ପ୍ରଗୋଚ୍ଛମାଳେ ହେ-
ଜେଜଣ ଉତ୍ସାହ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ୍ ରୂପଳ
ପଣ୍ଡିତାରେ ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଏମିହାର ଧର୍ମବାନ୍ତଙ୍କ
ନଗରରେ ସେମାନଙ୍କର ବହିବାର ଶ୍ଵାନ ଲିର୍ଦ୍ଦଗ୍ନୀ
ହୋଇଥାଏ । ସେଇ ଅଫାଇଲଙ୍କ ପରିବାରୀଯୁ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ବନ୍ଦିକିମନ୍ତ୍ରେ ଦେଇବ ଦୂର୍ଘାଟା
ଲେଖାଏଁ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଇକିମନ୍ତ୍ରେ ଦେଇବ
କ ଗୃହଅଶ୍ରା ଝୋପକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।
ଏମାଳେ କିନ୍ତୁ ରୂପର ବର୍ଷରେ ରହିବାକୁ
କିମ୍ବା ଧ୍ୟାନବାନଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରିତକୁ ଘେର
ଯିବାର ପରମାର୍ଥ ହୋଇ ଅଛି ।

ସମ୍ବଲପୁରର ଅବାଳତ ଓ ବଡ଼େଶ୍ଵରାଜଙ୍କ
ଭାଷା ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଛଲିବହାର ଦେବୀ
କାମକ ସାତ୍ରାହିକ ଉଠିବଜା ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଲେଖି-
ଥିଲୁଣ୍ଡର କ ବବର୍ଣ୍ଣମେଳି ସଫାଦା ଏହି ସତ୍ତଵ
ବଜମାରରେ ପ୍ରମୋଦର ଦୋରଥିଲୁଣ୍ଡର ବ
ସେଇଁ ରଜଃ ଶଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର
ସେଇଁ ସ୍ବର୍ଗା ଧେଇଁ ଶାଶ୍ଵତ ବେ କୁତ୍ତିର ଅନ୍ତର୍ମାନଙ୍କରେ
ପ୍ରଚାରକ ଦେବେ । ଏହା କ୍ଷାମ
ଲୋକଙ୍କର ସେଇଁ ଅପାର ସୁଦର୍ଶା ହୃଦୟ ବୌଣୀର
ବିବେଶ ପାଇନକର୍ତ୍ତା ଗାହା ଭାବେରା କରିବେ
ନାହିଁ । ଯବନ୍ତ୍ର ଏହାହାର ପରିବାରର୍ଥ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-
କୁପେ ନିବାହ ଦେବାର ଦେଖା ମାହୁପତ୍ର ।
ଏହି ମାତ୍ର ସହିତରେ ପାଇବି ଏହି ପ୍ରତିଅନ୍ତର
ଦେବାଥୁମା ସ୍ତରେ ମୟପ୍ରଦେଶର ଆଶକରଣ
ରହିଛି ଅନ୍ୟଥା କରିବାରୁ ସବ୍ରାନ୍ତ କରିଥିଲୁଣ୍ଡର
ବଢ଼ ଦୁଃଖର ଦିଷ୍ଟି ବଢ଼ୋ କୁରିଯାନ୍ତମାତ୍ରରେ
ଏହି କଥା ବହିବେ କଥାର କ ମୟପ୍ରଦେଶର
ପ୍ରଧାନ କମିଶନର ଅଧିକାରୀ କୁମ ପୁଣି ପାଇବେ
ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀବିମଧୁରା ମେଳେଞ୍ଚୁର ପ୍ରସ୍ତର ପାଦେକ
ଖୁଲାଗୁ ବଦଳ ହେବାରୁ ସେ ଶ୍ରୀବିମଧୁର
ଜ୍ୟୋତିଷ କର ଯିବା ପୂର୍ବକଳ ତାଙ୍କ ଅବାହରେ
ସେଠା କେଳବର୍ଷ ସମଦେତ ହୋଇ ତାଙ୍କର
ବୌଜନ୍ୟ ଓ ମୋହକମା ଧୀରଘବରେ ମୁଣ୍ଡା
କି ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କ ଧରନବାବ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
ପାଦେବ ପହୋଦଯୁ ତହିଁର ଉତ୍ତରରେ
ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ଓହିଲ ମାନ୍ୟ ଏହି

ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ଅଧିକରଣ ସେଇ କିମ୍ବା
ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଧଳ୍ୟଗାତ ପଥାକବଳୁ ଅଛି
ଏହି ଶାନ୍ତିପୂରତାରେ କେବେ ଯେମନ୍ତ ବିଷୟ
ଡେଲମାନଙ୍କୁ ଘରଖୁଲେ ଦେମନ୍ତ କବ-
ତ୍ତିକଳିତାକଲରେ ପ୍ରାୟ ହେବା ଥାଏ
ଗାହୁ । ଏହା ଅମୂଳାକଳ୍ପ ଦକ୍ଷ ରଜ ଲାଗିଅଛି
କିମ୍ବା କର୍ମରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାରେଲାଭ
କାହାର ଏକ ସେମାନେ କେତେବୁଲ୍ ସାହାଯ୍ୟ
କଲେ ତାହା ବିଶ୍ଵର କରିଗା କାହିଁମନ୍ଦର
ଶାର୍ଯ୍ୟ ଅପ୍ରକାଶ କରିବ
ଏହି ସେମାନଙ୍କପ୍ରକାଶ କୌଣସି ପ୍ରକାଶ କରିବା
କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟର ନିଧିଗତା କିମ୍ବା ଅଳ୍ପ କିମ୍ବା
ନୁହେ । ଏ ଦୁଇ କ୍ଷଣକିମ୍ବା ଅସେମାନେ
କିମ୍ବା ମଦେବଙ୍କୁ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲୁ
ଦେମନ୍ତ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣଧାରୀ ହାତମାନଙ୍କୁ ଏ
ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରଦଳ କରିବା ବାରୁବ ଏବାକୁ ଅଳ୍ପସେଷ
କରିପାରୁ ।

ଆମ୍ବାଳଙ୍କର ପୁଣ୍ୟଗୁଡ଼ିତ ଦେଖ ଶୁଣିଛନ୍ତି
ଯୁଦ୍ଧରେ ଏକ କର୍ଣ୍ଣ ଜଳଥାନ୍ତରେ କାହିଁବ
ଦେଖିଲାମା।

କୁହାର ସାହେବ ତମା ଅନ୍ତରୀଳରେ ନିଜର
ଭାବରମ କର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗର ବିଶ୍ୱାସେଷ ପରିଦ୍ଵିତୀ
ଯତେ ମୁଁ ନିଃଶ୍ଵର ମାହାତ୍ମ୍ୟ କାହିଁ କି ହୁଏ
ଏଥର ଏକବାର୍ତ୍ତକୁ ଫୌଜିଯାହିଁ ଅଭ୍ୟାସ୍ୱର୍ତ୍ତ
ଦେଖିଲୁ । ହାତକୋର୍କରେ ଅପରି କିମ୍ବଳରେ
ଏପରିବାର ବ୍ୟାବ୍ସାୟ ପାଇବାକୁ, ଦାର
ବୋର୍ଡ ମୂଲ୍ୟରେକର ମାଲିଖ୍ଯେ ଏବଂ ମାର୍ଗଦର୍ଶ-
କେ ପଢ଼ି ସାହେବଙ୍କୁ କଷ୍ଟପରିବହି କଲିବ
ଦେଖିଲୁ । କରନ୍ତିଯୁକ୍ତ ଧାରେ ମାଲିଖ୍ଯେକ
ବିଦ୍ୟୁତ ହୋଇ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଯାହାହେବ
ଅନୁଯାୟୀ ଏକବା ଅକାଶକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ସେ ଗୁଡ଼ିକ
ସାହେବ ଖ୍ୟାତ ନିଜ ତ୍ରୁମ ଶୀର୍ଷାର କବିତାକୁ
ଓ ଉଚ୍ଛବିଦ୍ୟରେ ଲୁଚିଲା ମୋହମ୍ମାଦ
ବିଶ୍ୱର କରିବାକୁ ତ ହେବା କାରାର ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିଅବହୁ । ସଭିକ ସାହେବଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥକା ମନ୍ଦ
ହୋଇ ଦାହି ମାରି ଦେଶବସ୍ତୁ ପ୍ରାର୍ଥିତାହାର
କଣ୍ଠର ଦେବ ଅପରି ଦେଖା ଯାଇ ଫଳରେ
କି କେବଳ । ହେବା ଏକବି ମାରି ବିଶ୍ୱରରେ
କଥା ଦେ ବାଲକୋଟ ମାରି ବିଶ୍ୱର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ବିଶ୍ୱର ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାର ପ୍ରକ୍ରିଯାକାର
ପରାମ ଏବଂ ଅଛନ୍ତି । ଶାକ ଦର୍ଜା ହୋଇଥିଲା

ପାହାଦୁର କି ଅବେଳ ଦେହାଙ୍ଗଶ୍ରୀ ଆଠବ
ମହୋଦୟ ଛଥା ସମୟରେ ଜାରିଥାଇଲେ ।

ବିଲିବଜାରେ ମୋଟିଏ ଅସୁଫେର ବିଦ୍ୟା-
ନୟ ପ୍ରାପନ କରିବାର ଅବଗ୍ରାୟ ଅଛେବ ତଥ
ହେଲ ପ୍ରବାସ ପାଇସ୍ତଳେ ହେଲେ ଅବସ୍ଥା ବିଶ୍ଵ
କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗାନ୍ତି । ଏମୁମଙ୍ଗରେ ବିଲିବଜାର
ଦେବେଜୀର ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟା ବିଷୟରେ ବିକର୍ତ୍ତମେତେବୁ
ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ବାରିର ମାଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠକ-
ଟଙ୍କ ନବକର୍ତ୍ତା ଏବଂ ଅବେଦନକପତ୍ର ହଠାତ
ଅଛନ୍ତି । ବିଲିବଜାରକାଳେ ବିବେଚନାରେ
ଦେବେଜ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପନକାରୀ ଦେମାନ୍ଦି
ସଂକଳନ ସମୃଦ୍ଧିରୁଥେ ବିକି ହେବ ଲାହାର । ତଥା
କ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ମାନରେ ମୋଟିଏ ଲ୍ଲଦଖାଳ ଜହାନ ଉ-
ତଳ ସମ୍ମାନରେ କି ତୈଥିପ୍ରସ୍ତୁତ କିମନ୍ତେ ପ୍ରଦେଶ-
କଳ ଦେବା ଦୁଃଖାୟ ହୃଦଳତାତ ବନ୍ଦିଲବାର
ଦେବ । ଏମୁ କିମନ୍ତେ ବିକର୍ତ୍ତମେତେ ତୁମିହାର
ପୂର୍ବକ ସହାନୁହୃଦୀ ଦେଖାଇଲେ କେବଳ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମଞ୍ଚ ଅଗ୍ରମ୍ବର ଦେବେ ।
ପ୍ରକ୍ରିୟାକ ଦେବା ସଂଗେଁ ଦେବେଜୀର ହରିଷ୍ଚିନ୍ତି
ବ୍ୟକ୍ତି ଶାହାୟ ଦାନକରିବାକୁ ପ୍ରତିପଦ୍ଧତି
ହୋଇଅଲୁନ୍ତି ପଥୀ, ବାବୁ ମଜୋହାର ମୁଖୋପାଦା-
ନ୍ୟାମ୍ବୁ କିମ୍ବାର କାହିଁ ବସଦିବାର ମୁଖୋପାଦାନ୍ୟ
କ ଦଳାର କାହିଁ କରେବିତନ୍ତୁ ମୁଖୋପାଦାନ୍ୟ
ଏବଦଳାର ଏବଂ ଭର୍ତ୍ତରୁଥିପରେ ପାର୍ଶ୍ଵକ ଯେ
ଗର, କାହିଁ କାହାଣ୍ମର ମୂର ମୁଖୋପାଦାନ୍ୟ ଦୂରାନ୍ତ-
ର ଦରଦର ମୁଖୋପାଦାନ୍ୟ କିମ୍ବାର ଏବା
ଦେମରର ତୌଥୁଣ ଏବଜାର ଟଳା । ହରଥା
କୁଅର କିମ୍ବାକ୍ଷୟ ପ୍ରାପନ ଦେଲେ ଅନେକ
ଶାହାୟ ଲାହ ଦୋହପାଦିବ । ଅମ୍ବାନକ
ବିବେଚନାରେ କାଳକଳମ କିମ୍ବା ଏହି ଅଭ୍ୟା-
ସ ବସଦିବ ମୁଖୁକୁଣ୍ଡଳର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ପଥରର
କରୁଥା ଉଚିତ । ସାମୋହିତେ ଘୋର କରିବାରୁ
ପ୍ରାପନ ଦେଲେ ବିକର୍ତ୍ତମେତେ ଓ ସବ୍ସାଖାରର
ଶାହାୟ କରିବାକୁ ପଦିତ ଦେବେ ସବୁଦେବ
ଲାହ ।

ଏଠା କୁଳ ଗୋବିତର ଅସ୍ତର ଶିଖା ବିଶ୍ୱାସର
ବ୍ୟୁତି ପାଇବାରେ ବନ୍ଦାର ଟମାଟ ହାତିପାଇଁ
ପାଇଁ ଲାଦା ବିଷର ବ୍ୟୁତ କଲେ କିମ୍ବା କୁଳକ
ଶିଖା ବିଶ୍ୱାସର ଚାଇବେଳେକି ଏହି ବିଶ୍ୱାସ
କମିଶିବେଳେ ସାହେବମାନେ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସର

ଶେଷାବ୍ ପଣ୍ଡିତନେହୁଁ ।

ସକ୍ଷମ ପାଇଲୁ କରିପାଇଲୁ ମାର ତାଣେ କି-
ଏହେ ଶୈଖ ହେବା ବର୍ଣ୍ଣ କାହାର ନମାଯିବେ-
ଥିଲ କଷ୍ଟକ ବନୋଧ୍ୟ ବାରିଦର କାର୍ତ୍ତିକ
ବିବରଣୀରେ ଲେଖା ଅଛି ଥ ହେବଳ କିମ୍ବା
ଆକର ତେବେକ ମାବାନି ଜାତୀ ଓଡ଼ିଶାର
ବାମ୍ପାଳ ବନୋଧ୍ୟ ମାବାଲ ଅଗ୍ରପଦ କଲାଙ୍ଗ
ବାରିକ ଶୈଖ ବାରିଥାର । କର୍ତ୍ତିମାନ କେବଳ